

Jaarverslag 2020

Bedrijfstakpensioenfonds
voor de Banden- en
Wielenbranche

Stichting

Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor
de Banden- en Wielenbranche
Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen
Telefoon 088 - 116 3055 / 56
www.bandenpensioen.nl

Ingeschreven in het Handelsregister van de
Kamer van Koophandel onder nummer 41154308

Jaarverslag

1-1-2020 t/m 31-12-2020

Inhoud

	Pagina
Bestuursverslag	
Voorwoord	5
Kerncijfers	7
Het pensioenfonds	9
Organisatie pensioenfonds	10
Verantwoordingsorgaan	14
Uitbestede werkzaamheden	14
Financiële positie	15
Pensioenregeling	17
Communicatie	22
Beleggingen	24
Samenvatting actuariel rapport	29
Uitvoeringskosten	35
Governance	38
Uitbestedingsbeleid	48
Risicomanagement	50
Vooruitblik 2021	57
Verslag van het intern toezicht	58
Verslag van het Verantwoordingsorgaan over het jaar 2020	65
Reactie van bestuur op het verslag van het VO	69
Jaarrekening	
Balans per 31 december	72
Staat van baten en lasten	74
Kasstroomoverzicht	76
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	77
Toelichting op de balans per 31 december	85
Gebeurtenissen na balansdatum	91
Toelichting op de staat van baten en lasten	92
Risicoparagraaf	99
Overige gegevens	
Statutaire resultaatbestemming	107
Actuariële verklaring	108
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	110

Bestuursverslag

Voorwoord

Het jaar 2020 gaat de boeken in als een jaar waarin we als samenleving met een enorme uitdaging te maken kregen. De Corona pandemie gooide alles wat eerder min of meer vanzelfsprekend was, in de war. Voor onze deelnemers en werkgevers ontstond grote onzekerheid over banen en omzet. Voor het fonds en de dienstverleners werd thuiswerken de norm. Gelukkig hebben onze uitbestedingspartners en het fonds zich goed en snel kunnen aanpassen aan deze situatie. De dienstverlening voor het fonds werd probleemloos op afstand voortgezet en het bestuur is digitaal gaan vergaderen, waardoor besluiten genomen konden worden.

De financiële positie kwam in 2020 verder onder druk te staan. BPF Banden en Wielen sloot het jaar af met een actuele dekkingsgraad van 91,8% (2019: 93,9%). Lang zag het ernaar uit dat we de pensioenen op basis van de financiële situatie per 31 december 2020 moesten verlagen. Maar omdat minister Koolmees de maatregelen waardoor pensioenfondsen meer ruimte hebben voor financieel herstel met een jaar verlengde was verlaging van de pensioenen eind 2020 niet aan de orde. Maar een ander gevaar diende zich alweer direct aan. Door de verder dalende rente en de slechte financiële situatie leek het erop dat het fonds het niet zou redden om binnen de tien jaar te herstellen naar de vereiste dekkingsgraad van 114,7%, waardoor we in 2021 alsnog tot pensioenverlaging zouden moeten besluiten. Omdat minister Koolmees pensioenfondsen twee jaar langer de tijd gaf om te herstellen tot dat niveau, was pensioenverlaging niet aan de orde.

Duurzaam en verantwoord beleggen wordt steeds belangrijker. In de beleggingsprocessen van het fonds –met name bij de selectie en monitoring van vermogensbeheerders– wordt het effect van MVB factoren op de beleggingsrisico's en het rendement al expliciet meegewogen. BPF Banden en Wielen zet een volgende stap in de MVB ambitie van het fonds, door meer concrete doelstellingen en specifieke thema's uit te werken. Deze zijn in 2020 afgestemd met een panel van deelnemers en worden momenteel verder uitgewerkt. Zo onderzoekt het bestuur ondermeer aan welke specifieke Sustainable Development Goals (SDG) in de beleggingsportefeuille aandacht kan worden geschonken, zodat we in 2021 een goede stap voorwaarts kunnen zetten.

Nu de hervorming van het pensioenstelsel bekend is, is het fonds in 2020 gestart met de voorbereiding op de transitie naar een nieuw pensioenstelsel. Dit zal in 2021 in een verkennende fase verder uitgewerkt worden. Daarbij komt dat eind 2020 een start gemaakt is met het (her)formuleren van denkrichtingen met betrekking tot de toekomst van het fonds. Eén en ander wordt in 2021 vervolgd. Het fonds heeft een begin gemaakt met het definiëren van een strategische focus voor de toekomst en er zijn kaders geschetst waarbinnen het fonds moet blijven opereren om marktconform te kunnen zijn.

Het fonds dankt alle uitbestedingspartners, adviseurs, het verantwoordingsorgaan en andere betrokkenen voor hun inspanningen die hebben bijgedragen aan het functioneren van het fonds. Alhoewel het coronavirus ons op dit moment nog in de greep houdt, hoopt het bestuur snel een situatie te bereiken waarin we minder op afstand van elkaar staan.

Kerncijfers

	2020	2019	2018	2017	2016
Aantallen					
Actieve deelnemers	6.003	6.123	6.141	6.068	5.858
Gewezen deelnemers	12.075	11.621	11.540	12.056	11.314
Pensioengerechtigden	1.517	1.431	1.340	1.253	1.175
Totaal	19.595	19.175	19.021	19.377	18.347
Totaal aangesloten ondernemingen	1.217	1.115	1.046	915	744
Financiële gegevens (in duizenden euro)					
Toeslagen					
Indexatie actieven	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Indexatie inactieven	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Beleggingen voor risico pensioenfonds					
Belegd vermogen ¹⁾	984.259	844.177	661.392	643.000	589.073
Beleggingsopbrengsten	110.849	162.392	-7.030	10.872	63.235
Rendement	12,90%	24,40%	-0,70%	1,81%	12,03%
Benchmarkrendement	10,80%	22,80%	-1,00%	1,73%	12,36%
Z-score	0,62	0,04	0,19	0,25	-0,12
Performancetoets	1,72	1,43	1,32	1,26	1,14
Reserves					
Algemene reserve	-89.190	-55.525	-60.937	-16.088	-33.633
Bestemde premiereserve	1.347	514	413	361	319
Totaal reserves	-87.843	-55.011	-60.524	-15.727	-33.314
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	1.089.216	908.221	727.119	666.695	650.372
Langlopende schulden	0	10.799	8.450	6.909	5.238
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers					
Premies ²⁾	44.369	33.473	30.418	30.496	28.435
waarvan premie Overgangsregeling 55	2.108	2.085	3.278	3.254	2.944
% pensioengrondslag	26,5%	25,5%	25,5%	25,5%	25,5%

1) Inclusief negatieve derivaten.

2) Inclusief inkoopsum overgangsregeling 55-, zie pagina 94.

	2020	2019	2018	2017	2016
Pensioenuitkeringen	7.945	7.016	8.123	5.839	5.838
Dekkingsgraad					
Aanwezige dekkingsgraad	91,8%	93,9%	91,6%	97,6%	94,8%
Beleidsdekkingsgraad	87,8%	92,4%	96,2%	96,9%	93,2%
Reële dekkingsgraad	71,1%	72,9%	77,0%	77,2%	75,0%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,3%	104,3%	104,3%	104,3%	104,3%
Vereiste dekkingsgraad	114,7%	115,6%	116,7%	117,8%	118,2%
Kostenratio's					
Totale pensioenuitvoerings- en administratiekosten	2.741	2.624	2.312	2.447	2.721
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer (in euro) ¹⁾	364	347	309	334	387
Kosten vermogensbeheer	3.245	2.800	2.603	2.466	2.100
Transactiekosten	793	691	652	1.483	780
Totale kosten vermogensbeheer	4.038	3.491	3.255	3.949	2.880
Kosten vermogensbeheer in percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,35%	0,37%	0,38%	0,35%	0,30%
Transactiekosten in percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,09%	0,09%	0,10%	0,09%	0,13%
Totale kosten vermogensbeheer in percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,44%	0,46%	0,48%	0,44%	0,43%

1) Dit betreft de totale uitvoeringskosten gedeeld door de som van het aantal actieve en gepensioneerde deelnemers.

Het pensioenfonds

Statutaire doelstelling

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche is de statutaire naam voor het BPF Banden en Wielen. BPF Banden en Wielen voert de pensioenregeling uit van de werkgevers, werknemers, gewezen werknemers en pensioengerechtigden en hun nabestaanden in de bedrijfstak. De pensioenaanspraken worden gefinancierd met bijdragen van werkgevers en werknemers. Voor alle deelnemers kent het fonds een ouderdomspensioen, een partnerpensioen en een wezenpensioen.

Verplichtstelling

BPF Banden en Wielen is een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds. Werkgevers die onder de verplichtstelling vallen, moeten zich aanmelden bij het fonds. De verplichtstelling geldt voor de werknemers vanaf 21 jaar in de volgende sectoren:

- Het bandenimportbedrijf;
- Het bandengroothandelsbedrijf;
- Het bandenservicebedrijf;
- Het bandensneldienstbedrijf;
- Het bandeninzamelingsbedrijf;
- Het bandenproductie- en vernieuwingsbedrijf
- Het banden be- en verwerkingsbedrijf.

Het fonds controleert of alle werkgevers die onder deze verplichtstelling vallen, ook daadwerkelijk aangesloten zijn. In totaal waren eind 2020 1.217 ondernemingen aangesloten. Van deze ondernemingen zijn 7 ondernemingen vrijwillig aangesloten bij het fonds.

Missie, visie en strategie

De missie, visie strategie luidt als volgt. Medio 2021 wordt deze herijkt.

Missie

Het fonds geeft een optimale uitvoering aan de pensioenovereenkomst die de Cao-partijen in de banden- en wielenbranche hebben afgesloten. De dienstverlening aan werkgevers en werknemers in deze dynamische branche staat hierbij centraal. De verplichtingen en de ambities die voortkomen uit de regeling moeten, nu en in de toekomst, waargemaakt kunnen worden. We willen een aantrekkelijke uitvoerder zijn van een marktconforme regeling. Een (kosten)efficiënte besturing en uitvoering horen daarbij. Het fonds zet zich actief in voor het uitdragen en ondersteunen van 'pensioenbewustzijn' bij alle stakeholders in de banden- en wielenbranche.

Visie

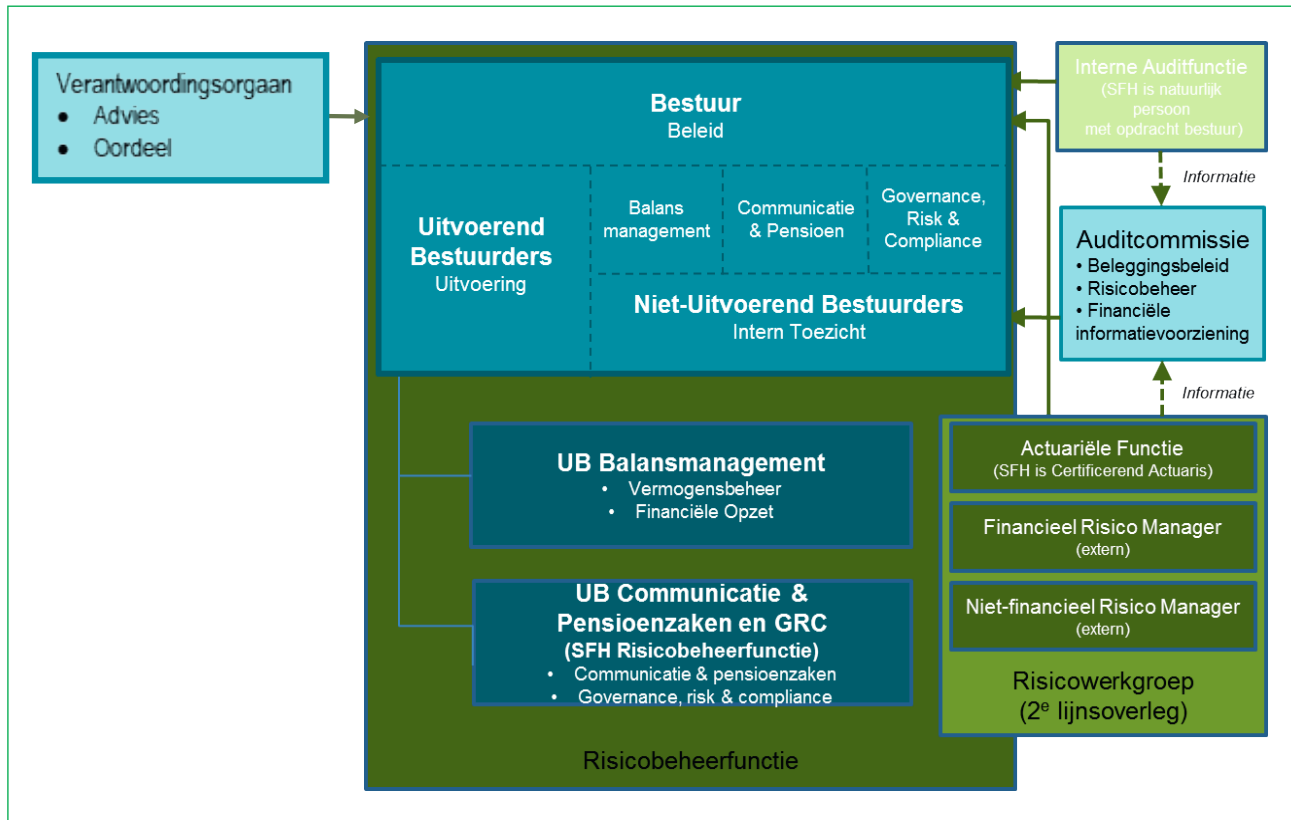
Het fonds verwacht dat de trend naar verdere individualisering en maatwerk voortzet. Daarom streeft het fonds naar een moderne, eigentijdse regeling en uitvoering, waarbij de belangen van alle stakeholders worden gediend. We zien onszelf als een professionele organisatie, die in staat is te anticiperen op (toekomstige) ontwikkelingen. Daardoor kan het fonds concurrerende pensioenproposities bieden, die daarmee kunnen bijdragen aan schaalvergroting. We streven een organisatievorm na die deze veranderingen ondersteunt. Op deze wijze wordt continuïteit geborgd.

Strategie

Het fonds zet in op een groeiscenario. Om groei te kunnen realiseren kijken we naar mogelijke aansluiting van werkgevers binnen en buiten de bedrijfstak. Het fonds kijkt of het door samenwerking met andere fondsen schaalvoordelen kan behalen en hoe de kosten die binnen het fonds gemaakt worden, beheerst kunnen worden.

Organisatie pensioenfonds

Organogram

Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de pensioenregeling. Het bestuur bestaat uit een onafhankelijke voorzitter, twee uitvoerende bestuurders en zes niet-uitvoerende bestuurders; drie namens de werkgevers, twee namens de werknemers en één namens de pensioengerechtigden.

De niet-uitvoerende bestuursleden zijn voorgedragen door de werkgevers- of werknemersorganisaties. De werkgeversorganisatie is Vereniging VACO, Bedrijfstakorganisatie voor de Banden- en Wielenbranche. De werknemersorganisaties zijn FNV en CNV Vakmensen. Het niet-uitvoerende bestuurslid namens pensioengerechtigden is gekozen door pensioengerechtigden.

Het bestuursmodel kent drie portefeuilles:

- Balansmanagement (vermogensbeheer & financiële opzet),
- Communicatie & Pensioen,
- Governance, Risk & Compliance.

Uitvoerend deel van het bestuur

De uitvoerende bestuursleden zijn, binnen het verstrekte mandaat, belast met de dagelijkse uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleid. Daarnaast bereiden de uitvoerende bestuursleden beleid voor.

De uitvoerende bestuursleden worden benoemd op voordracht van de niet-uitvoerende bestuursleden. De uitvoerende bestuursleden leggen verantwoording af aan het bestuur.

Niet-uitvoerend deel van het bestuur

De niet-uitvoerende bestuursleden houden toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene zaken in het pensioenfonds en zijn ten minste belast met het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. Daarnaast houden de niet-uitvoerende bestuursleden vanuit hun bestuurlijke verantwoordelijkheid toezicht op de uitvoering van werkzaamheden door het uitvoerende bestuursleden conform het verstrekte mandaat door het bestuur. De niet-uitvoerende bestuursleden leggen verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan en in het bestuursverslag. Voor hun verslag wordt verwezen naar pagina 65 van dit verslag. Ieder niet-uitvoerend bestuurslid is belast met een specifieke portefeuille in het kader van hun klankbordfunctie bij de beleidsvoorbereiding.

Onafhankelijke voorzitter

Tot de taken van de onafhankelijk voorzitter behoren in elk geval:

- het bepalen van de agenda van de overleggen van het bestuur, na overleg met de UB;
- het toezien op een goede samenstelling en het functioneren van het bestuur, waaronder begrepen het waarborgen van de onafhankelijkheid van het intern toezicht door de NUB;
- het zijn van het eerste aanspreekpunt voor het verantwoordingsorgaan over het functioneren van het bestuur;
- het voorzitten van zowel de vergadering van het bestuur als die van de NUB.

Samenstelling per 31 december 2020

Naam	M/V	Geboren	Namens	Functie	Nevenfunctie
Selma Smit-Bos (VZ)	vrouw	1970	onafhankelijk professional	onafhankelijke voorzitter, niet-uitvoerend bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Partner GPSS – Uitvoerend bestuurder KLM PC – Voorzitter RvT PF Chemours i.l. – Lid RvT BPF Vlakglas (tot 30 juni 2020) – Lid cliëntenraad Tergooi – Lid raad van advies CPE EUR
Maas Simon	man	1960	onafhankelijk professional	uitvoerend-bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Managing partner Xudoo – Aandeelhouder TILIA Beheer BV – Bestuurslid en sleutelfunctiehouder risicobeheer PF Woningcorporaties – Voorzitter RvT Vopak – Voorzitter RvT PF Slagers
Paul de Geus	man	1963	onafhankelijk professional	uitvoerend-bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Aandeelhouder Syllion Ventures – Bestuurslid PF Xerox – Bestuurslid BPF Meubel – Lid RvT PF Slagers – Eigenaar Watergeus Consultancy – Eigenaar Watergeus Management B.V.

Naam	M/V	Geboren	Namens	Functie	Nevenfunctie
Jeanet Meijerink-Heuver	vrouw	1971	Pensioen-gerechtigden	niet-uitvoerend bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Eigenaar WSEM – Aandeelhouder J. Heuver Holding – Raadslid namens VVD Hardenberg – Ambassadeur Pink Ribbon – Bestuurslid Jan! Foundation – Lid ledenraad KNLTB – Lid communicatiecommissie TV Hardenberg
Nico Passchier	man	1958	CNV Vakmensen	niet-uitvoerend bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Medewerker CNV – Bestuurslid BPF Foodservice – Vereffenaar BPF Tandtechniek i.l. – Bestuurslid PF NN CDC
Ger van der Pluijm	man	1954	Vereniging VACO, Bedrijfstak-organisatie voor de Banden- en Wielenbranche	niet-uitvoerend bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Stafid directie Michelin
Wim van de Pavert	man	1958	Vereniging VACO, Bedrijfstak-organisatie voor de Banden- en Wielenbranche	niet-uitvoerend bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Manager financiën, VACO/KCL
Tim van der Rijken	man	1977	Vereniging VACO, Bedrijfstak-organisatie voor de Banden- en Wielenbranche	niet-uitvoerend bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Bestuurslid Pensioenfonds Kappers – Lid Raad van Toezicht Stichting Westelijke Tuinsteden (auditcommissie)
Ilse van Eekelen	vrouw	1975	FNV	niet-uitvoerend bestuurslid	<ul style="list-style-type: none"> – Medewerker FNV – Bestuurder PF MITT – Bestuurder en voorzitter communicatiecommissie bij BPF VLEP – Vereffenaar bij BPF Tandtechniek i.l.

Bestuursondersteuning

Het bestuur heeft het interne bestuursbureau ingericht met zelfstandige professionals. Het interne bestuursbureau bestaat uit een bestuursadviseur tevens bestuurssecretaris, een secretaris voor de NUB en het VO en een secretaresse. Gedurende het boekjaar bestond een vacature voor een tweede bestuursadviseur, die begin 2021 is ingevuld.

Auditcommissie

De niet-uitvoerende bestuurders hebben een auditcommissie ingesteld. Deze commissie ondersteunt en adviseert hen bij het uitoefenen van het intern toezicht over:

- Risicobeheersing,
- Beleggingsbeleid
- Financiële informatievervalsing door het fonds.

Samenstelling per 31 december 2020

De onafhankelijke auditcommissie bestaat uit twee onafhankelijke externe deskundigen.

- Orpa Bisschop,
- Anneke van der Meer.

Sleutelfuncties

Het bestuur heeft sleutelfuncties ingericht (artikel 143a PW). De sleutelfuncties zijn verantwoordelijk voor het inrichten van het risicobeheersysteem, waaronder het opstellen en onderhouden van strategieën, processen, procedures, methodieken, modellen en interne controlemechanismen en voor het beoordelen van de strategie en het beleid van het pensioenfonds vanuit een risicobeheersperspectief, de effectiviteit van mitigerende maatregelen en de aanvaardbaarheid van restrisico's.

De sleutelfuncties betreffen de risicobeheerfunctie, de actuariële functie en de interne auditfunctie.

Tot de sleutelfunctie behoren zowel de houder van de sleutelfunctie als alle bij de uitvoering betrokken functionarissen.

Onafhankelijkheid en objectiviteit zijn essentieel voor de effectiviteit van de sleutelfuncties. Dit wordt bepaald door een combinatie van de positionering in de organisatie (opzet), de feitelijke invulling (bestaan) en de wijze van acteren (werking) van de sleutelfuncties, één en ander met inachtneming van de wettelijke vereisten.

De werking blijkt uit de rapportages van de sleutelfuncties aan het bestuur, waarvan de auditcommissie een afschrift ontvangt. Het bestuur is collectief verantwoordelijk voor de effectiviteit van de sleutelfuncties.

Risicowerkgroep

De sleutelfunctiehouders van de risicobeheerfunctie en actuariële functie, de financieel risicomanager en niet-financieel risicomanager vormen samen de risicowerkgroep. De risicowerkgroep beoordeelt het risicoprofiel van het pensioenfonds en rapporteert hierover aan het bestuur en informeert de auditcommissie. De risicowerkgroep adviseert het bestuur over te nemen (aanvullende) maatregelen.

Sleutelfuncties per 31 december 2020

Internal Audit	Actuariel	Risicobeheer
<i>Houder</i> Roel van den Berg (onafhankelijke deskundige)	<i>Houder en vervuller</i> Rene van de Meerakker (certificerend actuaris) in januari 2021 wegens aflopen termijn overgenomen door Herman Stofbergen.	<i>Houder</i> Maas Simon
<i>Vervuller</i> Wordt per audit bepaald		<i>Vervuller</i> Ronald Hamaker, verbonden aan Triple A Paul de Koning, verbonden aan Trivu

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst. Het oordeel van het verantwoordingsorgaan over 2020 is opgenomen op pagina 65 van dit verslag. Daarnaast is de medezeggenschap in het verantwoordingsorgaan belegd.

Samenstelling per 31 december 2020

Leden deelnemers	Leden pensioengerechtigden	Leden werkgevers
Theo van den Brandhof Peter Niemantsverdriet 1 vacature	Peter van de Griend (voorzitter) Wim Wolffensperger Henk Peen	Aad van den Berg Chantal Bulten

Na afloop van het verslagjaar is de invulling van de vacature voor een deelnemerslid voltooid en zijn de voorzitter en een werkgeverslid conform het daartoe opgestelde rooster afgetreden, waarna het zittende werkgeverslid (tijdelijk) voorzitter is geworden.

Uitbestede werkzaamheden

Het fonds heeft mede aan de hand van actuele wet- en regelgeving vastgesteld aan welke eisen uitbestedingen moeten voldoen. Deze eisen zijn vastgelegd in het Uitbestedingsbeleid. Uitbestedingspartijen moeten voldoen aan de criteria van dat beleid. Het fonds evalueert periodiek de dienstverlening door de uitbestedingspartijen. Bij de uitbesteding van werkzaamheden aan derden wordt door het bestuur zorgvuldig gekeken naar onder andere het trackrecord van partijen en de kosten. Het bestuur bepaalt welk kostenniveau aanvaardbaar is. In het kader van de beheersbaarheid van de kosten, worden zo veel mogelijk afspraken met vaste kosten gecontracteerd.

Administrateur

De administratie en communicatie is uitbesteed aan AZL N.V.

Vermogensbeheer

Kempen Capital Management N.V.

Custodian

Northern Trust.

Adviserend actuaris

De heer A. den Hartogh AAG, verbonden aan Aon Hewitt Nederland cv, per 1 april 2021 overgenomen door mevrouw Elke op het Veld, verbonden aan Sprenkels & Verschuren B.V.

Waarmerkend actuaris

De heer drs. H.L.N. Stofbergen AAG, verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Onafhankelijke accountant

De heer drs. H.C. van der Rijst RA, verbonden aan PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Compliance officer

De heer P. de Koning, verbonden aan TriVu.

Herverzekeringsmaatschappijen

Elips life AG, Nederlandse vestiging.

SCOR (Goudse Levensverzekeringen NV en Goudse Schadeverzekeringen NV).

Financiële positie

Dekkingsgraad

Naast de actuele dekkingsgraad die elke maand gerapporteerd wordt hanteert het fonds een beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de afgelopen twaalf maanden. Door een gemiddelde te nemen is deze dekkingsgraad minder afhankelijk van dagkoersen. In 2020 is de beleidsdekkingsgraad gedaald van 92,4% naar 87,8%. De actuele dekkingsgraad daalde in het verslagjaar van 93,9% naar 91,8%. De ontwikkeling van deze dekkingsgraad is als volgt te verklaren:

	Pensioen vermogen	Technische voorziening	Aanwezige dekkings- graad 2020	Aanwezige dekkings- graad 2019
Primo	852.696 ¹⁾	908.221	93,9%	91,6%
Beleggingsopbrengsten	110.849	163.467	-2,1%	2,6%
Premie	28.283	37.188	-0,7%	-0,2%
Waardeoverdrachten	-477	-367	0,0%	0,0%
Kosten	714	714	0,0%	0,0%
Uitkeringen	-7.945	-7.953	-0,1%	-0,1%
Kanssystemen	3.450	550	0,3%	0,2%
Toeslagverlening	0	0	0,0%	0,0%
Overige mutaties TV	215	-27.677	3,0%	-0,1%
Andere oorzaken	13.074	15.073	-0,1%	-0,1%
Dotatie aan premiereserve	-721	0	-0,1%	0,0%
Rendement premiereserve	-112	0	0,0%	0,0%
Kruis effecten	0	0	-2,3%	0,0%
Ultimo	1.000.026	1.089.216	91,8%	93,9%

Reële dekkingsgraad

Een andere graadmeter voor de financiële positie van het pensioenfonds is de reële dekkingsgraad. De reële dekkingsgraad laat zien in hoeverre het aanwezige vermogen voldoende is om de pensioenen met volledig koopkrachtbehoud uit te keren.

1) In het jaarverslag 2019 werd de eindstand van het pensioenvermogen gepresenteerd exclusief het rendement van de premiereserve. De in dit verslag gepresenteerde beginstand is inclusief het rendement van de premiereserve over 2019 van -101.

De reële dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de dekkingsgraad waarbij volledige prijsindexatie is toegestaan. Ultimo 2020 bedroeg de reële dekkingsgraad 71,1% (eind 2019 was dit 72,9%).

Vereist eigen vermogen en herstelplan

Het vereist eigen vermogen is het vermogen dat volgens het rekenmodel van DNB nodig is om het komende jaar de financiële risico's op te kunnen opvangen. Het vereist eigen vermogen was eind 2020 €160.123, zijnde 14,7% van de technische voorziening. Dat betekent dat de vereiste dekkingsgraad 114,7% was. De minimaal vereiste dekkingsgraad is 104,3%. Omdat de beleidsdekkingsgraad eind 2020 (87,8%) lager was dan de vereiste dekkingsgraad, heeft het fonds een tekort. Daarom heeft het fonds een herstelplan opgesteld waarin aangetoond kan worden dat het fonds in staat is om binnen de wettelijke termijn het vereist eigen vermogen te behalen.

In het eerste kwartaal van 2021 vond de jaarlijkse update van het herstelplan plaats. Omdat bleek dat herstel in tien jaar niet mogelijk is, heeft het fonds gebruik gemaakt van de vrijstellingsregeling van artikel 8 van de pensioenwet en een hersteltermijn van 12 jaar toegepast. Vanuit het oogpunt van consistent beleid heeft het fonds in 2021, net als in 2020, van de vrijstellingsregeling gebruik gemaakt en een termijn van 12 jaar gehanteerd. Daarin is de prognose dat herstel naar de vereiste dekkingsgraad van 114,7% haalbaar is. Overigens is in de berekeningen uitgegaan van het huidige strategische beleggingsbeleid, zonder rekening te houden met de mogelijkheid om boven een dekkingsgraad van 105% het risicoprofiel te verhogen. Voorwaarde in deze vrijstellingsregeling is dat de actuele dekkingsgraad per eind 2020 ten minste 90% moet zijn. Met de actuele dekkingsgraad van 91,8% voldeed het fonds aan deze voorwaarde. In deze regeling van Wouter Koolmees is tevens vrijstelling gegeven van de eis dat op 6 aansluitende meetmomenten de actuele dekkingsgraad niet onder de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,3% mag liggen. Daarmee heeft het fonds eind 2020 geen besluit tot korting van rechten hoeven te nemen.

Financieel crisisplan en crisissituatie vanaf september 2018

Het fonds heeft een financieel crisisplan. Dit plan beschrijft de maatregelen die het fonds kan inzetten in de situatie dat het herstelplan niet gehaald gaat worden. Het fonds bevindt zich dan in een crisissituatie. Sinds september 2018 is sprake van een crisissituatie en is het crisisplan in werking. In overleg met sociale partners heeft het bestuur besloten om de volgende crisismaatregelen vanaf 1 januari 2019 tijdelijk door te voeren:

1. Het pensioen dat na overlijden van de deelnemer aan de partner wordt betaald, wordt in 2019 voor 70% opgebouwd in plaats van voor 100%. De resterende 30% is op risicobasis verzekerd.
2. In 2019 wordt een groter deel van de premie (23,9% i.p.v. 22,9%) gebruikt voor ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen en een kleiner deel (1,6% i.p.v. 2,6%) voor de overgangsregeling (VPL).

De maatregelen waren in eerste instantie voor één jaar doorgevoerd. Echter, besloten is dat deze maatregelen ook in 2020 gelden. Dat betekent dat in 2020 een groter deel van de premie (24,9% i.p.v. 23,9%) wordt gebruikt voor ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen en een kleiner deel (1,6% i.p.v. 2,6%) voor de overgangsregeling (VPL).

Haalbaarheidstoets

Elk jaar bekijkt het bestuur de financiële opzet van het fonds. Daarnaast stellen we het verwachte pensioenresultaat vast. Jaarlijks toetst het fonds hoe de financiële opzet en het verwachte pensioenresultaat passen bij het risico dat het fonds neemt met de beleggingen. Dat is de haalbaarheidstoets.

In 2020 zijn de uitkomsten ten opzichte van 2019 verbeterd. Met een mediaan pensioenresultaat van 90% en een relatieve afwijking in het slecht weer scenario van 32%, worden de ondergrens van het verwachte pensioenresultaat (75%) en de afwijking in het slecht weer scenario van 35% niet overschreden. Daarbij kunnen de volgende opmerkingen worden geplaatst:

- Het pensioenresultaat 2020 is onder andere toegenomen ten opzichte van 2019 door de hogere startdekkingsgraad per 1 januari 2020

- Met name als gevolg van het coronavirus zijn zowel de rente als de aandelenkoersen in de eerste maanden van 2020 aanzienlijk gedaald. Dat betekent dat de financiële positie van het fonds aanzienlijk is verslechterd ten opzichte van de situatie per einde 2019
- Indien de haalbaarheidstoets zou worden uitgevoerd met deze lagere startdekkingsgraad, dan resulteert naar verwachting een lager pensioenresultaat

De uitkomsten van de haalbaarheidstoets 2020 zijn voorgelegd aan de sociale partners, waarmee de lange termijn risicohouding kan gewijzigd kan blijven.

Z-score 2020 en performancetoets

Elk jaar meet het fonds het resultaat van de beleggingen ten opzichte van de benchmark, oftewel de z-score. Een positief getal betekent dat de beleggingen het beter deden dan de benchmark. Een negatief getal betekent dat de beleggingen het juist slechter deden. De kosten tellen mee in de berekening. De z-score over 2020 was + 0,62. De z-score kan per jaar flink verschillen. Daarom is er ook een gemiddelde z-score over vijf jaar: de performancetoets. Wanneer de uitkomst van de performancetoets onder de 0 uitkomt, staat het werkgevers vrij om (op basis van het Vrijstellingsbesluit) een alternatief te zoeken voor het verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfonds. Ons fonds moet dan een werkgever vrijstelling geven van deelname aan ons fonds als de werkgever hierom vraagt én als hij aan een aantal voorwaarden voldoet. De performancetoets in 2020 is 1,72.

Pensioenregeling

De pensioenregeling van BPF Banden en Wielen zag er op 31 december 2020 op hoofdlijnen als volgt uit:

Regeling voor werknemers

Pensioensysteem	Geïndexeerd middelloon
Pensioenrichtleeftijd	68 jaar
Opbouw% ouderdomspensioen	1,657%
Opbouw% partnerpensioen	70% van het ouderdomspensioen
Maximumsalaris	€ 110.111
Franchise	€ 12.865
Maximum pensioengrondslag	€ 97.246
Pensioenpremie	24,9% van de pensioengrondslag

Overgangsregeling 55-min, beëindigd per 31 december 2020

Deelnemers geboren op of na 1 januari 1950	
Premie overgangsregeling	1,6% van de pensioengrondslag

Het pensioenfonds kent een vrijwillige individuele regeling, de ANW-hiaatregeling. Deze regeling is bedoeld voor partners die bij overlijden van de deelnemer geen recht hebben op een (volledig) ANW-pensioen. Het pensioenreglement is te vinden op www.bandenpensioen.nl.

Premiebeleid

De aangesloten ondernemingen moeten voor elke werknemer/deelnemer van 21 jaar en ouder, een doorsneepremie aan het pensioenfonds betalen voor deelneming aan de pensioenregeling van het fonds. Per deelnemer bedraagt de premie een percentage van de vastgestelde pensioengrondslag. Bij de vaststelling van de doorsneepremie houdt het fonds onder andere rekening met de leeftijdsopbouw van de actieve deelnemers. Jaarlijks kijkt het fonds of de doorsneebijdrage moet worden aangepast.

Met de premie die het fonds ontvangt moeten alle kosten kunnen worden betaald. De kostendekkende premie is een meetlat waaraan het pensioenfonds jaarlijks moet toetsen of de ontvangen premie toereikend is. Het is toegestaan om bij die toets uit te gaan van een gedempte kostendekkende premie in plaats van de kostendekkende premie. Het verschil is dat voor de vaststelling niet uitgegaan wordt van de rentetermijnstructuur als rekenrente voor de vaststelling van de premie, maar van een verwacht pensioenfondsrendement. Het fonds maakt gebruik van deze mogelijkheid en gaat voor de premie van de basisregeling uit van een zogenoemde reële rendementscurve op basis van verwachte maximale rendementen en een afslag voor indexatie op basis van verwachte prijsinflatie zoals opgenomen in artikel 23a van het Besluit FTK. Voor 2020 is op deze manier een verwacht reëel pensioenfondsrendement gemiddeld over de curve van 1,81% per jaar bepaald. In 2020 was de feitelijke premie voor de basisregeling 24,9% van de pensioengrondslagsom. De premie voor de financiering van de Overgangsregeling 55- (VPL) was 1,6% van de pensioengrondslagsom. In de premie voor de basisregeling is een kostenopslag van 2,5% van de pensioengrondslagsom opgenomen ter dekking van de uitvoeringskosten.

Vanaf 2021 wordt de VPL-premie, die nu onderdeel is van de 26,5%, aangewend voor de basisregeling. Berekeningen wezen uit dat in verband met de lagere rendementscurve in 2021 de huidige pensioenregeling bij een premiebijdrage van 26,5% van de pensioengrondslagsom in 2021 niet ongewijzigd kon worden voortgezet omdat de feitelijke premie onder de gedempte kostendekkende premie komt. Sociale partners hebben daarom besloten om de pensioenregeling per 1 januari 2021 verder te versoberen ten opzichte van de pensioenregeling die geldt in 2020 en de premiebijdrage te verhogen. Het opbouwpercentage voor ouderdomspensioen is per 12 januari 2021 verlaagd naar 1,6% en de premiebijdrage is verhoogd met 0,9%. De premie voor de pensioenregeling bedraagt daarmee in 2021 27,4%.

De bedragen van de kostendekkende premie, de gedempte kostendekkende premie en de feitelijk ontvangen premie worden hieronder schematisch weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	2020	2019
Kostendekkende premie	48.422	40.371
Gedempte kostendekkende premie	32.619	27.717
Ontvangen doorsneepremie	33.340	31.263
Ontvangen doorsneepremie	33.340	31.263
Dotatie ten behoeve van bestemde premiereserve	-721	0
Feitelijke premie ten behoeve van toetsing	32.619	31.263
De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	39.698	32.488
– Opslag in stand houden vereist vermogen	6.177	5.432
– Opslag voor uitvoeringskosten	2.547	2.451
	48.422	40.371
De gedempte premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	16.874	13.829
– Opslag in stand houden vereist vermogen	2.626	2.312
– Opslag voor uitvoeringskosten	2.547	2.451
– Voorwaardelijke onderdelen	10.572	9.125
	32.619	27.717
De feitelijke premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	16.874	13.829
– Opslag in stand houden vereist vermogen	2.626	2.312
– Opslag voor uitvoeringskosten	2.547	2.451
– Voorwaardelijke onderdelen	10.572	9.125
– Premiemarge	721	3.546
– Dotatie ten behoeve van bestemde premiereserve	-721	0
	32.619	31.263

Toeslagbeleid en toeslagverlening

Het verlenen van toeslagen op de pensioenen is voorwaardelijk. De hoogte van de toeslag (en de premie) in enig boekjaar is afhankelijk van de (geschatte) beleidsdekkingsgraad aan het einde van het voorgaande boekjaar. Daarbij blijft het vermogen tegenover de bestemde premiereserve buiten beschouwing. De hieronder opgenomen staffel dient als leidraad voor het bestuur bij de vaststelling van het toeslagniveau. Het bestuur heeft de vrijheid om hiervan af te wijken als het vindt dat de situatie van het fonds daartoe aanleiding geeft. Het bestuur zal nooit besluiten om een hogere toeslag te verlenen dan is toegestaan op grond van de wet- en regelgeving ('toekomstbestendig indexeren', TBI).

Beleidsdekkingsgraad	Toekenning
Onder 110%	Geen
Tussen 110% en maximum van 135% en 110% + vereist TBI	Lineaire
Toekenning boven maximum van 135% en 110% + vereist TBI	Volledig

Het voorwaardelijke toeslagenbeleid luidt als volgt:

1. Het voorwaardelijk toeslagenbeleid wordt vormgegeven via financiering van de toeslagen uit het eventuele overrendement. Er is daarom geen recht op toekomstige toeslagen. Het is niet zeker of en in hoeverre er in de toekomst toeslagen worden verleend. Voor toekomstige toeslagen wordt niet gereserveerd;
2. Het uitgangspunt voor de toeslag is de stijging van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gepubliceerde afgeleide consumentenprijsindex (CPI) voor alle bestedingen, over de periode oktober tot oktober voorafgaande aan de datum waarop de toeslag wordt verleend;
3. De toeslagambitie bedraagt 100% van de stijging van de CPI.

Het bestuur heeft conform het toeslagbeleid, zoals vastgelegd in de ABTN en de regels van toekomstbestendig indexeren, besloten om de pensioenen van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden per 1 januari 2021 niet te verhogen. De achterstand in de toeslagverlening vanaf 1 januari 2011 bedraagt op dit moment voor de deelnemers 9,77% en voor de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden 10,42%. Zodra de financiële positie dit toelaat kan het bestuur eventueel besluiten tot het toekennen van inhaaltoeslag. Met ingang van 2016 wordt de inhaaltoeslag op individueel niveau bijgehouden.

Bestemde premiereserve

Fluctuaties in de uitvoeringskosten en de opbouw van het deelnemersbestand leiden tot bewegingen in de gedempte kostendeckende premie (uitgedrukt in de pensioengrondslagsom). Dat kan betekenen dat er in het ene jaar een positieve premiemarge is terwijl in een ander jaar een premietekort zou resulteren in een korting van de pensioenopbouw. Dat is ongewenst. Daarom wordt een bestemde premiereserve gevormd. Daaraan wordt een positieve premiemarge toegevoegd. Indien er sprake is van een negatieve premiemarge, wordt een gedeelte van de bestemde premiereserve onttrokken. Aan de bestemde premiereserve wordt jaarlijks (een deel van) het behaalde fondsrendement toegevoegd. Het vermogen tegenover de bestemde premiereserve wordt buiten beschouwing gelaten bij de vaststelling van de (beleids)dekkingsgraad.

Verzekerdenbestand

(Aantallen)

	Actieve deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen- gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2019	6.123	11.621	1.431	19.175
Mutaties door:				
Nieuwe toetredingen	1.093	0	0	1.093
Ontslag met premievrije aanspraak	-1.232	1.232	0	0
Waardeoverdracht	0	-401	0	-401
Ingang pensioen	-54	-80	198	64
Overlijden	-16	-29	-53	-98
Afkoop	0	-1	-56	-57
Andere oorzaken	89	-267	-3	-181
Mutaties per saldo	-120	454	86	420
Stand per 31 december 2020	6.003 ¹⁾	12.075	1.517	19.595

1) Waarvan deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling: 225

Specificatie pensioengerechtigden

	2020	2019
Ouderdompensioen	1.103	1.039
Partnerpensioen	367	337
Wezenpensioen	47	55
Totaal	1.517	1.431

Communicatie

Het fonds hecht waarde aan effectieve communicatie over pensioen. Daarom werken we met een communicatiebeleidskader. Basis voor dit kader vormt de algehele strategie van het fonds.

Het communicatiebeleidskader is doorgaans voor een periode van drie jaar van toepassing. In 2020 heeft het fonds in samenwerking met een strategisch communicatieadviseur, het beleidskader voor de periode 2021 - 2023 opgesteld. In het communicatiebeleidskader staan de strategische uitgangspunten voor de communicatie met de actieve deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden. Onder andere de resultaten van het deelnemersonderzoek van oktober 2019 zijn in het beleidskader voor 2021-2023 verwerkt.

Het communicatiebeleidsplan vormt de basis voor de communicatiejaarplannen. In de jaarplannen volgt een verdere uitwerking in detail. Specifieke acties en middelen worden in deze jaarplannen beschreven, evenals concrete subdoelen.

Communicatie deelnemers, pensioengerechtigden en gewezen deelnemers

Het fonds vindt het belangrijk dat deelnemers een realistisch beeld hebben van hun pensioen en het pensioenfonds en weten dat het fonds er voor hen is. Het fonds probeert deelnemers meer bij hun pensioen te betrekken, hen in staat te stellen om de hoogte van het pensioen in te schatten, te bepalen of de inschatting voldoende is en zicht te geven op hun handelingsperspectief.

In 2020 zijn de communicatiemiddelen van het fonds gebruikt om deelnemers, pensioengerechtigden en slapers te informeren over de inhoud van de regeling, de uitvoering van de regeling en de financiële situatie van het fonds. Speciale aandacht ging begin 2020 uit naar de verhoging van de pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar en de verlenging van de tijdelijke aanpassing in het partnerpensioen die vanwege de financiële situatie van het fonds vanaf 2019 geldt. In aansluiting op eerder berichtgeving via de website ontvingen deelnemers hierover in het eerste kwartaal van 2020 een persoonlijke brief.

Omdat de financiële situatie al lange tijd niet goed genoeg is, waardoor pensioenverlaging in de toekomst niet uit te sluiten is, vond het fonds het van belang om de deelnemers in deze ontwikkelingen te blijven meenemen. Op de website van het fonds was al een speciale pagina ingericht met alle relevante en actuele informatie over de kans op een pensioenverlaging. Deze pagina is in 2020 regelmatig geactualiseerd en via de pagina zijn betrokkenen meegenomen in de ontwikkelingen met betrekking tot een mogelijke MVEV pensioenverlaging per 31 december 2020. Daarbij is getracht een balans te vinden tussen de al enige jaren aanhoudende boodschap over mogelijke pensioenverlaging bij het fonds en de concrete verwachtingen ten aanzien van mogelijk pensioenverlaging per 31 december 2020. Waar duidelijkheid kon worden verstrekt is dat gedaan. Eind 2020 werden betrokkenen via de website geïnformeerd dat de tijdelijke aanpassing van de het partnerpensioen ook in 2021 voortduurt en dat in 2021 sprake zal zijn van een verlaging van het opbouwpercentage van het ouderdompensioen naar 1,6% en een verhoging van de pensioenpremie.

In 2020 hebben de deelnemers en pensioengerechtigden twee keer het bandenbulletin ontvangen. Ook is regelmatig een emailservice ingezet om deelnemers te informeren over actuele zaken. BPF Banden en Wielen stimuleert het gebruik van digitale tools zoals de website, het deelnemersportaal, de pensioenplanner en de pensioenschets. Deze tools helpen de deelnemer om antwoord te vinden op vragen, zelf pensioenzaken te kunnen regelen en inzicht te krijgen in pensioenkeuzes en de effecten daarvan op de financiële planning. Veel informatie is dus al digitaal beschikbaar. In 2020 is een begin gemaakt met het zoveel mogelijk digitaal versturen van de persoonlijke pensioencommunicatie in plaats van per post.

Omdat het fonds het belangrijk vindt om de wensen van de deelnemers te kennen voor wat betreft maatschappelijk verantwoord beleggen, is in het deelnemerstevredenheidsonderzoek in 2019 een oproep gedaan voor geïnteresseerden om met het bestuur over dit thema mee te denken.

Ongeveer 16% van de respondenten heeft aangegeven hiervoor open te staan. In 2020 hebben zij via een online vragenlijst hun wensen kenbaar gemaakt, welke vervolgens gebruikt zijn in de bestuurlijke discussie over het uitwerken van beleid inzake maatschappelijk verantwoord beleggen.

Werkgeverscommunicatie

Werkgevers zijn vaak vraagbaak voor medewerkers. Bovendien leggen wettelijke verplichtingen op dat de werkgever deze rol als eerste aanspreekpunt ook moet invullen. We zien het als onze taak om werkgevers hierbij te ondersteunen. In 2020 werd een basiscursus pensioenen voor werkgevers georganiseerd. Het animo was groter dan het aantal beschikbare plaatsen. De cursus heeft, met inachtneming van de op dat moment geldende coronamaatregelen, op locatie plaatsgevonden. Vanwege het succes wordt de cursus in 2021 wederom aangeboden, afhankelijk van COVID 19 al dan niet online.

Verder zorgt het fonds ervoor dat werkgevers belangrijke informatie, zoals deelnemersbrieven over de tijdelijke maatregelen, berichtgeving over pensioenverlaging ook ontvangen. Hiermee wordt hun rol als eerste aanspreekpunt ondersteund. In 2020 ontvingen werkgevers vier keer een digitale nieuwsbrief met informatie over relevante pensioenzaken van uiteenlopende aard. Het fonds leverde in het verslagjaar vier keer een bijdrage aan het werkgeversblad VACO-nieuws.

In 2020 heeft het fonds verder gewerkt aan het vertrouwen, onder andere door te kiezen voor een persoonlijke benadering in de communicatie, onder andere door middel van het werkgeversportret. Daarin worden werkgevers uit de branche aan het woord gelaten. Zo wil het fonds het abstracte onderwerp "pensioen" dichterbij brengen. De portretten worden opgenomen in de digitale nieuwsbrief voor werkgevers en worden gepubliceerd op de website van het fonds. De ervaring leert ons dat werkgevers graag bereid zijn hieraan hun medewerking te verlenen, maar dat beschikbare tijd doorgaans een knelpunt vormt in de realisatie. Daarom wordt gekeken naar een passend alternatief voor werkgeversportretten.

Beleggingen

Hieronder is de stand van de portefeuille per 31 december 2020 weergegeven, gebaseerd op de beleggingsrapportage van de vermogensbeheerder. De bedragen en de verdeling kunnen enigszins afwijken van de bedragen in de jaarrekening.

Beleggingscategorie	Vermogen (mln EUR)		Weging
Totale portefeuille	987,2		100%
Matching Portefeuille			
Vastrentende waarden en rente overlay	348,2		35,3%
Liquiditeiten	34,8		3,5%
Totaal matching	383,0		38,8%
Rendementsportefeuille			
Aandelen	250,4		25,4%
– Aandelen ontwikkelde landen	180,8	18,3%	
– Aandelen opkomende landen	69,7	7,1%	
Onroerend goed	103,2		10,5%
– Onroerend goed beursgenoteerd	103,2	10,5%	
Vastrentend	243,5		24,7%
– Hypotheken	81,4	8,2%	
– Bedrijfsobligaties IG	67,1	6,8%	
– Hoogrentend bedrijven	14,7	1,5%	
– Hoogrentend landen	43,6	4,4%	
– Alternative Credit	36,8	3,7%	
Liquiditeiten	6,6		0,7%
Valuta afdekking	0,4		0,0%
Totaal rendementsportefeuille	604,2		61,2%

Macro-economische ontwikkelingen

De ontwikkelingen op financiële markten werden in 2020 uiteraard gedomineerd door COVID-19. Het jaar begon nog positief, met de verwachting dat de economische groei weer enigszins zou kunnen aantrekken. Hoopgevend was ook het 'fase 1' handelsakkoord dat de VS en China sloten, waarmee een tijdelijke wapenstilstand in de handelsoorlog werd beklonken. Maar al snel werden de enorme gevolgen van COVID-19 voor de samenleving duidelijk. Opvallend was vooral de snelheid waarmee de crisis zich aandeede, met de snelste 30% daling van de aandelenbeurzen ooit, de enorme stijging van de werkloosheid in de Verenigde Staten, waarbij in een tijdsbestek van slechts twee weken liefst tien miljoen mensen hun baan verloren, de snelste afname van economische groei en de grootste daling van de olieprijs tot zelfs een negatief niveau.

Centrale banken reageerden met nieuwe beleidsmaatregelen: renteverlagingen, opkoopprogramma's en grootschalige verstrekking van liquiditeiten. Ook overheden hebben met grote steunpakketten de economieën voor nog meer schade weten te behoeden. Niettemin hebben economische cijfers over het tweede kwartaal een ongekende economische krimp laten zien.

De COVID-19 pandemie heeft bestaande trends versterkt en versneld. De afgelopen jaren zagen we reeds een toenemend belang van digitalisering en automatisering, geleidelijke de-globalisering, toenemende focus op klimaatontwikkelingen en groeiende ongelijkheid binnen samenlevingen. Daarnaast was sprake van aanhoudende lage groei, inflatie en renteniveaus die door centrale bankenbeleid nog eens verder naar beneden werden gedrukt. Deze trends zijn het afgelopen jaar verder toegenomen.

Op de financiële markten was het eerste kwartaal van 2020 een uitermate slechte periode voor beleggers. Maar de maatregelen van centrale banken en overheden hebben beleggers gerustgesteld. Ook de totstandkoming van een Europees Herstelfonds droeg bij aan een beter sentiment. En in de loop van het jaar zijn markten dan ook, in sommige gevallen zelfs meer dan volledig, hersteld. Wel was onder invloed van bovengenoemde trends sprake van grote verschillen tussen beleggingscategorieën, regio's en sectoren. De verregaande mate van spreiding van de beleggingsportefeuille van het pensioenfonds heeft in 2020 dan ook duidelijk haar waarde bewezen.

Eind 2020 werd eindelijk een Brexit overeenkomst gesloten, hoewel we de vraag kunnen stellen of dit een positieve of negatieve uitkomst is. Positief is dat er uiteindelijk toch een akkoord is, waarbij goederen zonder extra tarieven verhandeld kunnen worden. Maar er komen wel meer administratieve belemmeringen. Negatief is dat er over diensten nauwelijks iets is geregeld. Brexit heeft dan ook negatieve gevolgen voor de economie van het Verenigd Koninkrijk. Dat markten positief reageerden op de deal komt mogelijk mede doordat eventuele Brexit-verliezen in het niet vallen bij de schade door de coronapandemie.

Financiële markten

Vastrentende waarden

Het afgelopen jaar is de rente vooral in de VS gedaald. De centrale banken in de VS (Fed) verlaagde de rente met 1,5%-punt tot circa nul. Centrale banken in de VS en Europa hebben hun opkoopprogramma's uitgebreid en kopen nu vooral staatsobligaties en investment grade bedrijfsobligaties op. Naast de centrale banken van de grote economieën doen nu ook de centrale banken in Canada, Australië en enkele opkomende markten als Polen, Chili en Zuid Afrika mee aan deze kwantitatieve verruiming. De lage rentes hebben een hernieuwde search for yield door beleggers in gang gezet. Van de obligatiemarkt (investment grade) heeft nu ruim een kwart een negatief effectief rendement.

De Duitse 10-jaars rente daalde in 2020 van -0,19% naar -0,57%. De Europese staatsleningenindex liet een rendement van 3,1% zien. Kredietopslagen lieten een vergelijkbaar beeld als de aandelenmarkt zien. In het eerste kwartaal liepen de opslagen sterk uit, maar in het restant van het jaar trad herstel op. Hierdoor boekten Europese bedrijfsobligaties uiteindelijk een rendement van 2,6%. Ook high yield obligaties en obligaties uit opkomende markten kenden uiteindelijk een goed jaar. Ook hier speelde de zoektocht naar rendement van beleggers een belangrijke rol.

Aandelen

Aandelenmarkten kenden een grillig verloop in 2020. Na een slecht eerste kwartaal trad in het tweede kwartaal een sterk herstel op. Doorbraken in de ontwikkeling van een effectief vaccin gaven de markten in het vierde kwartaal nog verdere steun. Hierdoor sloot de wereldwijde aandelenindex 2020 uiteindelijk met een winst van ruim 13% af.

Toch waren verschillen in markten groot. Zo hadden vooral sectoren als energie en financials (veelal waarde-aandelen) en vastgoed het moeilijk door de economische recessie. Andere sectoren als technologie en duurzame consumentengoederen kenden een bijzonder goed jaar door sterke consumentenbestedingen en een versnelde digitaliseringstrend. Regionaal gezien presteerden de opkomende markten en Amerikaanse aandelen het best.

Aandelen in opkomende markten noteerden in 2020 een positief rendement van 19%. Daarentegen daalden de valuta's van opkomende landen ten opzichte van de euro waardoor het rendement in euro's gemeten op 9% uitkwam. Chinese (+28%) en Koreaanse (+36%) aandelen presteerden sterk en profiteerden van de controle in deze landen over de verspreiding van het coronavirus. De Europese aandelenmarkten lieten een daling van 3,3% zien

Onroerend goed

Vastgoed was afgelopen jaar de categorie die wellicht het hardst door de virusontwikkelingen werd getroffen. De gedwongen sluiting van winkels en het grootschalige thuiswerken zette een groot deel van de vastgoedsector (winkels, kantoren) onder druk. Logistieke centra en datacenters konden wel profiteren van de toegenomen internetverkoop en het thuiswerken. Ook woningen lieten, ondanks de economische recessie, nog steeds goede rendementen zien.

De lastige omstandigheden waren goed te zien in de rendementsontwikkeling van beursgenoteerd vastgoed. Wereldwijd liet deze categorie een daling zien van 17%, in Europa was dat een daling van 13%.

Valuta ontwikkelingen

De Amerikaanse dollar daalde gedurende het jaar circa 8% versus de euro. In de VS werden de officiële rentetarieven sterk verlaagd, terwijl dit in de eurozone niet gebeurde. Ook het Britse pond verzwakte, onder invloed van de Brexit perikelen, met ruim 5%. De Japanse yen daalde 3% ten opzichte van de euro.

Portefeuilleontwikkelingen

Portefeuillesamenstelling

Per eind januari 2020 is de beleggingsportefeuille geherbalanceerd naar nieuwe beleggingsrichtlijnen die per 31 januari 2020 zijn ingegaan. Belangrijkste wijziging in de portefeuille in 2020 was een uitbreiding van de allocatie naar hypotheek, die in stappen gedurende 2020 heeft plaatsgevonden.

Op basis van de in 2018 uitgevoerde ALM-studie heeft het Fonds in 2018 besloten om de helft van de huidige allocatie naar beursgenoteerd vastgoed (10%) te vervangen door niet-beursgenoteerd vastgoed. Het Fonds heeft in het eerste kwartaal van 2019 de inschrijvingen in de categorie niet-beursgenoteerd vastgoed afgerond. Vanwege de bestaande wachtrijen heeft het Fonds in 2020 echter nog niet kunnen beleggen in niet-beursgenoteerd vastgoed. Naar verwachting zal deze allocatie in 2021 plaatsvinden. Vooruitlopend op de in 2021 geplande ALM-studie heeft het bestuur in 2020 een scenario analyse uitgevoerd om onderzoek te doen naar de effectiviteit van het beleid van de rente afdekking en naar de robuustheid van de portefeuille. Aanleiding was de almaar dalende rente (vanaf 2e helft 2019) en uiteraard de corona crisis. Met name het dominante rente risico houdt het fonds in de greep en het bestuur heeft besloten de rente afdekking te verhogen van 50% naar 60%. Deze stap is begin 2021 geïmplementeerd.

Rendement

Het rendement op de beleggingsportefeuille van het Fonds bedroeg in 2020 12,9%. De beleggingsportefeuille van het Fonds bestaat uit een Matchingportefeuille en een Rendementsportefeuille.

Het rendement op de Matchingportefeuille bedroeg in 2020 26,3%, veroorzaakt door een zeer sterke daling van de swaprente in 2020. Het rendement op de rendementsportefeuille was positief (2,7%). Met een rendement van 6% vormden aandelen de best presterende categorie binnen de rendementsportefeuille.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

In 2017 heeft het fonds haar eigen beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) vastgesteld, dat is vastgelegd in een apart beleidsdocument.

Ontwikkelingen in 2020

In 2020 is het fonds verder gegaan met de implementatie van het MVB-beleid. Binnen de categorie investment grade bedrijfsobligaties is in 2020 het actief beheerde fonds gedraaid naar een duurzame variant, waarin MVB geïntegreerd is in het beleggingsbeleid van het beleggingsfonds. Het passief ingevulde deel van de categorie was al ingevuld via een duurzame fondsvariant.

In november 2019 heeft het bestuur tijdens een studiedag uitgebreid stilgestaan bij de ontwikkelingen op het gebied van MVB.

Conclusie van het bestuur was dat het belangrijk is om de ambitie verder uit te breiden en meer concrete doelstellingen en specifieke thema's uit te werken. In 2020 zijn de ambitie en doelstellingen verder afgestemd met een panel van geïnteresseerde

pensioenfondsdeelnemers. In 2021 zullen de MVB ambitie en doelstellingen worden vastgelegd in een nieuwe versie van het MVB-beleid van het fonds

Missie

De missie die het fonds hanteert voor haar MVB-beleid luidt als volgt:

Gegeven dat het algemene uitgangspunt van het te voeren beleid op langere termijn is om de pensioenregeling overeenkomstig de ambitie uit te voeren willen we er ook aan bijdragen dat de omgeving waarin pensioenen uitgekeerd worden een (maatschappelijk) leefbare omgeving is. Daarnaast wil het pensioenfonds invulling geven aan zijn uitvoeringsopdracht op een wijze die past bij de ontwikkelingen in de branche.

Visie

Ten aanzien van het MVB-beleid heeft het fonds de volgende visie gedefinieerd, die is vastgesteld als één van de investment beliefs van het fonds:

Duurzaam beleggen loont op lange termijn – Het pensioenfonds onderschrijft het concept duurzaam beleggen. Op langere termijn is de wereld en daarmee het pensioenfonds gebaat bij een samenleving, waarin met respect wordt omgegaan met mens en milieu en waarin voldoende aandacht wordt gegeven aan het goed besturen van ondernemingen en andere instituties. Het pensioenfonds gaat er dan vanuit dat op langere termijn duurzame beleggingen uiteindelijk een hoger rendement genereren.

Uitvoering

BPF Banden en Wielen heeft binnen haar MVB-beleid de volgende uitvoeringsvormen gekozen.

A. Integratie MVB binnen het beleggingsbeleid en de beleggingsprocessen

In de beleggingsprocessen van B&W –met name bij de selectie en monitoring van vermogensbeheerders– wordt het effect van MVB factoren op de beleggingsrisico's en het rendement expliciet meegewogen. B&W verwacht van haar vermogensbeheerders dat zij een MVB-beleid hebben dat niet materieel van het MVB-beleid van B&W afwijkt, en dat niet leidt tot hogere risico's.

B. Uitsluiting

Op grond van wettelijke bepalingen mag het Fonds niet beleggen in bedrijven die zich bezighouden met de productie van controversiële wapens (bij beleggingsfondsen geldt dat de exposure naar dit soort bedrijven niet groter mag zijn dan 5%). Daarnaast wil B&W niet beleggen in ondernemingen die zich schuldig maken aan ernstige schendingen op het gebied van mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu en ethiek en deze ondernemingen zullen voor zover mogelijk worden uitgesloten.

B&W streeft ernaar om de volgende beleggingen uit te sluiten:

- Controversiële wapens (conform de uitsluitingslijst van de fiduciair manager)
- Global Compact fail

In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat toch een belegging in een uitgesloten onderneming in de portefeuille bevindt, bijvoorbeeld doordat een onderneming recent een lagere score heeft gekregen op de Global Compact. Daarom wordt een screening gedaan op de beleggingen en wordt periodiek geëvalueerd of de beleggingen nog volstaan.

C. Actief aandeelhouderschap

In het kader van actief aandeelhouderschap is het Fonds actief op het gebied van engagement met haar vermogensbeheerders. Via een actieve dialoog wordt getracht om het beleid van vermogensbeheerders aan te passen indien hier aanleiding toe is. Ook wordt het stem- en engagementbeleid van vermogensbeheerders meegewogen in het proces van selectie van beheerders.

De fiduciair manager werkt met een thematische aanpak voor engagement. Dit houdt in dat niet op alles engagement wordt uitgevoerd, maar dat de meest relevante onderwerpen worden gekozen op basis van impact en exposure. De huidige thema's zijn klimaatverandering, corruptie, mensenrechten en arbeidsomstandigheden.

D. Impact investing

Impact investing beleggingen zijn doorgaans langlopende (minder liquide) beleggingen met kenmerken van private equity of alternatieve beleggingen. De complexiteit van de categorie is doorgaans hoog, net als de kosten. Om deze reden wordt impact investing vooralsnog als niet passend beoordeeld om in te beleggen.

Beleggingen

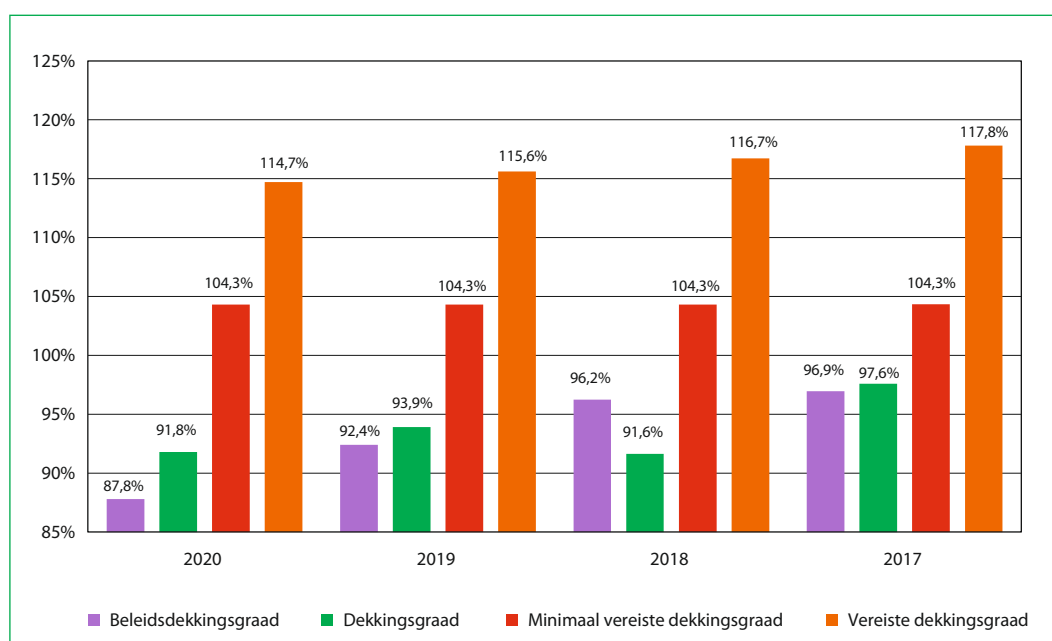
Het Fonds belegt in aandelen met een verbeterd profiel ten aanzien van MVB. De passieve beleggingsstrategie die is geselecteerd sluit beleggingen uit die betrokkenheid kennen bij controversiële wapens, UN Global Compact-controverses en tabak. Ook vindt actieve engagement plaats. Binnen aandelen ontwikkelde landen wordt aanvullend uitgesloten op basis van bedrijven met een gebrekkige governance.

Samenvatting actuariel rapport

Deze samenvatting toont, naast de ontwikkelingen gedurende het boekjaar, de belangrijkste financiële cijfers van het fonds. Ter vergelijking van de cijfers van het huidige boekjaar zijn referentiecijfers opgenomen.

Financiële positie

De dekkingsgraad ^{1) 2)} liet over het boekjaar een daling zien van 93,9% ultimo 2019 naar 91,8% ultimo 2020. De beleidsdekkingsgraad van het fonds daalde in 2020 van 92,4% naar 87,8%. De beleidsdekkingsgraad ³⁾ ultimo 2020 is daarmee lager dan zowel de vereiste dekkingsgraad van 114,7% als de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,3%. Hierdoor is er sprake van een tekort. Onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van de beleidsdekkingsgraad, de dekkingsgraad en de (minimaal) vereiste dekkingsgraad zien.

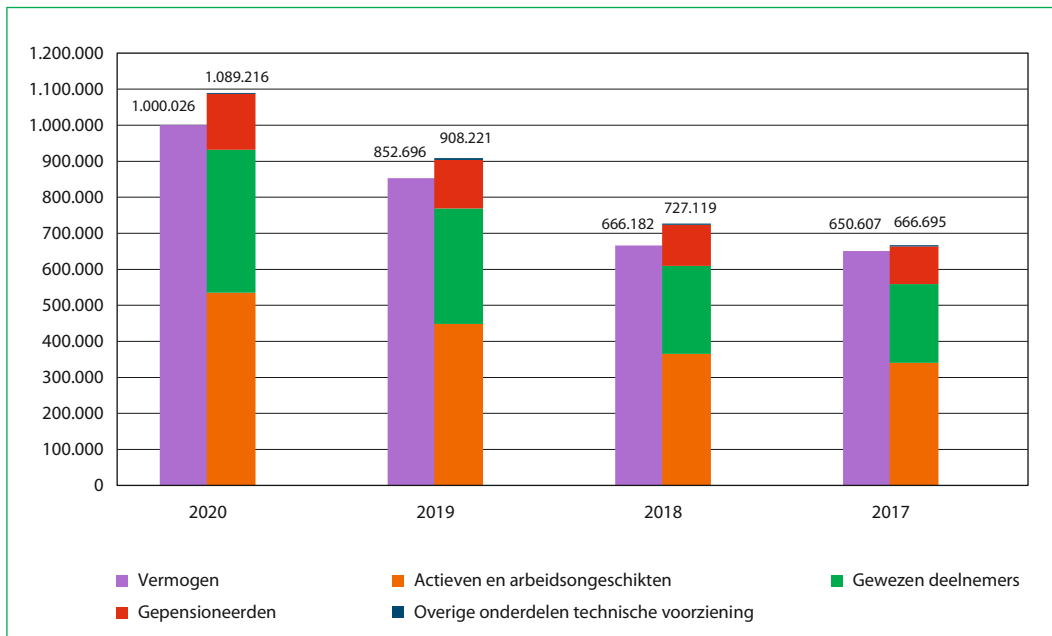

1) Waar in het rapport gesproken wordt over dekkingsgraad, wordt de actuele dekkingsgraad bedoeld.

2) De dekkingsgraad is gebaseerd op de technische voorziening, waarbij verdiscontering heeft plaatsgevonden op basis van de DNB-rentetermijnstructuur per einde 2020. Volledigheidshalve merken wij op dat er geen rekening is gehouden met de gewijzigde UFR-methodiek die vanaf 1 januari 2021 van toepassing is..

3) De beleidsdekkingsgraad is gelijk aan de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad.

De volgende grafiek geeft het vermogen en de technische voorzieningen (bedragen in de grafiek x € 1.000,-) ultimo jaar weer.

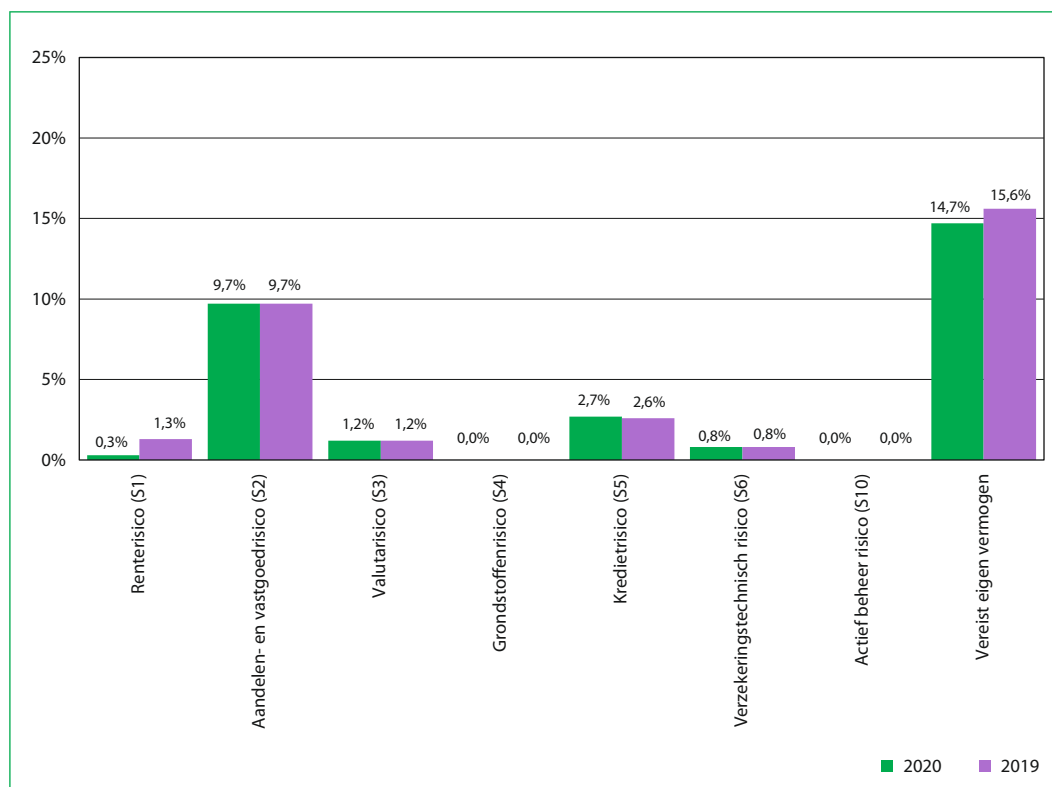

(Minimaal) vereiste financiële positie

De minimaal vereiste dekkinggraad bedraagt 104,3% ultimo 2020 (ultimo 2019: 104,3%).

De vereiste dekkinggraad wordt enerzijds vastgesteld op basis van de feitelijke verdeling van de beleggingsportefeuille (de feitelijk vereiste dekkinggraad genoemd) en anderzijds op basis van de strategische verdeling van de beleggingsportefeuille (de strategisch vereiste dekkinggraad genoemd). Ultimo 2020 bedraagt de feitelijk vereiste dekkinggraad 115,7% en de strategisch vereiste dekkinggraad 114,7%.

De volgende grafiek toont de verdeling over de verschillende risicocomponenten van het strategisch vereist eigen vermogen ultimo 2020. Ter referentie zijn tevens de cijfers ultimo 2019 opgenomen.

Herstelplan

Sinds 2015 bevindt het fonds zich in een positie van tekort en in 2020 is een herstelplan ingediend bij DNB, waarin wordt aangetoond dat de beleidsdekkingsgraad binnen de gekozen hersteltermijn van 12 jaar herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad. Dit herstelplan voorzag voor ultimo 2020 een beleidsdekkingsgraad van 94,8%, terwijl de werkelijke beleidsdekkingsgraad van 87,8% lager is. Het fonds heeft in het eerste kwartaal van 2021 het herstelplan geactualiseerd op basis van de eindstanden van 2020 en daarbij wederom gebruik gemaakt van de door de minister geboden maatregel om de hersteltermijn te verlengen naar 12 jaar. Gebruikmakend van deze verlengde hersteltermijn herstelt het fonds naar verwachting tijdig tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad.

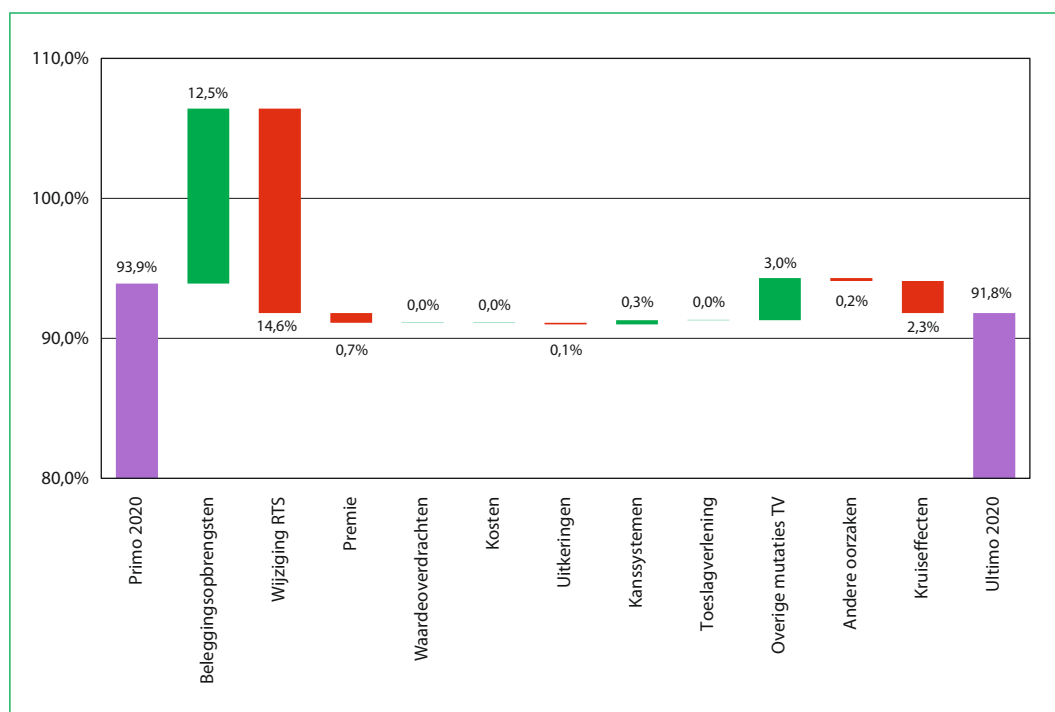
Voor het fonds geldt daarnaast de situatie dat de beleidsdekkingsgraad zich voor het zesde opeenvolgende meetmoment onder het niveau van de minimaal vereiste dekkingsgraad bevindt. Er geldt de regel dat de beleidsdekkingsgraad niet langer dan zes achtereenvolgende meetmomenten lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad mag zijn. Dit betekent dat de beleidsdekkingsgraad of de actuele dekkingsgraad op 31 december 2020 hoger dan of gelijk moet zijn aan de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,3%. Indien dat niet het geval is dan moet het fonds eind 2020 een korting doorvoeren waardoor de actuele dekkingsgraad ineens verhoogd wordt tot de minimaal vereiste dekkingsgraad (de maatregel MVEV). Minister Koolmees heeft fondsen die per 31 december 2020 het zesde en laatste meetmoment hadden, vrijgesteld van het doorvoeren van een MVEV-korting indien hun actuele dekkingsgraad tenminste 90% bedroeg. Voor het fonds is dit het geval. Er hoeft dus geen korting doorgevoerd te worden.

Om de kans op een korting van de pensioenaanspraken zo laag mogelijk te houden heeft het fonds in overleg met sociale partners besloten de pensioenregeling per 1 januari 2021 te versoberen. Hierdoor daalt het opbouwpercentage van 1,657% naar 1,60%. Hiernaast blijft de maatregel ten aanzien van de opbouw van het partnerpensioen van kracht. Deze maatregel is sinds 2019 van toepassing en houdt in dat het partnerpensioen voor 70% op opbouwbasis en voor 30% op risicobasis wordt gefinancierd. Vóór toepassing van deze maatregel was deze financiering volledig op opbouwbasis. Tevens is besloten dat de premie voor het regulier pensioen in 2021 wordt verhoogd met 0,9%-punt naar 27,4% van de pensioengrondslag.

Analyse van het resultaat

De daling van de dekkinggraad van 2,1%-punt in 2020 volgt uit het negatieve resultaat van € 32.832.000,- in het boekjaar. In 2019 was er een positief resultaat van € 5.513.000,-. De invloed van het resultaat op de dekkinggraad is in de volgende grafiek weergegeven en uitgesplitst naar mutatie-oorzaak ¹⁾.

Uit de grafiek blijkt dat de beleggingsopbrengsten positief hebben bijgedragen aan de stijging van de dekkinggraad. Deze stijging is echter teniet gedaan door het effect van de rentewijziging op de technische voorziening. De overstap naar de nieuwe prognosetafel is verantwoord onder "overige mutaties TV" en hierdoor stijgt de dekkinggraad met 2,8%. Eind 2020 is de VPL-regeling volledig afgefinancierd. De hiervoor benodigde koopsom wordt hiervoor onttrokken uit de daarvoor gevormde langlopende schuld VPL. De onttrekking is daarbij gebaseerd op het premiebeleid en de daarbij behorende verwachte rendementscurve. De toename van de hoogte van de technische voorziening is daarentegen gebaseerd op de fondsgrondslagen van het fonds rekening houdend met de DNB-rentetermijnstructuur. Aangezien deze rente afwijkt van de rente die gehanteerd wordt voor de vaststelling van de onttrekking uit de langlopende schuld VPL ontstaat er een resultaat op de onvoorwaardelijke toekenning van de rechten uit de overgangsregeling. Hierdoor daalt de dekkinggraad met 0,2%. Deze daling is opgenomen in de post "andere oorzaken".

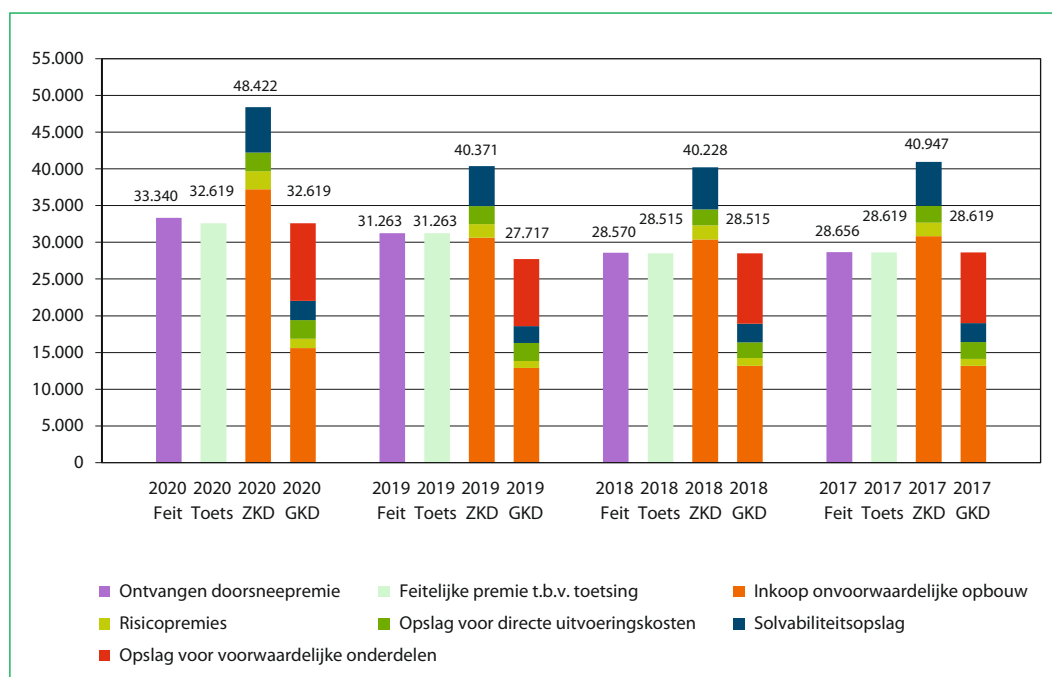
1) De splitsing naar de verschillende mutatie-oorzaken volgt, met uitzondering van de post "kruiseffecten", de DNB-jaarstaat J605. De post "kruiseffecten" is aanvullend opgenomen en betreft de saldopost. Voor de overige procentuele resultaten geldt dat deze individueel berekend zijn als mutatie ten opzichte van de financiële positie primo boekjaar.

Kostendekkende premie

De kostendekkende premie over 2020 is vastgesteld conform de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn). Dit betekent dat de premie is vastgesteld op basis van een gedempt premiebeleid, gebaseerd op verwacht rendement. Het verwacht rendement minus de verplichte afslag op de rente voor toeslagen is gebaseerd op de methodiek en maximale parameters zoals vermeld in art. 23a Besluit FTK.

De gedempte kostendekkende premie bedraagt € 32.619.000,-. De ontvangen doorsneepremie ¹⁾ is met € 33.340.000,- toereikend. Het surplus van € 721.000,- wordt daarbij toegevoegd aan de bestemde premiereserve.

De ontvangen doorsneepremie (Feit), de zuivere kostendekkende premie (ZKDP) en de gedempte kostendekkende premie (GKDP) worden in navolgende grafiek (bedragen in de grafiek x € 1.000,-) weergegeven. Hierbij zijn de zuivere en de gedempte kostendekkende premie gesplitst conform de vereisten uit de Pensioenwet. De component "opslag voorwaardelijke onderdelen" in de gedempte premie betreft de verplichte opslag voor de financiering van voorwaardelijke toeslagen waarmee rekening dient te worden gehouden bij premiestelling op basis van verwacht rendement.

1) De ontvangen doorsneepremie betreft de reguliere premie voor de basisregeling, dus exclusief de premie voor de overgangsregeling en exclusief de premies voor de vrijwillige ANW-hiaatregeling. Genoemde regelingen worden niet meegenomen in de kostendekkende premie.

Om inzicht te geven in het effect van de opbouw op de financiële positie van het fonds, tonen we in de volgende tabel de premiedekkingsgraad. Er is sprake van een positief effect op de financiële positie van het fonds, indien de premiedekkingsgraad hoger is dan de dekkingsgraad. Als de premiedekkingsgraad lager is dan de dekkingsgraad heeft dit een negatief effect op de financiële positie van het fonds. Zoals uit de tabel valt op te maken heeft de opbouw in 2020 een negatief effect gehad op de financiële positie van het fonds van circa 0,8%-punt ¹⁾.

	2020	2019	2018	2017
Dekkingsgraad primo boekjaar	93,9%	91,6%	97,6%	94,8%
Premiedekkingsgraad primo boekjaar	75,8%	88,7%	81,6%	80,5%
Impact opbouw op dekkingsgraad	-0,8%	-0,1%	-0,7%	-0,7%

1) De hier getoonde impact van de opbouw op de dekkingsgraad wijkt mogelijk licht af van het effect van de premie conform het dekkingsgraadverloop in de paragrafen 1.4 en 2.1. Dat komt doordat in het verloop in genoemde paragrafen aangesloten is bij de resultatenanalyse conform de DNB-staat J605. In deze resultatenanalyse wordt ondermeer het resultaat op toekomstige kosten verantwoord onder kosten, terwijl hier wordt uitgegaan van de definitie van de premiedekkingsgraad, waar de opslag voor toekomstige kosten onderdeel van uitmaakt.

Uitvoeringskosten

BPF Banden en Wielen maakt voor het uitvoeren van de pensioenregeling diverse kosten. Globaal worden deze kosten onderverdeeld naar kosten voor de uitvoering van de pensioenregeling en kosten voor het vermogensbeheer. De kosten voor de uitvoering van de pensioenregeling bestaan uit kosten van de pensioenadministratie, de communicatie aan verzekerden, controle- en advieskosten alsmede bestuurs- en toezichtkosten. De vermogensbeheerkosten bestaan uit de kosten voor het beheren van beleggingsportefeuilles en de kosten voor het bewaren en administreren van het belegde vermogen, alsmede een deel van de bestuurs- en toezichtkosten. Transactiekosten worden gemaakt om beleggingstransacties tot stand te brengen en uit te voeren.

Het fondsbestuur wenst transparant te zijn ten aanzien van deze kosten en beheersing van de kosten. Daarom is hieronder een rapportage over de kosten voor de uitvoering van de pensioenregeling opgenomen per deelnemer (actieven en gepensioneerden). De kosten worden gepresenteerd met inachtneming met de aanbevelingen van de Pensioenfederatie en de AFM. Hierdoor kunnen de kosten die pensioenfondsen maken eenvoudig met elkaar worden vergeleken. Kosten worden zoveel als mogelijk direct toegerekend aan pensioenbeheer respectievelijk vermogensbeheer. Indien directe toerekening niet mogelijk is, vindt toerekening plaats op basis van een pro rata schatting.

	2020	2019
Pensioenbeheer (na herallocatie toe te wijzen aan vermogensbeheer in euro per deelnemer)	€ 364,49	€ 347,37
Pensioenuitvoeringskosten exclusief incidentele kosten ¹⁾	€ 330,61	€ 296,65
Pensioenbeheer (inclusief gewezen deelnemers)	€ 139,88	€ 136,84
Vermogensbeheer:		
– Kosten in % van het gemiddeld belegd vermogen ²⁾	0,35%	0,37%
– Transactiekosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,09%	0,09%
– Totale kosten vermogensbeheer	0,44%	0,46%

De kosten van het pensioenbeheer bedragen over 2020 € 2.740.998,- (2019 € 2.624.154,-). De relatieve kosten van vermogensbeheer zijn met 0,44% lager dan in 2019 (0,46%). De beheerkosten vermogensbeheer als totaalbedrag bedragen over 2020 € 3.245.537,- en de transactiekosten bedragen over 2020 € 793.341,-. De kosten voor vermogensbeheer zijn hierna in een tabel in euro's weergegeven en verder uitgesplitst.

Kosten pensioenbeheer 2020

(Kosten)efficiënte besturing en uitvoering is één van de doelstellingen van het fonds. Desondanks zijn de pensioenuitvoeringskosten in 2020 gestegen ten opzichte van 2019. De totale pensioenuitvoeringskosten is in een aantal clusters onder te verdelen. De governancekosten zijn in 2020 rond de 3% hoger dan in 2019. De belangrijkste oorzaak hiervan is gelegen in de werking van de sleutelfuncties en de toegenomen inspanningen op het gebied van risicomanagement. De kosten van de pensioenuitvoerder (AZL) vormen het grootste cluster in de totale pensioenbeheerkosten. Deze kosten zijn in 2020 wederom gestegen. Belangrijkste oorzaken

1) In 2020 was er sprake van uitvoeringskosten met een incidenteel karakter. Het totaalbedrag van deze incidentele kosten bedraagt € 254.842.

2) De beheerkosten zijn inclusief 0,04% toewijzing van kosten van het pensioenfonds en haar adviseurs.

De herziene Aanbevelingen uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie adviseren deze kosten in relatie te bekijken tot:

a. de gekozen beleggingsmixen bijbehorende benchmarkkosten

b. het rendement over een langere termijn, ook in relatie tot het bijbehorende benchmarkrendement

zijn, de toegenomen kosten bij de pensioenuitvoerder in 2020 op het gebied van deelnemers- en werkgeversadministratie en de extra inspanningen op het gebied van handhaving.

Als financiële instelling staat het fonds onder toezicht van twee externe partijen; De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Het fonds is een jaarlijkse toezichtbijdrage verschuldigd, die door de betreffende toezichthouder op basis van de geldende wet- en regelgeving wordt bepaald. Deze kosten zijn voor het fonds derhalve niet beïnvloedbaar. Deze toezichtbijdragen laten in 2020 wederom een stijgend verloop zien.

Bij de pensioenuitvoeringskosten per deelnemer spelen de aantallen actieve deelnemers en gepensioneerden een rol. Het fonds kent in verhouding tot de actieve deelnemers en gepensioneerden een relatief groot aantal gewezen deelnemers (zogenaamde slapers). Voor de gewezen deelnemers worden ook activiteiten uitgevoerd, zoals de uitvoering van de rechtenadministratie, periodieke communicatie en het vermogensbeheer. Echter, de kosten die worden gemaakt voor de groep gewezen deelnemers worden in de bepaling van de kosten per deelnemer in de aanbevelingen van de Pensioenfederatie niet meegenomen. Daarmee legt het relatief hoge aantal gewezen deelnemers een relatief grote druk op de kosten per deelnemer van het fonds. De totale populatie van het fonds steeg in het verslagjaar als gevolg van een toename in het aantal gewezen deelnemers en een lichte toename van het aantal pensioengerechtigden. Het totaal aantal actieve deelnemers daalde in 2020, wat per saldo tot een licht, doch verwaarloosbaar effect op de kosten per deelnemer tot gevolg heeft. In de kosten per deelnemer inclusief gewezen deelnemers komt het toegenomen aantal gewezen deelnemers tot uitdrukking. Die kosten zijn relatief veel minder hard gestegen dan de kosten per deelnemer.

Ondanks de sterke mate van kostenbewustzijn, ziet het fonds de kosten jaar op jaar stijgen. In 2020 heeft het fonds de uitvoeringskosten van pensioenbeheer afgezet tegen de kosten bij andere pensioenfondsen. Omdat ieder fonds anders is, is de interpretatie van verschillen behoedzaam gebeurd. Het feit dat het fonds relatief klein is en veel gewezen deelnemers kent weegt daarbij zwaar mee. Er zijn weinig fondsen die één op één vergeleken kunnen worden met BPF Banden en Wielen. Desalniettemin zien we dat BPF Banden en Wielen zeker niet de hoogste, maar wel relatief hoge kosten rapporteert, althans als we de berekeningswijze van de Pensioenfederatie als uitgangspunt nemen. Betrekken we de gewezen deelnemers in de vergelijking dan wordt de positie van BPF Banden ten opzichte van de anderen gunstiger. Een en ander bevestigt het beeld dat de deelnemersopbouw met veel gewezen deelnemers bijdraagt aan de relatief hoge kosten.

Onder andere de pensioenuitvoeringskosten waren in 2020 de trigger om in samenspraak met sociale partners naar de toekomst van het fonds te kijken. Dit traject is na jaareinde opgepakt en uitvoeringsvorm en kosten zijn daarbij als belangrijke randvoorwaarden gedefinieerd.

Kosten vermogensbeheer 2020

In deze tabel staan de kosten vermogensbeheer

	EUR (x1000)	Uitgedrukt in percentage belegd vermogen
Fiduciaire beheer	596	0,06%
Beheerkosten overlay	393	0,04%
Beheerkosten beleggingsfondsen	1.743	0,19%
Totale beheerkosten	2.732	0,29%
Overige vermogensbeheerkosten		
Kosten vermogensbeheer pensioenfonds en bestuursbureau	370	0,04%
Bewaarloon	143	0,02%
Totale overige vermogensbeheerkosten	513	0,06%
Vermogensbeheerkosten exclusief transactiekosten	3.245	0,35%
Transactiekosten		
Transactie kosten binnen fondsen en mandaat	631	0,07%
Aan- en verkoopkosten	162	0,02%
Totale transactiekosten	793	0,09%
Totaal	4.038	0,44%

In de jaarrekening worden de vermogensbeheerkosten en transactiekosten, onder de toelichting van de staat van baten en lasten, uitgesplitst naar beleggingscategorieën.

Voor alle beleggingsfondsen in portefeuille zijn onder 'beheerkosten' de kosten verwerkt die binnen de fondsen worden verrekend. In deze kosten zijn eventuele kortingen verrekend. Als maatstaf voor de beheerkosten wordt de Ongoing Charges Figure (OCF) gehanteerd. De OCF bevat de beheervergoeding plus administratiekosten, accountantskosten, custodykosten, kosten voor securities lending, etc. Beleggingsfondsen publiceren de OCF in het jaarverslag. Indien een beleggingsfonds geen OCF maar Total Expense Ratio (TER) rapporteert wordt deze maatstaf gebruikt.

In de jaarrekening worden de indirecte kosten, onder de toelichting van de staat van baten en lasten, uitgesplitst naar beleggingscategorieën.

Governance

Bestuur

De belangrijkste onderwerpen die in 2020 aan de orde kwamen waren:

- Kans op pensioenverlaging monitoren en communicatie met (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden hierover;
- Deelnemers enquête maatschappelijk verantwoord beleggen;
- Besluitvorming inzake toeslagverlening per 1 januari 2021;
- Benoeming sleutelfunctiehouder risicobeheer;
- Couplance v.w.b. betalingsregelingen werkgevers in verband met corona;
- Aanvang strategische heroriëntatie;
- Uitvoering korte termijn scenarioanalyse;
- Evaluatie actuariële grondslagen;
- Revisie beleidsdocument integraal risicomanagement;
- Herziening beloningsbeleid verantwoordingsorgaan;
- Bestuurlijke continuïteit en actualisatie profielschetsen bestuur;
- Nadere uitwerking MVB beleid;
- Update diverse fondsdocumenten zoals ABTN, pensioenreglement, anw-hiaatreglement, beloningsbeleid, uitbestedingsbeleid, integriteitbeleid;
- Voorbereiding op de contouren van het pensioenakkoord;
- Opdrachtaanvaarding gewijzigde pensioenregeling vanaf 2021 en beoordeling evenwichtigheid;
- Pensioenpremie 2021;
- Laatste jaar VPL.

Sleutelfuncties en governancestructuur

Bij de uitwerking en implementatie van IORP II heeft het bestuur besloten heeft de sleutelfuncties in te richten vanuit de risicogebieden die aansluiten op de hoofdprocessen Governance, risk & compliance, Communicatie & pensioen en Balansmanagement. Omdat de toezichthouder een restrictieve uitleg gaf aan de invulling van wettelijke normen, kunnen sleutelfuncties niet zondermeer buiten het bestuur worden belegd. In een one-tierboard kan een sleutelfunctie niet worden belegd bij de onafhankelijk voorzitter of niet- uitvoerende bestuurders. Daarom is de uitvoerend bestuurder met de portefeuille Governance, risk en compliance in eerste instantie als waarnemend sleutelfunctiehouder risicobeheer aangewezen en is een jaar lang ervaring opgedaan met deze constructie. Onafhankelijkheid wordt geborgd doordat de activiteiten van deze functie worden belegd bij externe onafhankelijke deskundigen, te weten de risicomanagers financiële- en niet- financiële risico's. Tevens is de operationele aansturing van de uitbestedingspartij voor pensioenbeheer omwille van de onafhankelijkheid bij het bestuursbureau belegd en niet langer bij de uitvoerend bestuurder. Na gebleken geschiktheid van de constructie van een uitvoerend bestuurder, tevens sleutelfunctiehouder risicobeheer, is betrokkene bij de toezichthouder DNB aangemeld en medio juni, na een positieve beschikking van DNB, definitief benoemd.

Bestuurssamenstelling

Per 1 april 2020 is de algemeen secretaris van de VACO uit dienst getreden. Het bestuur hecht aan vertegenwoordiging vanuit de VACO via haar algemeen secretaris en heeft de VACO in het verlengde daarvan verzocht om daar in ieder geval op termijn weer in te voorzien. Volgens het rooster van aftreden loopt de termijn van de twee andere bestuursleden namens de VACO in 2022 af. Omwille van de bestuurlijke continuïteit zijn medio 2020 de profielenschetsen geactualiseerd en aan de VACO aangeboden met het verzoek om op zoek te gaan naar passende kandidaten.

Bestuursondersteuning

Voor de bestuursondersteuning heeft het fonds een intern bestuursbureau met een aantal zelfstandigen ingericht. Dit functioneert naar tevredenheid. De continuïteit heeft in 2020 verhoogde aandacht gekregen en dit heeft na afloop van het verslagjaar uitgemond in de aanname van nog een bestuursadviseur.

Crisissituatie en kans op pensioenverlaging

De financiële positie van het fonds is al enige tijd niet goed. Het bestuur vindt dat er sprake is van een crisissituatie als het naar verwachting onvermijdelijk is dat een korting wordt doorgevoerd om de beleidsdekkingsgraad binnen een periode van vijf jaar weer op het gewenste niveau te krijgen. Daarnaast beschouwt het bestuur van BPF Banden en Wielen een beleidsdekkingsgraad, waarbij het zonder aanvullende maatregelen niet meer kan voldoen aan de wettelijke hersteltermijn van tien jaar als een crisissituatie. Reeds geruime tijd worden deelnemers en gepensioneerden geïnformeerd over de situatie en voorbereid op een mogelijke verlaging van de pensioenen. Omdat we er in 2020 serieus rekening mee hielden dat we ondanks de maatregelen van minister Koolmees per 31 december 2020 een MVEV pensioenverlaging zouden moeten doorvoeren, lag hier wel de nadruk op in de communicatie over pensioenverlaging in 2020. De financiële situatie bleek met een dekkingsgraad van 91,8% eind 2020 onder de tijdelijke vrijstellingsregeling van de minister net goed genoeg om niet tot een pensioenverlaging te hoeven besluiten. Dit is aan betrokkenen gecommuniceerd waarbij is toegevoegd dat de kans op een pensioenverlaging in 2021 nog steeds op de loer ligt.

Coulance v.w.b. betaling pensioenpremie

In 2020 werden over de hele wereld vergaande maatregelen genomen om het coronavirus te bedwingen. De Pensioenfederatie riep pensioenfonds op om coulant te zijn voor werkgevers in betalingsproblemen. Hiermee zetten ook pensioenfonds zich, naast de maatregelen van de overheid, in om bedrijven en hun werknemers door de crisis heen te helpen, aldus de pensioenfederatie. Het fonds heeft eind maart gesproken over eventuele coulance in geval van betalingsproblemen. In de branche waren de gevolgen op dat moment nog niet direct in hoge mate merkbaar. Er zijn tot op heden geen signalen van werkgevers over problemen met de premiebetaling. Het fonds vindt het van belang om evenwichtig handelen jegens alle betrokkenen. Enerzijds wordt een werkgever geholpen door een zekere mate van coulance te betrachten. Anderzijds wordt hiermee risico verlegd naar andere deelnemers. Als premiebetaling uitblijft komt dit uiteindelijk ten laste van het collectief. Alles afwegend heeft het bestuur besloten om het incassobeleid niet aan te passen, maar heeft het bestuur besloten om coulant te zijn naar werkgevers die vragen om een betalingsregeling. Voorwaarden zijn in ieder geval dat de NOW-regeling is aangevraagd en het werknemersdeel van de premie wordt afgedragen.

Scenarioanalyse

COVID 19 heeft ingrijpende gevolgen gehad op de economische groei en de financiële markten. De financiële markten waren extreem volatiel en in maart 2020 was reeds sprake van grote waardedalingen van risicovolle beleggingen. Eind 2019 was reeds een eerste aanzet tot een scenarioanalyse gedaan vanwege de sterk gedaalde rente. De ontwikkelingen rondom COVID-19 maakten de scenarioanalyse urgent. De dekkingsgraad van het fonds is zeer bewegelijk en de actuele dekkingsgraad bereikte in maart 2020 een niveau van 82%, terwijl we het jaar rond de 94% begonnen. Het bestuur achtte het noodzakelijk om te evalueren of het beleggingsbeleid onder deze omstandigheden blijft voldoen of dat extra maatregelen dan wel ingrijpen nodig is. Daartoe is een scenarioanalyse uitgevoerd, waarbij de onderzoeksvragen op het gebied van niveau van renteafdekking en de staffel met triggerpoints lagen. De uitkomst was dat de rentehedge met 10% zal worden verhoogd en de mechanische rentestafel af te schaffen.

Onderzoek MVB voorkeuren onder deelnemers

In 2020 heeft het bestuur bekeken hoe de beleggingen nog meer duurzaam gemaakt kunnen worden. Daarbij wilde het bestuur graag de mening van de deelnemers horen. Daarom is via een online vragenlijst onderzoek gedaan. Daaruit kwam naar voren dat de deelnemers aan het onderzoek maatschappelijk verantwoord beleggen ook belangrijk vinden. Op de vraag wat belangrijker is: duurzaamheid of een goed rendement, waren de reacties wisselend. Deelnemers hebben het gevoel dat maatschappelijk verantwoord beleggen meer risico's met zich meebrengt. Het bestuur is van mening dat dat niet zo is. Deelnemers gaven ook aan dat het fonds

breed moeten kijken naar thema's die met duurzaamheid te maken hebben, dus niet teveel focussen. En ook vond men dat dat we bepaalde thema's juist moeten uitsluiten, zoals wapens, tabak en kernenergie. Dat deden we al, maar ook voor de toekomst blijft uitsluiting belangrijk. De input uit dit deelnemersonderzoek wordt gebruikt om het Maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid verder aan te scherpen.

Pensioenakkoord

In 2020 heeft het fonds de ontwikkelingen rondom het pensioenakkoord gevolgd en is men gestart met de voorbereidingen op de transitie naar een nieuw pensioenstelsel. De focus lag op kennis, samenwerking, projectstructuur en externe begeleiding. In 2021 en verder krijgt de besluitvorming en implementatie van het nieuwe stelsel zijn vervolg.

Pensioenpremie 2021

Voor het bepalen van de kostendekkende premie mag er uitgegaan worden van een verwacht pensioenfondrendement wat bij ongewijzigd beleggingsbeleid voor vijf jaar mag worden vastgesteld. Op 1 januari 2020 is in dit verband een nieuwe vijf-jaarsperiode ingegaan. Het verwacht rendement op vastrentende waarden is hierbij gebaseerd op de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 oktober 2019.

Met betrekking tot het verwachte rendement op zakelijke waarden werd voor de gedempte premie 2020 nog uitgegaan van de toen voorgeschreven parameters (met relatief hoge verwachte rendementen). Hierdoor gold de vastgestelde (reële) rendementscurve 2020, die afgeleid wordt van het verwachte portefeuillerendement, slechts voor één jaar. Voor de boekjaren 2021-2024 dient van een rendementscurve te worden uitgegaan die aansluit bij de nieuwe parameters voor het bepalen van het verwachte fondrendement. Bij de vaststelling van de (nieuwe) gedempte premie vanaf kalenderjaar 2021 is rekening gehouden met de nieuwe voorgeschreven parameters uit artikel 23a van het besluit FTK (overgenomen uit het advies van 6 juni 2019 van de Commissie Parameters). Als gevolg hiervan wordt voor de gedempte premie vanaf 2021 uitgegaan van lagere maximum rendementen op zakelijke waarden. Dit leidt tot een lager verwacht portefeuille-rendement met een lagere rendementscurve en een stijging van de gedempte premie tot gevolg. Daarnaast is bij de vaststelling van de reële rendementscurve rekening gehouden met een gewijzigd voorgeschreven ingroeipad voor de inflatie. Er is vanuit gegaan dat de inflatie in 5 jaar groeit naar 1,9% (dit was 2%). Uitgaande van de voor 2021 geldende reële verwachte rendementscurve, de pensioenregeling zoals die in 2021 van toepassing zal zijn, komt de voor 2021 geldende reële rendementscurve overeen met een voor alle looptijden gewogen gemiddelde gedempte rekenrentevoet van 1,35%. Dit is een indicatieve grootheid waarmee verder niet wordt gerekend. De premieberekening is uitgevoerd op de reële rendementscurve. In verband met de lagere rendementscurve in 2021 kon bij een premiebijdrage van 26,5% van de pensioengrondslagsom de huidige pensioenregeling in 2021 niet ongewijzigd worden voortgezet. Voortzetting zou neerkomen op een negatieve premiemarge. Door sociale partners is besloten om de pensioenregeling per 1 januari 2021 te versoberen ten opzichte van de pensioenregeling die geldt in 2020 en de premiebijdrage te verhogen naar 27,4%. Omdat de overgangsregeling VPL is afgelopen, komt de hele premie ten goede aan de basisregeling. Naast een premieverhoging van 0,9%, hebben sociale partners een versobering van de pensioenregeling afgesproken, het opbouwpercentage voor ouderdomspensioen is verlaagd naar 1,6%.

Per 31 december 2020 einde VPL-regeling

Op 31 december 2020 liep de overgangsregeling VPL af. In het pensioenreglement ligt vast dat de toekenning van de onvoorwaardelijke aanspraken op 31 december 2020 plaatsvindt, of zoveel eerder als de deelnemer 62 jaar wordt dan wel het ouderdomspensioen ingaat. Alleen feitelijk gefinancierde bedragen gelden als onvoorwaardelijke pensioentoezegging. Om uitvoering te geven aan deze overgangsregeling is per 31 december 2020 bepaald of de volledige aanspraken kunnen worden toegekend. Dat is het geval, zij het dat de berekening op dat moment nog een prognoseberekening betrof. Ook is per 31 december 2020 vastgesteld dat sprake is van een overschot van circa € 1,9 miljoen. Dit overschot vloeit na instemming van sociale partners toe aan het eigen vermogen van het fonds. Betrokkenen zijn door het fonds geïnformeerd dat de overgangsregeling VPL eindigt en dat de pensioenrechten uit deze regeling definitief zijn toegekend.

Opdrachtaanvaarding

Eind 2020 hebben sociale partners besloten om de pensioenregeling per 1 januari 2021 te versoberen ten opzichte van de pensioenregeling die gold in 2020 en de premiebijdrage te verhogen. Om te kunnen beoordelen of het bestuur akkoord kan gaan met de uitvoering van de gewijzigde pensioenregeling en de opdracht derhalve kan aanvaarden, heeft het bestuur een aantal criteria opgesteld waaraan de premie de opbouw voor 2021 getoetst moet worden. Het betreft de volgende criteria:

1. Zijn de maatregelen evenwichtig, kan de opdracht aanvaard worden;
2. Uitvoerbaarheid en consistentie (bestendige gedragslijn);
3. Uitlegbaarheid en communicatie;
4. Duurzaamheid, is het voor langere periode houdbaar.

De wijziging voldeed aan drie van de vier criteria. Bij het eerste criterium, de evenwichtigheid, heeft het bestuur uitdrukkelijk stilgestaan bij de premiedekkingsgraad. Deze werd geschat op 78%, een lichte verbetering ten opzichte van de actuele premiedekkingsgraad op dat moment. Dit is door het bestuur, in het kader van de afweging van de belangen van werkgevers, deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, als evenwichtig beoordeeld. Het bestuur heeft daarbij afgewogen dat de inleg via de premie onvoldoende is om een bijdrage te leveren aan de financiële positie en daarmee de kans op korting van rechten vergroot wordt. Tegelijkertijd kan de last niet volledig bij de actieven gelegd worden door de opbouw nog verder te verlagen, in de wetenschap dat de financiële situatie in de sector onder druk staat en er weinig ruimte is om de premie verder te verhogen. Alleen aan het vierde criterium, de houdbaarheid voor de lange termijn, voldeed de wijziging feitelijk niet. Ondanks dat de gedempte rente de komende vier jaar niet aangepast hoeft te worden, zal deze wijziging waarschijnlijk niet voor een langere periode houdbaar zijn. Enerzijds kan gesteld worden dat de regeling met minimale aanpassingen aan premie en opbouw voldoet aan de wens van de Minister van Sociale zaken om premie en opbouw in aanloop naar het nieuwe stelsel stabiel te houden. Anderzijds ligt de opbouw vermoedelijk nog flink lager dan een nog te bepalen ambitie in het nieuwe stelsel, die vergeleken kan worden met een premiedekkingsgraad in de buurt van de actuele dekkingsgraad en nog liever in de buurt van 100%. Tevens heeft het bestuur in de afwegingen betrokken dat de minister volgend jaar met een transitie FTK zal komen, waardoor er mogelijk opnieuw naar de kostendekking van de pensioenopbouw gekeken moet worden. Dat maakt dat de toekomstbestendigheid op dit moment voor het bestuur minder zwaar weegt. Daarbij is mede in overweging genomen dat er sprake is van uitzonderlijke omstandigheden door de Corona crisis, waardoor de ondernemingen in de sector beperkte ruimte hebben om de premie verder te verhogen.

Toekomstdiscussie

Zowel het fonds als de markt daaromheen zijn volop in beweging. Dit heeft ertoe geleid dat het bestuur, in overleg met sociale partners, besloot om eind 2020 te starten met het (her)formuleren van denkrichtingen met betrekking tot de toekomst van het fonds. Een en ander wordt in 2021 vervolgd. Het fonds heeft een begin gemaakt met het definiëren van een strategische focus voor de toekomst en de kaders geschetst waarbinnen het fonds moet blijven opereren om marktconform te kunnen zijn. Kosten en uitvoeringsvorm zijn daarbij belangrijke randvoorwaarden. In samenhang met het nieuwe pensioenakkoord brengt het bestuur de alternatieven in kaart en zal in samenspraak met sociale partners gekeken worden naar de mogelijke uitvoeringsvormen.

DNB en AFM

De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) houden toezicht op pensioenfondsen. DNB beoordeelt de financiële aspecten. De AFM ziet toe op gedrag en communicatie.

Thematisch toezicht

Voor 2019 had DNB voor pensioenfondsen specifiek de volgende onderzoeksthema's benoemd:

- Uitwerking pensioenakkoord; het strategische plan passend maken aan de aankomende veranderingen. Fondsen moeten inzichtelijk hebben welke operationele veranderingen het nieuwe stelsel vraagt en zich daarop voorbereiden.
- Beoordeling Eigen risicobeoordeling.
- IORP II; toetsen werking van inrichting sleutelfuncties dan wel de uitwerking van de opzet.

- Digitalisering en datakwaliteit en de wendbaarheid van de systemen.
- Verdergaande Europese samenwerking; nieuwe meer specifieke beleggings- en derivatendata uitvragen onder het EIOPA Pension Data Project.

In het verslagjaar zijn van DNB geen fondsspecifieke onderzoeksvragen ontvangen. Net als voorgaande jaren ontving het fonds in 2020 een algemeen verzoek om mee te werken aan een uitvraag naar de niet- financiële risico's en heeft haar medewerking hieraan naar behoren verleend.

Geschiktheid en evaluatie

Het geschiktheidsbeleid en het opleidingsplan zijn vastgelegd in een geschiktheidsplan. In 2020 zijn de profielschetsen voor bestuursleden, welke onderdeel van dit plan uitmaken geactualiseerd. Permanente educatie werd in 2020 al dan niet online ingevuld door studiedagen en beleidsessies van het fonds alsmede themadagen van o.a. DNB, AFM, de Pensioenfederatie of andere externe partijen. In 2020 vonden twee beleidsdagen plaats waarbij ingegaan is op het opvolgingsbeleid, ontwikkelingen in de sector en IT beleid. Een van de beleidsdagen stond in het teken van de nadere uitwerking van maatschappelijk verantwoord beleggen. Daarnaast vond een kennissessie over het pensioenakkoord plaats. Vakliteratuur is bijgehouden, seminars en lezingen op pensioengebied zijn dit jaar vanwege COVID-19 veelal digitaal bijgewoond. Begin 2020 vond de jaarlijkse zelfevaluatie plaats, dit jaar zonder begeleiding van een externe partij. Er is teruggekeken op 2019 en aandacht besteedt aan de bestuurlijk opvolging en continuïteit. Opvolging van acties die uit deze evaluatie naar voren kwamen is geborgd via opname op de bestuurlijke actielijst

Diversiteit

Het fonds streeft naar een bestuurssamenstelling waarbij de belanghebbenden op een zo evenwichtig mogelijke wijze zijn vertegenwoordigd. Het bestuur streeft ernaar dat in het bestuur tenminste één man en één vrouw zitten en ten minste één lid boven en één lid onder de veertig jaar. De eis van geschiktheid prevaleert boven diversiteit. Twee van de niet- uitvoerend bestuurders zijn vrouw en het fonds heeft een vrouw als onafhankelijk voorzitter. Het verantwoordingsorgaan kent één vrouwelijk lid.

Beloningsbeleid

Het fonds heeft een beloningsbeleid dat ondersteunend is aan de lange termijnstrategie van het pensioenfonds en is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Het beloningssysteem moet transparant, eenvoudig en uitvoerbaar zijn;
- Het beloningssysteem moet voldoen aan geldende wet- en regelgeving;
- Het pensioenfonds is in beginsel terughoudend als het gaat om variabele beloningen. Het pensioenfonds betaalt zelf geen variabele beloningen. In overige gevallen, bijvoorbeeld bij uitbestedingsrelaties, mogen variabele beloningen in beginsel niet hoger zijn dan 20 procent van de vaste beloning;
- De beloning staat in redelijke verhouding tot de gedragen verantwoordelijkheid, de aan de functie gestelde eisen en het tijdsbeslag;
- De beloningen moeten minimaal marktconform en maatschappelijk acceptabel zijn.

Als tegemoetkoming voor de gedragen verantwoordelijkheid en de tijdsbesteding ontvangen bestuursleden een vergoeding. De onafhankelijke bestuursleden, namelijk de uitvoerend bestuursleden en de voorzitter, verrichten hun werkzaamheden op basis van een overeenkomst van opdracht met het fonds. In die overeenkomst is vastgelegd hoeveel tijd zij aan het fonds besteden en welke vergoeding daarbij overeengekomen is. In die gevallen waarin extra beroep gedaan moet worden op de voorzitter of de uitvoerend bestuursleden, maakt het bestuur hierover afspraken met betrokkenen. Dit was in het verslagjaar niet aan de orde.

De niet uitvoerende bestuursleden die namens werkgever, werknemers en gepensioneerden in het bestuur zitten, kregen in het verslagjaar een vaste vergoeding. Verder kunnen zij, met een tussenpoze van minimaal twee jaar, € 500 in het jaar declareren voor de aanschaf van een computer of laptop. In het verslagjaar is door één niet uitvoerend bestuurslid van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Wanneer in voorkomende gevallen een extra beroep wordt gedaan op de inzet van de niet uitvoerende bestuursleden zal

hiervoor een regeling worden getroffen die overeenkomt met vacatievergoeding conform de SER-normering. Dit was in het verslagjaar niet aan de orde.

Tot slot hebben alle bestuursleden recht op een kilometervergoeding voor reizen van en naar pensioenfonds gerelateerde bijeenkomsten. In 2020 betaalde het fonds in totaal € 395.400 aan bestuursvergoedingen.

Het vastgestelde beloningsbeleid is in 2020 geëvalueerd. Daarbij is onder andere gekeken naar de vergoeding voor de leden van het verantwoordingsorgaan. Aanleiding was dat dit beloningsbeleid, in tegenstelling tot dat van de andere organen binnen het fonds, gebaseerd is op aanwezigheid en in die zin een variabel element kent. De vergoeding voor het verantwoordingsorgaan was nog niet aangepast aan het gevoerde beleid van vaste vergoedingen. Het bestuur heeft de hoogte van deze vaste vergoeding bepaald. Tevens heeft het bestuur voorgesteld om de vaste vergoeding van de leden van het bestuur en het verantwoordingsorgaan jaarlijks aan te passen aan de CAO loonindex. Dit beloningsbeleid is ter advies aan het verantwoordingsorgaan voorgelegd, waarbij het voorgenomen besluit tot indexatie tot positief advies leidde en de aanpassing van de vergoedingssystematiek voor de leden van het verantwoordingsorgaan niet. Daarover hebben aanvullende gesprekken tussen bestuur en verantwoordingsorgaan plaatsgevonden die uiteindelijk geleid hebben tot een vaste vergoedingssystematiek van het verantwoordingsorgaan ingaande 2021.

Gedragcode/ compliance officer

De compliance officer houdt toezicht op de naleving van gedragcode en rapporteert hierover jaarlijks aan het bestuur. Over 2020 zijn door de compliance officer geen bijzonderheden geconstateerd. Vastgesteld is dat in 2020 geen sprake was van insiders.

Privacybeleid

Het fonds verwerkt persoonsgegevens en kent een privacybeleid. In dit beleid geeft het fonds invulling aan de eisen die de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna AVG) stelt ten aanzien van de bescherming van de privacy van alle bij het natuurlijke personen die bij het fonds betrokken zijn.

De Pensioenfederatie heeft in 2019, na overleg met de Autoriteit Persoonsgegevens, de Gedragslijn Verwerking persoonsgegevens opgesteld. Deze Gedragslijn is van toepassing op pensioenfonds die lid zijn van de Pensioenfederatie. In het kader van de naleving van AVG is in 2020 eerst een nulmeting door de compliance officer gedaan. Daarbij zijn de privacy-beleidsdocumenten en registers getoetst aan actuele wet- en regelgeving en daar waar nodig geactualiseerd. Hiermee is invulling gegeven aan de verplichting uit de Gedragslijn om een interne controle op de naleving van de Gedragslijn te doen. Conclusie is dat het fonds qua opzet over voldoende beleid en processen beschikt om aan de Gedragslijn te voldoen, en dat de effectiviteit van het privacybeleid in 2021 verder geanalyseerd gaat worden.

Wet- en regelgeving

In 2020 zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. De toezichthouders, De Nederlandsche Bank N.V. en/of de Stichting Autoriteit Financiële Markten, hebben geen aanwijzingen aan het fonds gegeven.

Ook is geen bewindvoerder aangesteld en de bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds is niet gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

Naleving Code pensioenfonds

BPF Banden en Wielen baseert zich voor de inrichting van de governance onder meer op de Code Pensioenfonds. Bij verantwoording over de naleving van de Code pensioenfonds geldt het principe 'pas toe of leg uit'. In lijn met dit principe is in deze paragraaf kort toegelicht welke normen worden nageleefd en van welke normen gemotiveerd afgeweken wordt. Verantwoording vindt plaats aan de hand van de 8 thema's waar in de normen in de Code Pensioenfonds zijn onderverdeeld. De acht thema's zijn:

1. Vertrouwen waarmaken,
2. Verantwoordelijkheid nemen,
3. Integer handelen,

4. Kwaliteit nastreven,
5. Zorgvuldig benoemen,
6. Gepast belonen,
7. Toezicht houden en inspraak waarborgen,
8. Transparantie bevorderen.

De rapportage is zo eenvoudig en toegankelijk mogelijk opgezet, 8 van de 65 normen vragen altijd om een toelichting. Het betreft hier de zogenaamde rapportagenormen. Deze normen worden hieronder bij het thema waar ze onder vallen toegelicht op de wijze waarop de Monitoringcommissie Code Pensioenfondsen dat aanbevolen heeft.

1. Vertrouwen waarmaken

Normen 1 – 9 gaan over vertrouwen waarmaken. Dat blijkt vooral uit adequaat bestuur, maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid en zorgvuldig risicomanagement. Het fonds heeft deze normen zijn onder andere vastgelegd in de statuten, de ABTN, risicomanagementbeleid en het uitbestedingsbeleid. In het bestuurdersprotocol is beschreven dat het bestuur altijd eindverantwoordelijk is. Het bestuur legt in het jaarverslag verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de eventuele beleidskeuzes voor de toekomst. Belanghebbenden zijn in het bestuur en het verantwoordingsorgaan vertegenwoordigd.

Het beleid op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen en uitsluitingen is door het bestuur vastgelegd. Via een enquête is de mening van belanghebbenden gevraagd. In het verslagjaar is een begin gemaakt met de nadere beleidsbepaling op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen. De uitkomsten van de enquête worden daarin betrokken.

Het bestuur heeft een document integraal risicomanagement vastgesteld. Evaluatie van het beleid vindt jaarlijks plaats. Er wordt gewerkt aan de hand van een jaarkalender voor de risicomanagementcyclus. Ook in het financieel crisisplan staan de risico's en bijbehorende beheersmaatregelen beschreven met betrekking tot de financiële risico's. Daarnaast kent het bestuur een escalatieplan voor spoedeisende situaties.

Rapportagenorm

Norm 5	Naleving	Toegelicht in jaarverslag
Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.	Ja	Het bestuur rapporteert over het beleid op: Uitbesteding: p 14, 48 t/m 50 Vermogensbeheer: p 24 t/m 28 Communicatie: p 22 en 23 Implementatie Wet- en regelgeving: p 38 t/m 44 Het integraal risicomanagement en de risico's worden toegelicht op p 50 t/m 56

2. Verantwoordelijkheid nemen

Normen 10 – 14 gaan over verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering van de pensioenregeling. Het bestuur draagt te allen tijde de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering. Specifieke taken zijn uitbesteed aan uitbestedingspartners, waarbij de afspraken in een overeenkomst zijn vastgelegd. Het fonds kent een uitbestedingsbeleid, waarin deze normen zijn verankerd. Met de uitbestedingspartijen zijn serviceafspraken gemaakt welke zijn vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA). Ieder kwartaal rapporteren de uitbestedingspartijen de dienstverlening en de mate waarin de SLA afspraken zijn gehaald. Verder is in de uitbestedingsovereenkomst geregeld dat het bestuur jaarlijks de kwaliteit van de uitvoering en de gemaakte kosten kritisch evalueert.

Tevens spreekt het bestuur de uitbestedingspartij aan als deze zijn afspraken niet of onvoldoende nakomt. Het uitbestedingsbeleid is in 2020 geëvalueerd.

In het uitbestedingsbeleid van het fonds is vastgelegd dat in de overeenkomst tot uitbesteding ten minste wordt vastgelegd dat gewaarborgd is dat de partij aan wie wordt uitbesteed de werkzaamheden niet deels of geheel uitbesteed aan een derde partij, anders dan met uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van het fonds. Onder andere is bepaald dat uitbestedingspartijen moeten aantonen dat zij een beloningsbeleid voeren waarbij het variabele deel niet kan leiden tot ongewenste beloningsprikkelers waardoor de belangen voor het fonds in gevaar kunnen komen. In de uitbestedingsovereenkomsten is de aansprakelijkheid over schade als gevolg van toerekenbare tekortkomingen vastgelegd.

3. Integer handelen

Normen 15 – 22 gaan in op de manier waarop het bestuur een cultuur van integriteit en compliance bevordert. Deze normen zijn door het bestuur uitgewerkt in de gedragscode, het integriteitbeleid, het uitbestedingsbeleid en de ABTN. Een overzicht van nevenfuncties is opgenomen op de website van het fonds en in dit jaarverslag. Het onderwerp ‘meldingen in het kader van compliance’ heeft een vaste plaats op de bestuursagenda. Het bestuur heeft een klokkenluidersregeling en een incidentenregeling vastgesteld, welke na afloop van het verslagjaar zijn geactualiseerd op basis van de actuele modelregelingen van de Pensioenfederatie. Het bestuur van het fonds heeft een compliance officer benoemd. Deze vervult een onafhankelijke rol binnen het fonds. De compliance officer heeft als taak toe te zien op de naleving van relevante wet- en regelgeving en de gedragscode, zowel binnen het fonds en de fondsorganen als bij de uitbestedingspartners.

4. Kwaliteit nastreven

Normen 23 – 30 gaan over hoge kwaliteitseisen, het beleid dat daarop gevoerd wordt en het lerend vermogen van de organisatie. Het bestuur kent een geschiktheidsplan waarin geregeld is hoe de deskundigheid van het bestuur continu op peil is. Er zijn specifieke profielschetsen opgesteld voor bestuursleden, de leden van het VO en de sleutelfuncties. De profielschetsen voor het bestuur zijn in 2020 geëvalueerd en op basis van de bevindingen geactualiseerd. Het bestuur evalueert jaarlijks zijn eigen functioneren en zorgt voor permanente educatie van de leden. Het VO doet ook aan permanente educatie en werkt aan een procedure voor een gestructureerde jaarlijkse zelfevaluatie. In de statuten is de besluitvorming van het bestuur vastgelegd. Hier is beschreven dat elke bestuurder één stem heeft. Het bestuur neemt besluiten aan bij volstreekte meerderheid van geldig uitgebrachte stemmen. Het bestuur kent een regeling voor de behandeling van klachten en geschillen, welke is opgenomen in een integrale klachten- en geschillenregeling.

5. Zorgvuldig benoemen

Normen 31 – 40 hebben betrekking op zorgvuldig handelen bij (her)benoeming en ontslag, zorgen voor geschiktheid, complementariteit en diversiteit in de samenstelling van de organen van het fonds. Het geschiktheidsplan gaat samen met de functieprofielen in op de complementaire en diverse samenstelling van het bestuur en het VO. Bij de werving wordt rekening gehouden met complementariteit en diversiteit. Een termijn van een bestuurder duurt vier jaar en een bestuurder kan maximaal twee keer herbenoemd worden. Het VO kent in 2020 een vertegenwoordiging bestaande uit een werknemersvertegenwoordiger, twee vertegenwoordigers namens werkgevers en drie namens pensioengerechtigden. Dit wordt in 2021 aangepast in een werknemersvertegenwoordiger, twee vertegenwoordigers namens werkgevers en één namens pensioengerechtigden. In de statuten staat omschreven wat de procedure bij schorsing en/of ontslag is. Bestuursleden en leden van het VO worden benoemd met inachtneming van een profielschets.

Rapportagenorm

Norm	Naleving	Toegelicht in jaarverslag
Norm 31 De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats	Ja	Het bestuur rapporteert over de samenstelling van de fondsorganen en de geschiktheid van de leden op de volgende pagina's: Bestuur p 11 en p 42, onder diversiteit, geschiktheid en evaluatie.
Norm 33 In zowel het bestuur als in het VO of het BO is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.	Gedeeltelijk	Het bestuur rapporteert over de samenstelling van het bestuur en het VO en de geschiktheid van de leden op de volgende pagina's: Bestuur p 11 VO: p 14 Op p 42 komt ook de diversiteit aan bod.

6. Gepast belonen

Normen 41 – 45 gaan over een verantwoord en beheerst beloningsbeleid, gericht op kwaliteit, continuïteit en consistentie. Dit is vastgelegd in beloningsbeleid van het fonds. Hierin staan de uitgangspunten die het fonds hanteert. Het pensioenfonds voert een beheerst en duurzaam beloningsbeleid. Het beloningsbeleid moet ondersteunend zijn aan de lange termijn strategie van het pensioenfonds, gericht op financiële stabiliteit, continuïteit en een gematigd risicoprofiel. Het beloningssysteem moet transparant, eenvoudig en uitvoerbaar zijn en voldoen aan geldende wet- en regelgeving. Het pensioenfonds is in beginsel terughoudend als het gaat om variabele beloningen. Het betaalt zelf geen variabele beloningen of bonussen. Dat maakt het voor het fonds immers beter mogelijk om naar de lange termijn te kijken. In overige gevallen, bijvoorbeeld bij uitbestedingsrelaties, mogen variabele beloningen in beginsel niet hoger zijn dan 20 procent van de vaste beloning. De beloning staat in redelijke verhouding tot de gedragen verantwoordelijkheid, de aan de functie gestelde eisen en het tijdsbeslag en moeten minimaal marktconform en maatschappelijk acceptabel zijn. Het beloningsbeleid is toegelicht op de website van het fonds.

7. Toezicht houden en inspraak waarborgen

Normen 46 – 57 gaan over hoe het fonds het intern toezicht waarborgt op de kwaliteit en integriteit van de bedrijfsvoering. De niet- uitvoerend bestuurders voeren het toezicht uit aan de hand van een jaarplan. Dit plan wordt afgestemd met het bestuur. Bij het uitoefenen van toezicht wordt deze Code gevolgd. De niet-uitvoerend bestuurders geven in de bestuursvergaderingen hun oordeel over het functioneren van het bestuur. De niet-uitvoerend bestuurders rapporteren hun bevindingen over het functioneren van het bestuur respectievelijk het fonds jaarlijks schriftelijk en lichten deze rapportage mondeling toe.

De rapportage wordt in het bestuursverslag opgenomen. De niet uitvoerend bestuurders leggen verantwoording af aan de het verantwoordingsorgaan en hiermee ook aan de werkgevers.

De samenwerkingsafspraken met het VO zijn in overleg vastgesteld. In de statuten zijn de taken en bevoegdheden en de ontslagprocedures vastgelegd. Het bestuur legt verantwoording af aan het VO over het beleid van het fonds en de wijze waarop het is uitgevoerd Er is minimaal 2 keer per jaar overleg met het VO. Het bestuur beoordeelt ten minste eenmaal per vier jaar het functioneren van de accountant en de actuaris. Wanneer het wenselijk is dat de accountant of actuaris niet-controlewerkzaamheden verricht, dan verstrekt het bestuur hiervoor een afzonderlijke opdracht.

Rapportagenorm

Norm	Naleving	Toegelicht in jaarverslag
Norm 47 Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.	Ja	Het intern toezicht betreft de Code bij de uitoefening van zijn taak en rapporteert hierover in zijn rapportage intern toezicht op p 58 e.v.

8. Transparantie bevorderen

Normen 58 – 65 gaan over hoe het fonds openheid nastreeft, communiceert over missie, visie en risico's en verantwoording aflegt over gevoerd beleid. Het bestuur hecht aan transparantie en heeft dit in diverse beleidsdocumenten vastgelegd. Het bestuur beschrijft in het jaarverslag helder en duidelijk de missie, visie en strategie van het fonds. Het bestuur rapporteert in het jaarverslag ook over de naleving van de gedragscode en de Code Pensioenfondsen.

Het bestuur van het fonds heeft haar werkzaamheden uitbesteed die als gevolg van de complexiteit van regelgeving door een externe partij effectiever en efficiënter kunnen worden verricht dan door middel van een uitvoering in eigen beheer. Het bestuur is van oordeel dat de belangen van de deelnemers bij deze uitbesteding beter zijn gediend. In het jaarverslag wordt informatie hierover opgenomen. De uitwerking rond transparantie en communicatie ligt vast in het communicatiebeleidsplan. Het fonds beschikt over een klachten- en geschillenregeling. Deze is toegankelijk via de website van het fonds. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten.

Rapportagenorm

Norm	Naleving	Toegelicht in jaarverslag
Norm 58 Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.	Ja	Op p 9 beschrijft het bestuur de missie, visie en strategie van het fonds
Norm 62 Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.	Ja	Het bestuur licht de overwegingen omtrent maatschappelijk verantwoord beleggen toe op p 26 t/m 28 van het jaarverslag.
Norm 64 Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.	Ja	Op p 43 onder gedragscode rapporteert het bestuur over de naleving van de interne gedragscode en op p 43 e.v. over de naleving van deze code. Op p 42 onder geschiktheid en evaluatie rapporteert het bestuur over de evaluatie en het functioneren.
Norm 65 Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.	Ja	Op p 48 onder 'Klachten en geschillencommissie' rapporteert het bestuur over de behandeling van klachten en geschillen. In 2020 waren er geen klachten of geschillen. De klachten- en geschillenregeling is gepubliceerd op de website.

Normen uit de Code pensioenfondsen die in 2020 nog niet worden nageleefd.

Normnr	Inhoud norm	Toelichting op afwijking
30	Het eigen functioneren is voor het VO een continu aandachtspunt. Het VO evalueert met enige regelmaat het functioneren van het eigen orgaan.	Evaluatie van het functioneren van het VO gebeurt momenteel niet via een vaste procedure. Het VO werkt aan een procedure die bij toekomstige evaluaties kan worden gebruikt.
33	In zowel het bestuur als in het VO of het BO is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.	In het bestuur zitten drie vrouwen en in het VO één. In het bestuur en het VO zitten geen leden onder de veertig jaar. Er wordt gestreefd naar diversiteit maar de eis van geschiktheid prevaleert boven diversiteit.
39	Een bestuurslid wordt benoemd en ontslagen door het bestuur, na het horen van de raad van toezicht over de procedure. Een lid van de raad van toezicht of visitatiecommissie wordt benoemd door het bestuur na bindende voordracht van het verantwoordingsorgaan en wordt ontslagen door het bestuur na bindend advies van het verantwoordingsorgaan. Een lid van het verantwoordingsorgaan wordt benoemd door het bestuur en ontslagen door het verantwoordingsorgaan zelf. In uitzonderlijke situaties kan het bestuur in overleg met het intern toezicht een lid ontslaan.	Benoeming en ontslag van de leden van het VO is statutair geregeld en geschiedt in lijn met de Pensioenwet door art. 23 van de statuten dat regelt dat VO leden worden benoemd en ontslagen door werknemers- resp. werkgeversverenigingen.

Klachten en geschillen

Een deelnemer kan een klacht indienen op basis van de klachten en geschillenregeling van het fonds als hij van mening is dat bij de uitvoering van de pensioenreglementen zijn rechten zijn geschaad. In 2020 zijn geen klachten bij het bestuur ingediend.

Uitbestedingsbeleid

Het bestuur heeft de uitbesteding van de twee kerntaken van het pensioenfonds, namelijk de pensioenuitvoering en administratie en het vermogensbeheer, ondergebracht bij verschillende partijen. Vanwege kostenefficiëntie en de beheersbaarheid van de controle op de administratie en het vermogensbeheer, vindt het bestuur verdere spreiding van de kerntaken niet wenselijk.

Bij deze overweging speelt uiteraard tevens de relatief kleine omvang van het pensioenfonds een rol. Het bestuur toetst regelmatig of de met de externe partijen gesloten overeenkomsten nog marktconform zijn. Daarnaast wordt ruimschoots aandacht besteed aan de vastlegging van de afspraken en dienstencatalogus en serviceafspraken (SLA). Uitbesteding kent risico's. Daarom heeft het bestuur beleid vastgesteld met betrekking tot de beheersing van risico's die samenhangen met de uitbesteding van (delen van) bedrijfsprocessen. Doel is het waarborgen van continuïteit en constante kwaliteit van dienstverlening en activiteiten. In het uitbestedingsbeleid zijn de criteria opgenomen die het fonds heeft vastgesteld voor de selectie van de uitbestedingsrelaties en de normen bepaald die bij de bewaking van de kwaliteit van de uitvoering van de uitbestede werkzaamheden gelden.

Uitbesteding pensioenadministratie

Het bestuur heeft de pensioenadministratie, inclusief communicatie, uitbesteed aan AZL. Hieronder vallen ook de uitvoerende actuariële werkzaamheden. Er is een overeenkomst inzake pensioenuitvoering inclusief SLA gesloten tussen het fonds en AZL. AZL is van al zijn daden en werkzaamheden met betrekking tot het pensioenfonds verantwoordelijk verschuldigd aan het fonds. AZL houdt het bestuur van het pensioenfonds op de hoogte van de aan deze uitbesteede taak verbonden werkzaamheden en ontwikkelingen op relevante gebieden.

Het pensioenfonds heeft vanuit AZL een fondsmanager die verantwoordelijk is voor de pensioenuitvoering en voor het bestuur het aanspreekpunt is. Periodiek wordt met AZL overlegd over de uitvoering van de SLA en vindt evaluatie van de dienstverlening plaats. De uitvoerend bestuurders bespreken de kwartaalrapportages en nemen vervolgacties ingeval de bevindingen hiertoe aanleiding geven. De operationele aansturing ligt binnen het bestuursbureau.

AZL bereidt de (financiële) jaarverslaglegging van het pensioenfonds voor met ondersteuning van de accountant en de actuaaris. Het boekjaar van het pensioenfonds loopt van 1 januari tot en met 31 december. Binnen zes maanden na afloop van het boekjaar overlegt het pensioenfonds een jaarrekening, het jaarverslag en overige gegevens aan DNB. De jaarrekening wordt gedeponereerd bij het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Jaarlijks verstrekt AZL een ISAE 3402-rapportage aan het fonds. De uitvoerend bestuurders hebben de ISAE 3402-rapportage van AZL N.V. over 2020 beoordeeld en vervolgens in het bestuur besproken. Met name is gekeken naar de beheersmaatregelen. Daarnaast verstrekt AZL jaarlijks een ISAE 3000-statement uit, afgegeven door een externe auditor. Dit statement wordt afgegeven over de opzet en het bestaan van het Interne Beheersingssysteem van AZL van de businessunits Actuarieel, IBA, Verslaglegging, Communicatie, Excasso, Grootboek en het SLA-proces. Ook deze rapportage is beoordeeld en in het bestuur besproken. Beide rapportages hebben voor het fonds niet tot materiële opmerkingen geleid.

AZL voert de werkzaamheden uit op basis van het geldende pensioenreglement. AZL legt situaties waarin de pensioenreglementen niet voorzien voor aan het bestuur. Indien het bestuur AZL toestaat in bepaalde situaties volgens een vastgestelde wijze te handelen, legt AZL dit vast in een aanvullende werkinstructie. Het bestuur heeft onder meer de volgende taken uitbesteed aan AZL:

- Het vaststellen welke werkgevers volgens de verplichtstellingsbeschikking en de statuten aangesloten zijn bij het pensioenfonds en welke werknemers dientengevolge verzekerd zijn;
- Het afsluiten van overeenkomsten inzake vrijwillige voortzetting met gewezen werknemers die volledig of gedeeltelijk niet meer onder de verplichtstelling vallen;
- Het afsluiten van overeenkomsten inzake vrijwillige aansluiting met werkgevers die niet (meer) onder de verplichtstelling van het pensioenfonds vallen;
- Het invorderen van de relevante premie;
- Het vaststellen van de pensioenaanspraken en het informeren van de deelnemers hieromtrent. De actieve deelnemers krijgen jaarlijks een opgave, de slapers om de vijf jaar;
- Het vaststellen van de hoogte van de pensioenuitkeringen en het uitbetalen hiervan;
- Het vervaardigen van het concept-jaarverslag inclusief de concept-jaarrekening, evenals het verzorgen van de jaarrapportage aan DNB;
- Het indienen van maand-, kwartaal-, jaar- en overige rapportages bij DNB.

Uitbesteding vermogensbeheer

Het fiduciair beheer van het vermogen is uitbesteed aan Kempen Capital Management (KCM). De bewaarder is Northern Trust. De fiduciaire beheerdiensten zijn vastgelegd in een overeenkomst met KCM. Binnen KCM is een klantteam benoemd dat verantwoordelijk is voor alle contacten met de uitvoerend bestuurder met portefeuille Balansmanagement en voor het beheer van de portefeuille. KCM adviseert het pensioenfonds over de strategisch-dynamische allocatie van de beleggingsportefeuille en draagt op continue basis zorg voor het beheer van de beleggingsrisico's, waarbij afdekkingsstrategieën gelden ten aanzien van rente en valuta. KCM adviseert de selectie en aansturing van de gespecialiseerde managers/beleggingsinstellingen per beleggingscategorie.

In de overeenkomst met KCM is een uitgebreide omschrijving opgenomen van de dienstverlening en verantwoordelijkheden van KCM als fiduciair beheerder en vermogensbeheerder en de selectie van de beleggingen door het pensioenfonds. Tevens is, als onderdeel van de SLA, een uitgebreide rapportagestructuur afgesproken.

Onderdeel daarvan vormen:

- Een jaarlijks ISAE 3402 rapport;
- Een rapportage niet-financiële risico's;
- Week, maand- en kwartaalrapportages vermogensbeheer.

De uitvoerend bestuurders bespreken de rapportages en nemen vervolgacties ingeval de bevindingen hiervoor aanleiding geven. De beoordeling en bespreking van het ISAE 3402 rapport over 2020 van KCM heeft slechts tot een aantal zeer minimale en bovendien niet materiele bevindingen geleid die door KCM zijn opgelost.

Risicomanagement

De primaire doelstelling van het fonds is het verstrekken van pensioenen en andere uitkeringen bij ouderdom, arbeidsongeschiktheid en overlijden aan werknemers, gewezen werknemers en hun nabestaanden overeenkomstig de bepalingen van het pensioenreglement en de statuten.

Risicohouding

Om de kwalitatieve risicohouding vorm te geven heeft het fonds de volgende beleidsuitgangspunten geformuleerd:

- Alleen in uitzonderlijke situaties mag de beleidsdekkingsgraad lager zijn dan 100%.
- Het pensioenfonds stuurt niet op extreem hoge dekkingsgraden.
- Uitgangspunt is een verwacht indexatieresultaat over een 15-jarige periode van minimaal 35% van de maatstaf.
- De kans op korten (zonder uitsmeren) van pensioenen groter dan 10% is ongewenst.
- Een omvang van de korting (zonder uitsmeren) groter dan 10% is ongewenst.

De kwantitatieve risicohouding van het pensioenfonds is vastgesteld op de lange en korte termijn. De korte termijn risicohouding betreft een bandbreedte rondom het VEV van + of - 2%. Het strategisch vereist eigen vermogen ultimo 2020 bedroeg 14,7%. De risicohouding op lange termijn komt tot uitdrukking in de gekozen ondergrenzen voor de haalbaarheidstoets. Uitgaande van het gekozen beleggingsbeleid wordt jaarlijks een haalbaarheidstoets uitgevoerd. De belangrijkste uitkomst waarnaar gekeken wordt in de haalbaarheidstoets is het pensioenresultaat.

Dit is een maatstaf voor koopkrachtbehoud. De resultaten van de haalbaarheidstoets in 2020 zijn als volgt:

- Ondergrens verwacht pensioenresultaat startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad per eind 2019: 90%;
- Bovengrens afwijking pensioenresultaat: 32%.

De beide grenzen (mediaan verwacht pensioenresultaat minimaal 75% en maximale afwijking in slecht weer scenario van 35%) zijn niet overschreden. De uitkomsten van de haalbaarheidstoets zijn tijdens het structurele overleg met sociale partners besproken. In het kader van het pensioenakkoord zal de risicohouding in 2021 opnieuw worden vastgesteld.

Het beleggingsbeleid van het fonds is afgestemd op de doelstellingen, missie, visie en risicohouding van het fonds. Om op een gecontroleerde en beheerste manier invulling te geven aan zowel de uitvoering van de pensioenregeling als het beleggingsbeleid, heeft het pensioenfonds een integraal risicomanagementproces opgezet.

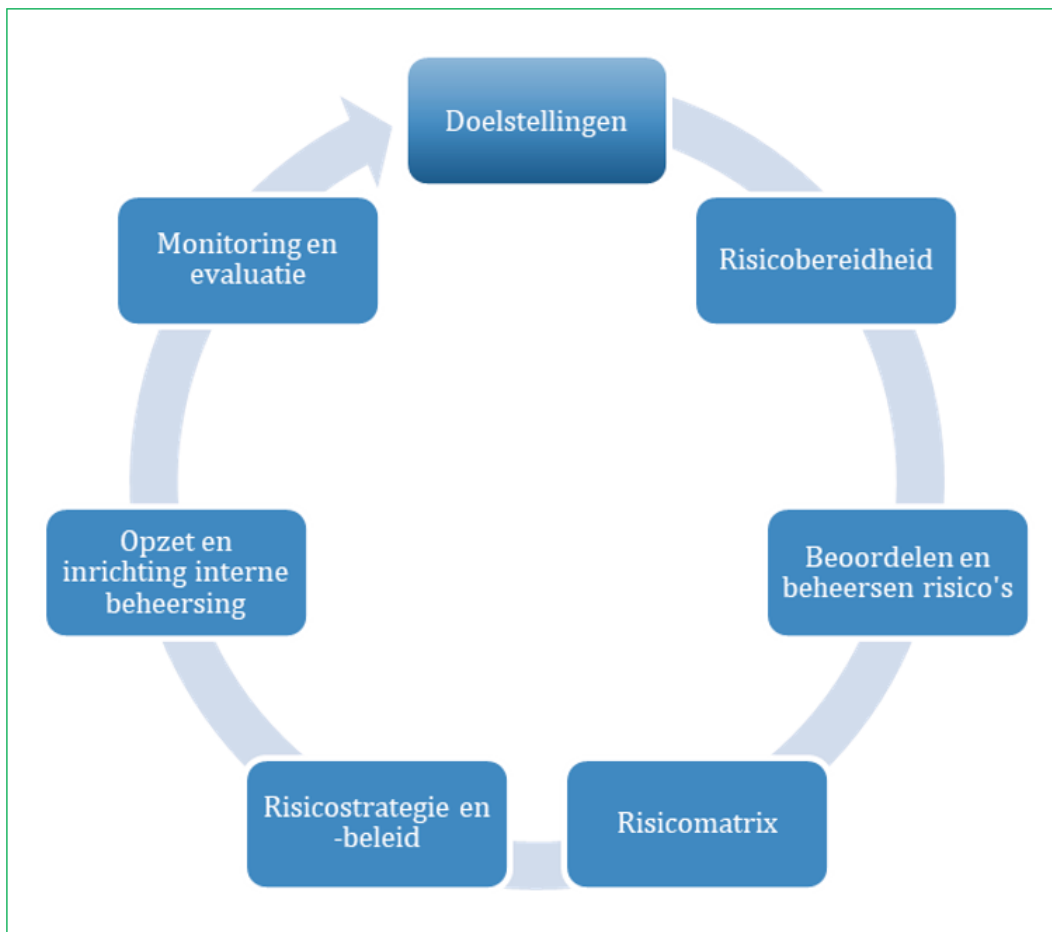
Het bestuur beoordeelt de financiële risico's en de mogelijke impact hiervan op de verplichtingen en vermogen van het pensioenfonds aan de hand van de risicohouding. De niet-financiële risico's worden beoordeeld op de impact op het pensioenfonds in relatie tot reputatie/imago en het effect op de kwaliteit van uitvoering van de pensioenregeling.

Integraal risicomanagement is een proces dat potentiële gebeurtenissen identificeert die invloed kunnen hebben op de doelstellingen van het pensioenfonds. Het biedt een handvat om risico's te kunnen beheren en toetst de risicohouding van het pensioenfonds. De doelstelling van het risicomanagementbeleid is het beheersen van de risico's die aanwezig zijn bij het behalen van de doelstellingen van het pensioenfonds. Hiermee zijn de risico's niet per definitie weggenomen, maar worden zij beter beheerst.

Het bestuur is ervan overtuigd dat het beheersen van risico's bijdraagt tot het zo goed mogelijk uitoefenen van zijn functie en uiteindelijk bijdraagt aan de doelstellingen en missie en visie van het pensioenfonds. Het bestuur acht het dan ook van belang dat risicomanagement integraal onderdeel is van het beleid van het fonds. Risicomanagement is één van de bouwstenen van de werkzaamheden en beleidsvoorbereiding binnen het bestuur. Ook in de uiteindelijke besluitvorming en vaststelling van beleid vormt risicomanagement een belangrijk uitgangspunt en is risicomanagement een vast agendapunt tijdens bestuursvergaderingen. Ter borging van dit continue en dynamische proces maakt het bestuur gebruik van een risicotool. Deze risicotool ondersteunt het risicomanagementproces. Het geeft het bestuur de mogelijkheid beheersmaatregelen te implementeren en te toetsen op hun werking. De tool stelt de sleutelfunctiehouders risicobeheer en interne audit in staat de effectiviteit van de beheersmaatregelen te beoordelen. Daarnaast biedt deze tool de mogelijkheid om op elk gewenst moment de geactualiseerde financiële situatie van het fonds te monitoren. De risicotool voorziet hierbij voor bestuursleden in een interactief discussieforum over de verschillende risicothema's. Het bestuur stimuleert hiermee de continue aandacht van bestuursleden voor risicomanagement.

Opzet en inrichting integraal risicomanagement

Het risicomanagementproces van het pensioenfonds bestaat in uit zeven periodiek terugkerende stappen:

Mensen en governance

Het integrale risicomanagement is ingericht binnen de totale organisatie van het fonds. Ten behoeve van een scheiding in uitvoering en controle op de uitvoering is een gelaagdheid in het risicobeheersingsproces aangebracht. Als uitgangspunt is gekozen voor het "three lines of defense"-principe. Dit principe komt overeen met de maatregelen en voorwaarden die zijn genoemd in het kader van IORP II. Het bestuur is daarbij te allen tijde eindverantwoordelijk.

Eerste verdedigingslinie

Het bestuur, degenen die de primair verantwoordelijk zijn voor het beheersen van de risico's, vormen de eerste verdedigingslinie. Binnen het bestuur zijn de verschillende beleidsterreinen belegd bij portefeuillehouders. Dit gebeurt op basis van deskundigheid, ervaring en affiniteit. Voor activiteiten die zijn uitbesteed, wordt uitgegaan dat de uitbestedingspartners eveneens een risicomanagementtraamwerk ingericht hebben om de risico's te beheersen die binnen hun organisaties en bij de uitbestede werkzaamheden aanwezig zijn.

De borging van risicobeheersing en vastlegging van taken en verantwoordelijkheden bij uitbestede partijen vindt plaats aan de hand van de geformuleerde uitgangspunten van het uitbestedingsbeleid van het fonds. De dagelijkse monitoring van de uitvoering van het beleid is gemandateerd aan de uitvoerend bestuurders.

Tweede verdedigingslijn

De tweede verdedigingslijn wordt gevormd door de sleutelfunctiehouders risicobeheer en actuariële zaken en de compliance officer. Via deze lijn wordt risicomanagement uitgevoerd door te beoordelen in hoeverre de beheersmaatregelen die door het bestuur zijn gedefinieerd en geïmplementeerd effectief zijn. De tweede lijn rapporteert en adviseert hierover rechtstreeks aan het bestuur. Het bestuur besluit, mede op basis van het advies, over eventuele herijking van beleid en beheersmaatregelen.

Derde verdedigingslijn

De derde verdedigingslijn wordt gevormd door de sleutelfunctiehouder Interne Audit. Deze voert jaarlijks controles uit aan de hand van een auditplan. Deze functionaris rapporteert direct aan het bestuur. De onafhankelijk voorzitter fungeert als contactpersoon. Daarnaast zijn er partijen die met het toezicht achteraf belast zijn, zoals de niet uitvoerende bestuurders, de certificerend actuaaris en -accountant.

Middelen, infrastructuur en rapportages

Het pensioenfonds heeft geen eigen IT-infrastructuur maar heeft beleid geformuleerd waaraan de uitbestede partijen tenminste moten voldoen op het gebied van IT. Om het risicomanagement gestalte te geven is een aantal (niet limitatief) rapportages ontwikkeld die de uitvoering ervan vergemakkelijken:

- Raamwerk ten behoeve van Risicomanagement;
- Compliance rapportage;
- Rapportage vermogensbeheer;
- SLA-rapportage administrateur;
- ISAE-rapportages;
- Rapportages Niet Financiële Risico's;
- Risicotool (periodiek ververste KPI en KRI-gegevens en monitoring beheersing FIRM/FOCUS! risico's).

De rapportages worden opgeleverd door de partijen aan wie de betreffende werkzaamheden zijn uitbesteed met een (inhoudelijke) check hierop door de betreffende portefeuillehouders en uitvoerend bestuurders.

Risicomanagementproces

De hierboven beschreven processen worden vastgelegd in de risicotool. Naast de opzet van het risicoraamwerk wordt hierin ook de werking van het risicobeheersingsproces gemonitord en beoordeeld.

De risicotool vormt het bestuurlijke platform van het risicomanagementproces. De risicotool omvat het volledige risicoraamwerk, gebaseerd op FIRM/FOCUS! en een overzicht van KPI/KRI's. Met behulp van de risicotool worden alle risico's met bijbehorende beheersmaatregelen in een vastgestelde jaarlijkse cyclus gemonitord. Bij de jaarlijkse cyclus wordt gebruik gemaakt van een governance matrix. Deze governance matrix biedt duidelijkheid over de rollen en verantwoordelijkheden binnen het risicomanagementproces van het pensioenfonds.

1.1.1. FIRM/FOCUS! methodiek

Het pensioenfonds categoriseert de risico's op basis van de risicocategorieën vanuit de FIRM/FOCUS! methodiek.

Financiële risico's (FIRM)	Niet-financiële risico's (FIRM)	FOCUS!
Matching/Renterisico	Omgevingsrisico	Macro/externe risico's
Marktrisico	Operationeel risico	Bedrijfsmodel & strategie,
Kredietrisico	Uitbestedingsrisico	Governance, cultuur & gedrag
Verzekeringstechnisch risico	IT-risico	Infrastructuur & processen
	Integriteitsrisico	
	Juridisch risico	

1.1.2. Voornaamste risico's 2020

Het bestuur voert minimaal jaarlijks een integrale risicoanalyse uit. De belangrijkste risico's zijn vastgesteld, waarbij aangeven is wat de risico's zijn, de ondernomen acties door het bestuur en de bijdrage hiervan aan de doelstellingen van het pensioenfonds:

Toprisico's 2020	Risk drivers	Mogelijke risico's zonder beheersmaatregelen	Beheersmaatregelen 2020	Bijdrage doelstellingen fonds
1. Continuïteitsrisico	<ul style="list-style-type: none"> – Economische omstandigheden – Neerwaartse rente 	Kans op verslechtering financiële positie pensioenfonds	<ul style="list-style-type: none"> – Uitvoering dynamisch renteafdeckingsbeleid – Maatregelen pensioenregeling – Allocatie vastgoed beoordelen en waar nodig bijstellen. – Diversificeren 	Aantrekkelijke uitvoerder tegen (kosten)efficiënte besturing
2. Continuïteitsrisico	<ul style="list-style-type: none"> – Sterk afhankelijk van drie grote werkgevers – Beperkte winstmogelijkheden in sector – Krimpemde bedrijfskolom en verschuivingen – Ontwikkelingen pensioenstelsel, vervallen verplichtstelling 	Bedreiging voortbestaan fonds	<ul style="list-style-type: none"> – Keuze toekomststrategie – Actief uitvoeren handhavingsbeleid – Werkgevers actief ondersteunen bij pensioenzaken, werkgever ziet pensioen als een asset 	Sectorale betrokkenheid Kosten reductie door schaalgrootte

Toprisico's 2020	Risk drivers	Mogelijke risico's zonder beheersmaatregelen	Beheersmaatregelen 2020	Bijdrage doelstellingen fonds
3. Kostenrisico	<ul style="list-style-type: none"> – Beperkte omvang fonds – Stijgende bedrijfskosten 	<ul style="list-style-type: none"> – Kosteninefficiëntie vanwege inefficiënte uitvoering pensioenregeling tegen niet marktconform tarief. – Suboptimale uitvoering van het vermogensbeheer door fiduciair. 	<ul style="list-style-type: none"> – Focus op kostenreductie – Herinrichting bestuursondersteuning – Structurele verlaging advieskosten 	<p>Streven naar optimale en efficiënte uitvoering Kostenefficiënte besturing en uitvoering</p>

Impact voornaamste risico's 2020

In 2020 heeft het marktrisico de grootste (financiële) impact gehad op het fonds. Met name de COVID-19 pandemie had een negatieve invloed.

Ook dit jaar ontstonden incidentele kosten. Deze incidentele kosten betreffen voornamelijk inrichtingskosten in het kader van nieuwe wet en regelgeving IORP II en kosten inzake advies over de maatregelen die getroffen moeten worden in kader van financiële positie van het fonds.

Voor wat betreft het marktrisico is de lage marktrente voor het grootste gedeelte debet aan de negatieve ontwikkeling van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad in 2020 blijft nog ruim onder het minimaal vereist eigen vermogen. Aanvullende maatregelen, al dan niet tijdelijk, zijn in 2020 geïmplementeerd.

Ontwikkelingen risicomanagement 2020

In 2020 heeft risicomanagement een actieve rol gespeeld binnen het fonds. De impact van het coronavirus was met name in de eerste helft van 2020 een belangrijk onderwerp van gesprek. Specifiek is gekeken naar de impact die de pandemie heeft op de continuïteit van het fonds, zowel binnen de eigen fondsorganisatie als bij de uitbestedingspartijen. Een crisisteam heeft de continuïteitsrisico's in 2020 op structurele basis gemonitord. Dit crisisteam bestond uit de uitvoerend bestuurders en de onafhankelijke voorzitter van het fonds. De rapportages vanuit de uitbestedingspartijen en de onderzoeken die vanuit de sector zijn uitgevoerd vormden daarbij belangrijke bronnen van input. In eerste instantie sprak het crisisteam de stand van zaken wekelijks door. Vanaf eind derde kwartaal is de monitoring van de coronapandemie vast onderdeel van het maandelijks overleg tussen voorzitter en uitvoerend bestuurders geworden. Deze situatie duurt tot op heden voort.

Naast de reguliere risicomanagementactiviteiten is vanwege de coronacrisis een in 2020 een "risicoanalyse pandemie" uitgevoerd. Daarbij is gekeken is welke risico's zich als gevolg van de pandemie kunnen voordoen op het vlak van bestuursprocessen, pensioenadministratie, vermogensbeheer alsook de impact op de financiële risico's. Bij de diverse risico's zijn scenario's opgenomen in het geval de crisis x maanden aanhoudt. De uitkomst van de risicoanalyse was dat risico's voldoende worden beheerst en dat aanvullende beheersmaatregelen niet nodig zijn.

Alhoewel de coronapandemie zware impact heeft, lopen de primaire processen van het fonds vanuit huis door. Dat geldt voor de bestuurlijke processen en de operationele en financiële processen bij de uitbestedingspartijen. Eind 2020 heeft een evaluatie plaatsgevonden, waarbij, aan de hand van ervaringen, aan aantal maatregelen en verbeteracties is geformuleerd. Deze zullen in de aankomende periode worden geëffectueerd.

Eind 2020/ begin 2021 heeft het fonds een start gemaakt met de eerste Eigen risico Beoordeling (ERB). Het bestuur heeft stilgestaan bij de strategische doelstellingen van het fonds, waarbij bepaald is welke strategische doelstellingen het fundament voor de ERB zullen vormen. Tevens zijn omgevingsfactoren gedefinieerd die een belangrijke rol voor het fonds vormen en die meegenomen kunnen worden in de verschillende scenario's die uitgewerkt worden en waarvan de impact zal worden bepaald. De resultaten van de ERB worden uitgewerkt in een ERB document. De bevindingen vanuit de ERB zullen input vormen voor de aankomende jaarkalender risicomanagement.

In 2020 is een quick scan gedaan naar het proces rondom de uitbesteding van de vermogensbeheeractiviteiten van het fonds. Daarbij zijn het proces en de daarin aanwezige beheersingsmaatregelen van uitbesteding van de vermogensbeheeractiviteiten onderzocht. Doel van deze quick scan was om eventuele verbeterpunten ten aanzien van de beheersing van de uitbesteding van de vermogensbeheeractiviteiten in kaart te brengen. Belangrijkste aanbeveling uit de quick scan betreft de vastlegging van zaken zoals evaluaties. De aanbeveling zal worden opgevolgd.

Een ander belangrijk onderwerp waarop in 2020 een quick scan is gedaan betrof de beheersing van het IT risico. Daarbij zijn het IT-beleid van het fonds en de good practice informatiebeveiliging 2019/2020 van DNB als uitgangspunt genomen. Uit de quick scan kwam een aantal aanbevelingen naar voren die ertoe hebben geleid dat het IT- en Informatiebeveiligingsbeleid geactualiseerd zijn. Daarnaast is een eerste stap gezet in het maken van een Business Continuity Plan. Dit plan beschrijft de organisatie en maatregelen en acties die een robuuste bedrijfsvoering en uitvoering bewerkstelligen. In 2021 krijgt de verdere beheersing van het IT risico de aandacht, waarbij met name cybercrime en risico's in het kader van verdere digitalisering verder worden uitgewerkt.

Vooruitblik 2021 Risicomanagement

Voor 2021 en verder staan in het kader van het risicomanagement de volgende (verbeter)activiteiten gepland:

Strategisch

Het pensioenakkoord heeft impact op de toekomst van het fonds. De aankomende periode zal voornamelijk in het licht staan van het organiseren van het proces om te komen tot een nieuw pensioencontract. Het nieuwe pensioenakkoord is vanuit risicomanagement een belangrijk aandachtsgebied voor 2021 en het zal hierbij een centrale rol spelen.

In 2021 wordt een ERB uitgevoerd door het fonds. Binnen deze ERB worden de doelstellingen van het fonds herijkt. Deze herijking kan voor 2021 en volgend consequenties hebben voor de uitvoering van de regeling.

De inbedding van IORP II in het governanceraamwerk en de werking van de tweede en derde verdedigingslijnes is in 2019 ingericht. In 2021 zal een evaluatie plaatsvinden m.b.t. de effectiviteit van het governanceraamwerk.

Operationeel

Operationeel zal het fonds in 2021 aandacht besteden aan het optimaliseren van de rapportagelijnes IORP II en de werking daarvan. Ook vindt een verdiepingsslag plaats op het gebied van beleggingen en mandaten bij geselecteerde managers. Ook mandaten van de managers die de fiduciair inhuurt worden onder de loep genomen. Daarnaast zullen de rapportagelijnes vanuit onze uitbestedingspartners nader worden onderzocht.

Sleutelfuncties

De sleutelfunctiehouders en -vervullers functioneren naar behoren. In 2021 zal een verdere verfijning plaatsvinden met betrekking tot de rapportages en zal de inbreng van "de 2de lijn" op basis van de beleidskalender worden bepaald.

Ook bij het inrichten van het pensioencontract zullen de sleutelfunctiehouders in het algemeen en de sleutelfunctiehouder Risicobeheer in het bijzonder worden betrokken. Dit kan door middel van advies en risico opinies.

Vooruitblik 2021

Het bestuur van het fonds richt zich in 2021 op de volgende aandachtspunten:

- Herstelplan 2021;
- ALM-studie 2021;
- Ontwikkelingen op de financiële markten en de gevolgen voor de financiële positie;
- Oriëntatiefase Pensioenakkoord en voorgenomen besluit tot invaren;
- Doorontwikkeld MVB beleid vaststellen;
- Werking sleutelfuncties;
- Herijking strategie en toekomstvisie;
- Blijvende aandacht voor kostenreductie;
- Aandacht voor bestuurlijke continuïteit;
- Blijvende aandacht voor werkingsfeer en handhaving;
- Stapsgewijze Invoering nieuwe UFR;
- Communicatie met de deelnemer.

Stapsgewijze invoering van de aangepaste UFR

De technische voorzieningen zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van De Nederlandsche Bank per 31 december 2020 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. De Nederlandsche Bank heeft toegelicht dat de rentetermijnstructuur de komende jaren in vier stappen wordt gewijzigd. Een wijziging die volgt uit het advies van de Commissie Parameters. Tezamen met het effect van de verwachte daling van het tienjaars voortschrijdende gemiddelde van de rente zal een verhogend effect op de technische voorzieningen ontstaan wat een drukkend effect op de dekkingsgraad heeft.

Verslag van het intern toezicht

1. Inleiding

De niet uitvoerend bestuurders (NUB) voeren het intern toezicht uit op basis van een toezichtsplan dat jaarlijks wordt bijgewerkt. Het toezichtsplan is mede gebaseerd op de toezichtthema's van DNB.

De interne toezichtstaak van de NUB betreft het toezien op:

- het beleid van het bestuur
- de algemene zaken in het pensioenfonds
- adequate risicobeheersing
- evenwichtige belangenafweging

De NUB worden in haar toezichtstaak ondersteund door de auditcommissie op de onderwerpen risicobeheersing, beleggingsbeleid en financiële informatierverschaffing.

De NUB hanteren het normenkader dat gevormd wordt door de Pensioenwet, de statuten en reglementen van het fonds en de Code Pensioenfondsen. De VITP-code wordt daarnaast als checklist gehanteerd. Verantwoording wordt afgelegd aan het verantwoordingsorgaan en via dit verslag.

De werkwijze in 2020 was dat de NUB, aan de hand van de onderwerpen benoemd in het toezichtsplan, zich een oordeel hebben gevormd door in tweetallen de betreffende onderwerpen nader te bestuderen en met de voltallige NUB te bespreken. De leden van de auditcommissie gaven daarbij waardevolle adviezen, die verwerkt zijn in dit verslag.

De NUB zijn in 2020 drie keer bijeen geweest en hebben twee keer overleg gevoerd met het verantwoordingsorgaan. Tussentijds zijn de bevindingen van de NUB gedeeld in de bestuursvergaderingen, waarbij de gedane aanbevelingen direct werden opgepakt. Hierdoor is het merendeel van de hierna genoemde aanbevelingen reeds opgevolgd.

Dit oordeel is opgesteld in april 2021 en is gebaseerd op de gebeurtenissen van het fonds in het kalenderjaar 2020.

2. Toezichtonderwerpen 2020

2.1 Governance en werking bestuur

De NUB constateren dat in het bestuur periodiek over de governance en de werking van het bestuursmodel wordt gesproken. Daarbij wordt gekeken naar alle betrokken gremia zowel in kwalitatieve als in kwantitatieve zin, hun rolopvatting, hun beloning alsmede de opvolging van de normen in de Code Pensioenfondsen. Tevens hebben de NUB geconstateerd dat actief opvolging is gegeven aan hun aanbevelingen 2019 en de actiepunten uit de bestuurlijke zelfevaluatie.

Op basis van het vorenstaande concluderen de NUB dat het bestuurlijk proces rondom de opzet en werking van de governance en het bestuursmodel in de basis op orde is waardoor er sprake is van een continue ontwikkeling en versterking. De NUB zien dat als positief. De NUB adviseren het bestuur enige tijd na afronding van de betrokken actie (bijvoorbeeld in de jaarwerkvergadering), tevens te monitoren of met de opvolging ook het beoogde effect in de werking van de governance is gerealiseerd.

Daarnaast vragen de NUB gelet op de ontwikkelingen gedurende het afgelopen jaar aandacht voor het volgende:

- Door de impact van het Coronavirus en de daarmee samenhangende overheidsmaatregelen heeft het bestuur in 2020 elkaar vooral via videoverbindingen gesproken. Op zich heeft dat niet in de weg gestaan aan het bestuurlijk functioneren. De NUB vinden het wel van belang dat zodra de mogelijkheid weer bestaat, er in de eerste live bijeenkomst naast aandacht voor inhoud, ook ruimte is voor het sociale aspect om de onderlinge verbinding weer aan te halen en verder te versterken. Dit kan worden ondersteund door in dezelfde bijeenkomst tevens onder externe begeleiding de zelfevaluatie 2021 uit te voeren.

- De NUB constateren dat de kwaliteit van de bestuursondersteuning in 2020 aanzienlijk is verbeterd. Hiervan profiteren zowel de UB als het bestuur. Ook heeft het bijgedragen aan de efficiëntie en effectiviteit van het besluitvormingsproces. Gezien het belang van een adequate bestuursondersteuning spreken de NUB hun zorg uit over de huidige kwetsbaarheid van de bestuursondersteuning en het feit dat al geruime tijd een positie binnen het bestuursbureau vacant is. Gezien deze kwetsbaarheid en de opwaartse druk op de werkzaamheden van de UB eind 2020, begin 2021, vragen de NUB om vaart te maken met de werving van extra capaciteit in het bestuursbureau.
- Het afgelopen jaar is tussen het bestuur en het VO een discussie gevoerd over de invulling van het beloningsbeleid voor het VO. Het bestuur heeft aangegeven in lijn met de beloningsbeleid voor de andere organen de beloning van het VO ook te willen omzetten naar een vaste vergoeding. Met name de discussie over de hoogte van die vergoeding heeft de relatie tussen het bestuur en het VO aanmerkelijk onder druk gezet. Naar aanleiding van eerdere aanbevelingen van het VO in het jaarwerk, heeft het bestuur medio 2020 in een brief bij sociale partners aandacht gevraagd voor de omvang en samenstelling van het VO en verzocht om deze te heroverwegen. Het bestuur heeft het VO daarover in kennis gesteld. Ultimo 2020 zijn, conform het rooster van aftreden, twee leden van het VO teruggetreden. Sociale partners hebben daarnaast invulling gegeven aan de verdere verkleining door twee langzittende VO-leden te ontslaan. Dit traject heeft de relatie tussen bestuur en VO verder onder druk gezet. De NUB onderschrijven de mening van het VO terzake dat de communicatie over beide zaken vanuit het bestuur zorgvuldiger had gekund en raden het bestuur aan om met het nieuwe VO een nieuwe start te maken waarbij herstel van vertrouwen centraal staat en goede onderlinge werkafspraken worden gemaakt om herhaling te voorkomen.
- Tussen de VUB en een delegatie van sociale partners vindt periodiek informeel overleg plaats. Het is van belang dat de NUB na afloop van die vergadering een korte terugkoppeling, bijvoorbeeld per email, krijgen zodat zij aansluiting houden bij de ontwikkelingen terzake en dat dit tevens via de bestuursvergadering plaatsvindt, zodat het gevolgde proces ook op een later moment herleidbaar is.
- Tot slot constateren de NUB dat het bestuur aandacht heeft voor de toenemende kostendruk van de governance als geheel. De NUB adviseren het bestuur dit mee te wegen in de toekomstvisie van het fonds.

2.2 De financiële situatie van het fonds gedurende 2020

De financiële situatie van het fonds was eind 2019 nog altijd slecht en dat bleef zo in 2020. Daarom zijn in overleg met sociale partners ook voor 2020 en 2021 tijdelijke maatregelen afgesproken. De NUB constateren dat het proces om te komen tot tijdelijke maatregelen goed gelopen is, in overeenstemming met het crisisplan. Op basis van maatmanberekeningen zijn de effecten van verschillende maatregelen in kaart gebracht en met sociale partners besproken. De door sociale partners doorgevoerde aanpassing van de premie en opbouw is volgens plan met de deelnemers gecommuniceerd. Ook is hen gedurende het hele jaar regelmatig meegedeeld, via website, bulletin en brieven, dat er een reële kans bestond dat het fonds in 2021 zou moeten korten. De aanbevelingen van de NUB uit 2020 zijn daarbij afdoende meegenomen.

Het bestuur heeft voor het herstelplan 2020 de tijdelijke mogelijkheid om een hersteltermijn van twaalf jaar te hanteren besproken en moeten besluiten om die te hanteren, aangezien herstel in tien jaar niet mogelijk bleek te zijn.

Door de reactie van de financiële markten op de Covid-19 pandemie fluctueerde de dekkingsgraad in 2020 sterk. Dit is door het UB strak gemonitord en er is door het bestuur besloten om tijdelijk vanwege de extreme volatiliteit af te wijken van het herbalanceringsbeleid. Ook heeft het bestuur enige coullance betracht in de premie-inning, maar hier is relatief weinig gebruik van gemaakt.

Op basis van scenario's voor de economische gevolgen van de pandemie heeft het bestuur besloten om verder niet van het beleggingsbeleid af te wijken. Daarnaast heeft het bestuur nog een scenario-analyse laten uitvoeren door Links Analytics, waarin de eigen visie van het bestuur op de lange termijn ontwikkelingen is verwerkt. De uitkomsten daarvan zijn als input gebruikt voor een onderzoek van WTW, om naar de robuustheid van de portefeuille en het renteafdekkingsbeleid te onderzoeken. Daarbij is gebruik gemaakt van stresstesten en stochastische ALM-berekeningen. Het hierop volgende besluit om de renteafdekking te wijzigen om in de meeste scenario's een betere dekkingsgraad te realiseren, achten de NUB in overeenstemming met het niet hebben van een rentevisie. Ook heeft het bestuur in haar besluitvorming de positionering voor het mogelijk invaren in het nieuwe pensioencontract meegenomen en de belangen van verschillende generaties afgewogen.

Gekeken naar evenwichtigheid, risicohouding en toekomstbestendigheid oordelen de NUB dat de besluitvorming over de premie en de mogelijke korting zorgvuldig is verlopen. Hierbij heeft het bestuur naar de mening van de NUB voldoende aandacht besteed aan een evenwichtige belangenafweging bij de discussie over de hoogte van de premie in relatie tot de opbouw van pensioenaanspraken. Desalniettemin blijft de financiële situatie een punt van zorg. De NUB constateren dat is geanticipeerd op de toekomst door in de communicatie naar deelnemers en pensioengerechtigden te wijzen op mogelijke toekomstige kortingen. Gezien dit risico bevelen de NUB aan om tijdig met sociale partners de mogelijkheden te verkennen die het transitie-FTK biedt om in te spelen op de huidige financiële situatie.

2.3 Beheerste en integrale bedrijfsvoering

Beheersing IT-risico

De NUB constateren dat de uitbestedingspartners conform het uitbestedingsbeleid jaarlijks geëvalueerd worden door middel van het evaluatieformat van het fonds. In dit format is een IT-beveiligingsvragenlijst opgenomen die door de uitbestedingspartij vooraf ingevuld wordt en vervolgens als input dient voor de bespreking met UB. Tevens constateren de NUB dat de aanbeveling uit het jaarrapport NUB 2019 om in 2020 het IT-beleid te evalueren uiteindelijk in 2021 zal worden opgepakt: Gevraagd was om aandacht te besteden aan de awareness van de bestuursleden ten aanzien van de informatiebeveiliging op hun eigen hardware. De NUB hechten er daarbij aan dat een fondsspecifiek IT-beveiligingsbeleid wordt opgesteld, waarin naast een IT-normenkader ook beleid geformuleerd is voor de interne (bestuurlijke) IT-omgeving, bijvoorbeeld hoe om te gaan met hardware.

Werking van sleutelfunctiehouders en -vervullers

In 2020 zijn de sleutelfuncties conform IORP- II volledig ingevuld en is de werking ervan gecontinueerd. Inmiddels zijn alle sleutelfunctiehouders en -vervullers met goedkeuring van DNB definitief benoemd. Er vindt regulier overleg plaats tussen de sleutelfuncties. In het beslisdocument behorende bij een bestuursbesluit is ruimte ingericht voor de sleutelfuncties om hun toelichting in de vorm van bevindingen en/ of opinies weer te geven.

De NUB constateren dat in 2020 de rol van de sleutelfunctiehouder Risicobeheer (sfHRB) meer vorm heeft gekregen, maar dat er verbetering mogelijk is, aangezien het proces nog niet conform het jaarplan GRC verloopt. Veelal wordt tijdens de bestuursvergadering de input met betrekking tot de risico's en van de sfHRB mondeling toegelicht en de overwegingen meegewogen in de besluitvorming ter plekke (bijvoorbeeld bij het hiervoor genoemde besluit om de renteaftdekking te wijzigen). Op deze manier is het niet zichtbaar of en op welke manier er vooraf rekening is gehouden met de input van de sfHRB. Aandacht wordt gevraagd voor het inzichtelijk maken van het belang van en de volgordelijkheid van dit toetsingsproces. Aanbevolen wordt de volgordelijkheid van het toetsings- en opinieproces te herijken en consequenter voorafgaand aan de bestuursvergadering de RB-opinie met de eventuele UB-reactie daarop te verwerken in het uiteindelijke bestuursvoorstel, danwel in de voorlegger.

De sleutelfunctie Actuariel heeft gedurende 2020 haar opinie gegeven bij actuariële bestuursbesluiten. De NUB vragen aandacht voor een meer zichtbare invulling van de Actuariële sleutelfunctie in het bestuur. Aanbevolen wordt de volgordelijkheid van opinieproces te herijken en consequenter voorafgaand aan de bestuursvergadering de actuariële opinie met de eventuele UB-reactie daarop te verwerken in het uiteindelijke bestuursvoorstel, danwel in de voorlegger.

Het jaarplan Internal Audit (IA) 2020 is na een kennismaking met en toelichting door de sleutelfunctiehouder Interne Audit (sfHIA) in het bestuur vastgesteld. Conform het Auditplan 2020 zijn er twee audits uitgevoerd, waarvan de rapporten zijn opgeleverd. Deze rapporten zijn besproken door de UB en moeten nog worden besproken in het bestuur in maart 2021. Het auditplan 2021 is in concept gereed, behandeling van dit plan zal pas in Q1 2021 in het bestuur worden besproken.

Aanbevolen wordt, nu de implementatie van de interne auditfunctie volledig is afgerond, om voor het nieuwe kalenderjaar een gevalideerd auditplan af te ronden. Daarnaast achten de NUB het wenselijk de audits die in een kalenderjaar gepland zijn, voor de vaststelling van het nieuwe auditplan bestuurlijk af te ronden, zodat eventuele aanbevelingen hierin meegenomen kunnen worden.

Beoordeling opzet en implementatie Eigen Risicobeoordeling (ERB)

Het ERB beleid is vastgesteld en in november 2020 is de bestuurlijke opleidings sessie gewijd aan de opzet voor de uit te voeren ERB. In 2021 wordt de ERB afgerond en zal conform wetgeving 2 weken na goedkeuring door het bestuur ingediend worden bij DNB. Aanbevolen wordt de recente ontwikkelingen over de strategische toekomst van het fonds goed in ogenschouw te nemen bij de beoordeling en uitwerking van de ERB.

Beheersing datakwaliteit

Tot op heden zijn er –mede op basis van diverse rapportages en de terugkoppeling van sleutelfunctiehouders– geen signalen dat de datakwaliteit van onvoldoende niveau is. Om dit explicieter te kunnen vaststellen bevelen de NUB aan om de scope van de datakwaliteit en het datakwaliteitsbeleid verder uit te werken zodat op basis hiervan in 2021 beoordeeld kan worden dat de datakwaliteit van voldoende niveau is.

Vanuit DNB is datakwaliteit een toezicht thema voor 2021, de NUB vragen aandacht om hierop goed aangesloten te blijven en de uitingen die DNB hierover heeft gedaan (Q&A's) te monitoren voor het fonds, alsmede de scope van de datakwaliteit en het datakwaliteitsbeleid verder uit te werken. Daarnaast bevelen de NUB aan te toetsen of de datakwaliteit van voldoende niveau is om de overgang naar het nieuwe pensioencontract succesvol te laten verlopen en daarbij te bezien of de SLA-afspraken met de PUO moeten worden aangepast.

Zijn de IT-systemen op orde i.v.m. implementatie Pensioenakkoord

Gedurende 2020 is het bestuur meegenomen bij de stappen die de pensioenuitvoeringsorganisatie (PUO) en de vermogensbeheerder nu al kunnen zetten ter voorbereiding op het nieuwe pensioenstelsel. Nadere wetgeving in 2021 zal meer duidelijkheid geven over de benodigde structuur. Ter voorbereiding op het nieuwe stelsel heeft het bestuur reeds, begeleid door AZL, aandacht besteed aan de belangrijkste aspecten van het nieuwe stelsel. Dit wordt gecombineerd met de uitkomsten van de studiedag in november over herijking missie, visie en strategie van het fonds.

Het bestuur heeft met de uitvoerders stilgestaan bij de impact van het nieuwe pensioenstelsel op onder meer de IT-systemen. De NUB bevelen aan om de verdere ontwikkelingen op dit gebied goed te blijven monitoren.

Aanbevolen wordt de brede beoordeling van de mogelijke transitie naar het nieuwe pensioenstelsel goed in ogenschouw te nemen bij de recent gestarte strategische discussie over de toekomst van het fonds.

2.4 Beheersing strategische risico's

(Beleids)voorbereiding implementatie nieuw pensioenstelsel tijdig en volgens juiste proces

In 2020 heeft het bestuur vanuit AZL een eerste kennissessie bijgewoond inzake de inhoud van het nieuwe pensioenstelsel en de aanpak van AZL daarbij. Tevens heeft het bestuur in de marge van de gesprekken over de premiestelling 2021 en de missie, visie en strategie van het fonds kort stil gestaan in hoeverre de toekomstige implementatie van het pensioenakkoord reeds bij deze onderwerpen dient te worden betrokken. Dit is ook in de gesprekken tussen fonds en sociale partners aan de orde geweest. Dit, in samenhang met de financiële positie van het fonds en het stijgende kostenniveau, heeft er mede toe geleid dat sociale partners besloten hebben om in 2021 een onderzoek op te starten naar de toekomst van het fonds. Het bestuur heeft besproken dat het eerst meer zicht wil hebben op de uitkomsten van dat onderzoek voordat ze de implementatie van het nieuwe pensioenstelsel daadwerkelijk in samenwerking met sociale partners ter hand zal nemen zodat onnodige kosten worden voorkomen. De NUB onderschrijven dit standpunt, maar zien ook dat ter voorbereiding op een tijdige implementatie in 2021 reeds een aantal zaken dient te worden opgepakt. De NUB constateren dat de UB daarvoor aandacht hebben en met het opstellen van een projectplan en een

search voor een partij die de projectleiding op kan pakken, ter zake actie onderneemt. Binnen die context zijn de NUB dan ook van mening dat het bestuur voor 2020 ter zake tijdig heeft geacteerd en de juiste prioriteiten heeft gesteld, teneinde de strategische risico's die samenhangen met de implementatie van het nieuwe pensioenstelsel op de lange termijn waar mogelijk op de korte termijn te mitigeren. Gelet op de impact van het traject voor zowel het fonds als de uitvoeringsorganisatie alsmede gezien de onderlinge samenhang en afhankelijkheden tussen onderwerpen en de verschillende actoren, adviseren de NUB om begin 2021 (1) een concreet plan van aanpak op te stellen en de rol van sociale partners en de uitvoerder hierin mee te nemen en (2) de opvolging daarvan als vast agendapunt op de bestuursvergaderingen op te nemen.

Actualisering missie, visie en strategie

De actualisering van de missie, visie en strategie stond voor 2020 op de bestuurlijke agenda. De vorige versie dateerde van augustus 2017. In de heidag van januari 2020 heeft het bestuur daarmee een aanvang gemaakt met een presentatie over de middellange en lange termijn ontwikkelingen in de banden- en wielenbranche. Door de coronacrisis en de bestuurlijke wens om met een fysieke bijeenkomst hieraan verder vervolg te geven, heeft de herijking van de missie, visie en strategie vervolgens eind 2020/begin 2021 onder begeleiding van een externe partij plaatsgevonden. Belangrijke vraag daarbij is op welke wijze binnen de huidige strategische ontwikkelingen het fonds toegevoegde waarde kan blijven leveren aan haar belanghebbenden. Dit resulteert in diverse vervolgacties die door het bestuur in 2021 zullen worden opgepakt, zodat deze ook kunnen worden ingebracht in het onderzoek van sociale partners. De NUB adviseren het bestuur om in samenwerking met sociale partners te zoeken naar een zorgvuldige afstemming qua timing. Dit leidt dan tot een versterking van beide trajecten en is kosteneffectief. Ook worden de strategische risico's, voor zover die binnen het bereik van het fondsbestuur liggen, gemitigeerd. Aanbevolen wordt de besprekingen in het bestuur over dit onderwerp expliciet op de agenda te zetten zodat de voortgang en opvolging van acties goed gemonitord kunnen worden. Daarnaast wordt aanbevelen daarbij aansluiting bij de nog uit te voeren Risk Self Assessment (RSA) te zoeken, als onderdeel van de vaststelling van de Eigen Risico Beoordeling (ERB).

Kostenbeheersing

De kostenverlaging die was gerealiseerd door over te stappen naar AZL is geen blijvende besparing gebleken. Diverse externe ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de introductie van IORP II en de daarbij behorende sleutelfuncties alsmede de introductie van een ERB, zorgen voor een opwaartse kostendruk buiten de bestuurlijke invloedssfeer. Het bestuur is zich zeer bewust van de kosten en de UB nemen kosten als een belangrijk aspect mee bij uitbesteding van werkzaamheden en inkoop en borgen dat deze op zeer efficiënte wijze worden gedaan. Toch leiden alle ontwikkelingen tot een zodanig kostenniveau per deelnemer dat dit voor het bestuur aanleiding is om te starten met een onderzoek naar de mogelijkheden om de stijgende trend ook voor de lange termijn naar beneden om te buigen. De uitkomsten hiervan zijn op het moment van dit verslag nog niet bekend maar zullen met sociale partners worden gedeeld. De NUB onderschrijven deze initiatieven van het bestuur van harte omdat deze uiteindelijk kunnen bijdragen aan een beter pensioenresultaat van onze (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

2.5 Communicatie

Het bestuur heeft haar communicatiebeleid vastgelegd in een meerjarenplan (2017-2019). Op basis hiervan worden communicatiejaarplannen opgesteld. In 2019 heeft een deelnemerstevredenheidsonderzoek (DTO) plaatsgevonden, dat mede als input is gebruikt voor het communicatiejaarplan 2020. Tevens is in 2020 gewerkt aan een nieuw meerjarenplan, voor de periode 2021-2023.

In het communicatiejaarplan 2020 is allereerst een analyse gemaakt van het DTO en mede op basis daarvan zijn drie communicatiethema's gedefinieerd: Vertrouwen, Te weinig pensioen en Communicatie: digitaal?. Vervolgens zijn er per thema speerpunten opgesteld, welke zijn vertaald naar concrete communicatie-acties. Door uitvoerder AZL wordt in een tabel per maand bijgehouden welke communicatie heeft plaatsgevonden, voor welke doelgroep en op welke datum. Dit overzicht wordt per kwartaal verstrekt en besproken in het communicatie-overleg.

Hierdoor houdt het bestuur normaliter voldoende grip op de communicatie en de uitvoering van het beleid.

Door de coronacrisis was het belangrijk om aanvullend op het plan te communiceren. Het bestuur heeft in de crisis laten zien snel in te (kunnen) spelen op actualiteiten, hetgeen bijdraagt aan het speerpunt Vertrouwen. Ook werd gemonitord welke vragen binnenkomen. Vanwege verhoging van de pensioenleeftijd en de administratieve verwerking daarvan, werden de UPO's in 2020 later verzonden dan gebruikelijk. De deelnemers zijn hierover tijdig geïnformeerd.

Het proces om te komen tot een nieuw communicatiebeleidsplan is onderverdeeld in zeven stappen, waarin volop ruimte is voor het voltallige bestuur voor beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming. Wij beoordelen dit proces als zorgvuldig.

3. Algemeen oordeel

De NUB hebben in dit verslag over vijf vaste toezichtsthema's een oordeel gegeven. Positief is dat de NUB constateren dat op de meeste punten de beleidsvoornemens van het bestuur ten uitvoer zijn gebracht en dat sprake is van een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging. Op enkele punten hebben de NUB aanbevelingen geformuleerd, waarbij de NUB de verwachting uitspreken dat deze tijdig en adequaat door het bestuur zullen worden opgepakt.

De NUB constateren dat in 2020 wederom flinke stappen zijn gezet in de verdere professionalisering van het fonds, met de invulling van de sleutelfuncties, de voorbereiding van de ERB, de actualisering van de missie, visie en strategie, in samenhang met de uitwerking van een nieuw communicatiebeleid. Ook treft het fonds de nodige voorbereidingen aangaande de toekomst van het fonds in samenhang met de voorbereiding op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

De NUB spreken hun waardering uit voor de goede samenwerking met de auditcommissie, het bestuur, de UB en met het Verantwoordingsorgaan.

4. Samenvatting van de aanbevelingen

Governance en werking bestuur

- Toets periodiek (bv in de jaarwerkvergadering) of met de opvolging van de aanbevelingen inzake de opzet en werking van de governance ook
- Voer de zelfevaluatie 2021 uit in de vorm van een fysieke bijeenkomst, met inzet van externe begeleiding en neem daarbij het sociale aspect nadrukkelijk mee.
- Maak vaart met de invulling van de bestaande vacature in het bestuursbureau.
- Maak met het nieuwe VO een nieuwe start waarbij herstel van vertrouwen centraal staat en goede onderlinge werkafspraken worden gemaakt.
- Zorg voor goede terugkoppeling naar het volledige bestuur van de overleggen die de VUB periodiek hebben met sociale partners.
- Weeg de toenemende kostendruk van de governance mee in de toekomstvisie van het fonds.

Financiële situatie van het fonds

- Verken tijdig met sociale partners de mogelijkheden die het transitie-FTK biedt om in te spelen op de huidige financiële situatie van het fonds.

Beheerste en integere bedrijfsvoering

- Stel een fondsspecifiek IT-beveiligingsbeleid op, waarin naast een IT-normenkader ook beleid geformuleerd is voor de interne (bestuurlijke) IT-omgeving, bijvoorbeeld hoe om te gaan met hardware.
- Herijk de volgordelijkheid van het toetsings- en opinieproces van de sleutelfuncties en verwerk, voorafgaand aan de bestuursvergadering, consequenter de Risicobeheer- danwel de Actuariële opinie met de eventuele UB-reactie daarop in het uiteindelijke bestuursvoorstel.
- Zorg voor een gevalideerd auditplan en een bestuurlijke afronding van de in een kalenderjaar geplande audits, vóór de vaststelling van een daaropvolgend nieuw auditplan, zodat eventuele aanbevelingen hierin meegenomen kunnen worden.

-
- Neem bij de beoordelingen uitwerking van de ERB de recente ontwikkelingen over de strategische toekomst van het fonds mee.
  - Werk de scope van het datakwaliteitsbeleid verder uit zodat op basis hiervan in 2021 beoordeeld kan worden dat de datakwaliteit van voldoende niveau is.
  - Blijf goed aangesloten op ontwikkelingen op het gebied van datakwaliteit en monitor de uitingen die DNB hierover heeft gedaan (Q&A's). Toets daarbij of de datakwaliteit van voldoende niveau is om de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel succesvol te laten verlopen en kijk of de SLA-afspraken met de PUO moeten worden aangepast.
  - Blijf de ontwikkelingen van de aanpassingen van de IT-systemen bij de uitvoerders, nodig om het nieuwe pensioenstelsel te kunnen implementeren, goed volgen.
  - Neem bij de recent gestarte strategische discussie over de toekomst van het fonds de brede beoordeling van de mogelijke transitie naar het nieuwe pensioenstelsel mee.

Beheersing strategische risico's

- Zorg bij de voorbereiding van de implementatie van het nieuw pensioencontract voor een concreet plan van aanpak, neem daarin de rol van sociale partners en de uitvoerder mee en neem de opvolging van de acties uit dit plan op als vast agendapunt op de bestuursvergaderingen.
- Zoek bij de uitwerking van herijking van missie, visie en strategie de samenwerking met sociale partners die een onderzoek laten uitvoeren naar de toekomst van het fonds. Zet dit expliciet op de agenda van de bestuursvergaderingen zodat de voortgang en opvolging van acties goed gemonitord kunnen worden. Zorg daarbij ook voor aansluiting bij de nog uit te voeren Risk Self Assessment (RSA), als onderdeel van de vaststelling van de Eigen Risico Beoordeling (ERB).

Verslag van het Verantwoordingsorgaan over het jaar 2020

Inleiding

Het Verantwoordingsorgaan (VO) geeft, conform artikel 115a van de Pensioenwet, een oordeel over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en de overige informatie, waaronder de notulen van de bestuursvergaderingen over 2020, over het door het bestuur gevoerde beleid en de wijze van uitvoering.

De taken en bevoegdheden van het VO zijn vastgelegd in het Reglement Verantwoordingsorgaan. De taken van het VO liggen onder meer in de sfeer van advisering: het bestuur vraagt het VO om advies bij belangrijke voorgenomen bestuursbesluiten; het VO kan daarnaast op eigen initiatief adviseren over beleidskwesties. Met het bestuur van het pensioenfonds zijn afspraken gemaakt over de informatie die het VO ontvangt, de frequentie van het overleg met het bestuur en de te behandelen onderwerpen.

Samenstelling verantwoordingsorgaan en wijzigingen

Het verantwoordingsorgaan bestaat eind 2020 uit zeven leden en één vacature:

- Twee leden en één vacature namens deelnemers;
- Drie leden namens pensioengerechtigden;
- Twee leden namens werkgevers.

Naar aanleiding van een besluit van sociale partners en in samenspraak met het bestuur is het aantal leden van het VO per 1 januari 2021 teruggebracht naar zes en vervolgens per 1 juli 2021 naar vier. De vacature voor het deelnemerslid is inmiddels ingevuld en een lid namens pensioengerechtigden en een werkgeverslid zijn afgetreden.

Vergaderingen VO

In 2020 heeft het VO viermaal een reguliere vergadering gehad. In verband met de Corona pandemie zijn de vergaderingen grotendeels in de vorm van video-vergaderingen gehouden. Met het algemeen bestuur en met het niet-uitvoerend bestuur is tweemaal gezamenlijk overleg gevoerd. Daarnaast zijn er enkele overleggen met delegaties van het bestuur gevoerd.

Adviezen verantwoordingsorgaan

In het verslagjaar heeft het bestuur het VO conform het reglement en de Pensioenwet in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over een aanpassing van het beloningsbeleid en over het communicatiebeleidskader 2021-2023.

Oordeel VO

Hieronder wordt ingegaan op de diverse ontwikkelingen binnen het fonds en het oordeel van het VO op de betreffende beleidsonderdelen.

Bestuur en organisatie

Beloningsbeleid

Het fonds heeft een beloningsbeleid dat gebaseerd is op de richtlijnen die DNB geeft ten aanzien van onder meer de tijdsbesteding van bestuurders. In 2020 is door het bestuur het beloningsbeleid voor het VO, waarbij onder meer voor het VO een vaste beloning is ingevoerd, aangepast. Dit nieuwe beloningsbeleid voor het VO is geëffectueerd per 1 januari 2021. Het VO heeft positief geadviseerd over de vaste vergoeding maar is van mening dat de omvang van de vaste vergoeding geen recht doet aan de volgens het VO benodigde inspanningen om goed als VO te kunnen functioneren. Het VO heeft geadviseerd het nieuwe beloningsbeleid voor het VO na een jaar, dus eind 2021, te evalueren.

Governance en deskundigheid

Het VO is van mening dat het bestuur op het gebied van 'governance' goed heeft gefunctioneerd. Het bestuur voldoet aan de normen uit de Code pensioenfondsen en het bestuur licht op heldere wijze toe de normen die (nog) niet volledig worden nageleefd.

In het verslagjaar zijn onder andere de volgende fondsdocumenten gewijzigd: ABTN, pensioenreglement, uitbestedingsbeleid en integriteitsbeleid. Daarnaast is invulling gegeven aan de implementatie van IORP II door de sleutelfunctiehouder risicobeheer definitief in te vullen door één van de uitvoerend bestuurders.

In verband met de Corona pandemie hebben de leden van het VO in beperkte mate themadagen van de Pensioenfederatie bijgewoond. In 2020 heeft voor het VO verder geen scholing plaatsgevonden.

Communicatiebeleid

In 2020 heeft het VO een positief advies uitgebracht over het nieuwe communicatiebeleidskader voor de komende jaren. Daarbij is door een delegatie van het VO gesproken met de betrokken uitvoerend bestuurder en portefeuillehouder van het bestuur over de jaarlijkse uitwerking van het beleidskader in communicatiejaarplannen en afgesproken hierbij betrokken te blijven.

Financieel technische en actuariële aspecten en vermogensbeheer

Financiële positie van het fonds

Het VO heeft geconstateerd dat eind 2020 de dekkingsgraad onder de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,3% ligt. Per ultimo 2020 is de beleidsdekkingsgraad 87,8% (2019 92,4%) en de aanwezige dekkingsgraad is 91,8% (2019 93,9%).

Belangrijkste oorzaak van de daling van de dekkingsgraad is de dalende rente (en daarmee een stijging van de technische voorziening) in combinatie met lagere rendementen op de beleggingen.

Omdat de beleidsdekkingsgraad eind 2020 lager was dan de minimaal vereiste dekkingsgraad heeft het fonds een dekkingstekort. Eind 2020 bleek dat het herstel conform het herstelplan, met gebruikmaking van de verlengde hersteltermijn van 12 jaar, nog net mogelijk is. Daarmee hoefde het fonds geen pensioenverlaging door te voeren.

Het VO is in 2020 periodiek door bestuur geïnformeerd over de financiële situatie van het fonds.

Premie en hoogte componenten

Het VO heeft kennisgenomen van de vaststelling door het bestuur van de hoogte en samenstelling van de feitelijke premie. De premie wordt verhoogd van 25,5% naar 27,4% van de pensioengrondslag, het opbouwpercentage wordt verlaagd naar 1,6% en de pensioenleeftijd verhoogd naar 68 jaar.

Toeslagenbeleid

Per 1 januari 2021 zijn de pensioenaanspraken en -rechten van de (gewezen) deelnemers en de pensioengerechtigden niet verhoogd als gevolg van een te lage dekkingsgraad. De achterstand in de toeslagverlening vanaf 1 januari 2011 bedraagt voor de deelnemers 9,77% en voor de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden 10,42%.

Met ingang van 2016 wordt de inhaaltoeslag op individueel niveau bijgehouden.

Beleggingsbeleid

Het fonds heeft een positief rendement gehaald van 12,9% (2019: 24,4%). De Z-score in 2020 is +0,62, waarmee de performance toets op 1,72 uitkomt. Hiermee is geen grond voor vrijstelling van de aangesloten ondernemingen.

Wetgeving en reglementen

Het bestuur houdt zich op een correcte wijze aan de geldende wet- en regelgeving, de reglementen en de statuten van het pensioenfonds. Per 1 januari 2020 is de pensioenleeftijd naar 68 jaar verhoogd en is de tijdelijke maatregel t.a.v. de het tijdelijk omzetten van het partnerpensioen in een risicodeel, verlengd.

Eind 2020 liep de overgangsregeling VPL af. De pensioenrechten uit de overgangsregeling zijn definitief geworden, de deelnemers zijn hier over geïnformeerd.

Uitbestedingsbeleid

Uitbesteding pensioenadministratie

Het bestuur heeft de pensioenadministratie ondergebracht bij AZL. De pensioenuitvoeringskosten inclusief incidentele kosten (en na herallocatie kosten toe te wijzen aan vermogensbeheer) zijn gestegen van € 337,47 naar € 364,49 per deelnemer. Het bestuur heeft een toelichting geven aan het VO op de kosten van pensioenbeheer in 2020 ten opzichte van de begroting.

Uitbesteding vermogensbeheer

Het fiduciaire beheer van het vermogen is uitbesteed aan KCM. De vermogensbeheerkosten over 2020 waren € 4.038.000 (2019: € 3.491.000) oftewel 0,44% (2019: 0,46%) van het belegd vermogen.

Overig

Reactie op het rapport van het intern toezicht (NUB)

Het VO heeft kennisgenomen van het verslag en de toelichting hierop door het intern toezicht. Het VO kan zich vinden in de bevindingen en de aanbevelingen.

Opvolging aanbevelingen 2019

Het VO heeft in 2019 een aantal aanbevelingen gedaan en is door het bestuur geïnformeerd over de status van de opvolging. Het VO heeft geconstateerd dat de aanbevelingen uit 2019 grotendeels zijn opgevolgd. Ten aanzien van de aanbeveling "aandacht blijven houden voor het verkrijgen en behouden van voldoende deskundigheid binnen het VO" begrijpen we dat de veranderingen in het VO dat heeft tegengehouden maar zijn verheugd dat de behoefte en mogelijkheden tot opleiding dit jaar zal worden geïnventariseerd. Het VO is ook geïnformeerd dat er opvolging is gegeven aan overige aanbevelingen van het NUB, de accountant en actuaaris.

Oordeel over het handelen van het bestuur in 2020

Het VO is van oordeel dat:

- het handelen van het bestuur in 2020 in overeenstemming is geweest met de statuten en reglementen en het herstelplan;
- het bestuur in 2020 bij de totstandkoming van besluiten en vaststelling van het beleid op evenwichtige wijze rekening heeft gehouden met de belangen van alle betrokken belanghebbenden;
- het bestuur in 2020 voldoende invulling heeft gegeven aan de beheersing van de diverse risico's;
- het bestuur hierover in het jaarverslag 2020 voldoende verantwoording aflegt.

Op basis van voornoemde gegevens heeft het VO een positief oordeel over het gevoerde beleid.

Aanbevelingen van het VO

Het VO beveelt het bestuur aan:

- Het VO maakt zich zorgen over de toename van de kosten per deelnemer en vraagt het bestuur om per kwartaal op de hoogte te worden gehouden van de kostenontwikkelingen (begroting versus realisatie) bij het fonds.

- Het VO meent dat de financiële positie van het fonds precair is en vraagt het bestuur om het VO goed op de hoogte te blijven houden van de ontwikkelingen t.a.v. de financiële positie van het fonds en het herstelplan.
- Het VO wenst tijdig betrokken te worden bij het proces van de uitwerking van het nieuwe pensioenakkoord en de rol van het VO hierbij.
- Het VO wenst dat het bestuur het gedachtengoed deelt met het VO inzake de herijking van de missie, visie en strategie van het fonds. Dit met het oog op de lange termijn ontwikkeling t.a.v. de toekomstbestendigheid van het fonds.
- Het VO ziet in 2021 graag een volgende stap in transparantie van het bestuur door overleg tussen de portefeuillehouders van het bestuur en de portefeuillehouders van het VO.
- Het VO beveelt aan om de financiële performance van de MVB-beleggingen in het oog te blijven houden.

Slotwoord

Het VO dankt de eind 2020 vertrokken leden (de heren Van der Griend en Van den Berg) voor hun inzet gedurende hun jarenlange lidmaatschap van het VO.

Het VO heeft het verslagjaar als bijzonder turbulent ervaren en spreekt de wens uit om in 2021 de samenwerking met het bestuur verder te intensiveren.

1 juni 2021

Namens het VO van de Stichting Bedrijfstakpensioenfondsen voor de Banden- en Wielenbranche,

C. Bulten

Voorzitter Verantwoordingsorgaan

Reactie van bestuur op het verslag van het VO

Het bestuur dankt het verantwoordingsorgaan voor zijn verslag en de uitgebrachte adviezen. Het verantwoordingsorgaan kenmerkt zich door een positieve betrokkenheid. Het bestuur zal de aanbevelingen van het VO betrekken bij hun beleidsbepalende en uitvoerende werkzaamheden in 2021 en blijft zich inzetten voor tijdige betrokkenheid van het verantwoordingsorgaan bij de adviesonderwerpen en andere belangrijke thema's.

Het bestuur spreekt een woord van dank uit voor de inzet van het verantwoordingsorgaan. Een bijzonder woord van dank gaat uit naar de Peter van de Griend en Aad van den Berg, die onlangs zijn afgezwaid en naar Wim Wolffensperger en Theo van den Brandhof, die per 1 juli 2021 afscheid nemen van het verantwoordingsorgaan. Allen hebben lange tijd en met positieve inzet bijgedragen aan het functioneren van het verantwoordingsorgaan.

Vastgesteld op 17 juni 2021.

Het bestuur

S. Smit
Onafhankelijk voorzitter

N. Passchier
Niet uitvoerend bestuurslid

P. de Geus
Uitvoerend bestuurslid

W. van de Pavert
Niet uitvoerend bestuurslid

M. Simon
Uitvoerend bestuurslid

G. van der Pluijm
Niet uitvoerend bestuurslid

I. van Eekelen
Niet uitvoerend bestuurslid

T. van der Rijken
Niet uitvoerend bestuurslid

J. Meijerink- Heuver
Niet uitvoerend bestuurslid

Jaarrekening

Balans per 31 december

(na bestemming saldo; in duizenden euro)

Activa	2020	2019
Beleggingen voor risico pensioenfonds [1]		
Vastgoedbeleggingen	103.318	90.285
Aandelen	279.295	240.882
Vastrentende waarden	601.253	512.209
Derivaten	649	808
	984.515	844.184
Vorderingen en overlopende activa [2]	14.415	17.965
Liquide middelen [3]	3.986	3.262
Totaal activa	1.002.916	865.411

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2020	2019
Stichtingskapitaal en reserves [4]		
Algemene reserve	-89.190	-55.525
Bestemde premiereserve	1.347	514
	-87.843	-55.011
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [5]	1.089.216	908.221
	1.089.216	908.221
Langlopende schuld uit hoofde van VPL [6]	0	10.799
Kortlopende schulden en overlopende passiva [7]	1.543	1.402
Totaal passiva	1.002.916	865.411

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2020	2019
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfondsen [8]		
Directe beleggingsopbrengsten	5.834	3.025
Indirecte beleggingsopbrengsten	105.668	160.037
Directe kosten van vermogensbeheer	-653	-670
	110.849	162.392
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [9]	44.369	33.473
Saldo van overdrachten van rechten [10]	-477	-325
Pensioenuitkeringen [11]	-7.945	-7.016
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen [12]		
Pensioenopbouw	-37.188	-32.715
Indexering en overige toeslagen	0	0
Rentetoevoeging	3.040	1.766
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	7.953	7.073
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	194	173
Wijzigen marktrente	-166.507	-154.530
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	367	344
Wijziging actuariële grondslagen	26.696	-791
Slotinkoop VPL	-15.073	0
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	-477	-2.422
	-180.995	-181.102
Herverzekering [13]	1.887	714
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [14]	-2.741	-2.624
Overige baten en lasten [15]	2.221	1
Saldo van baten en lasten	-32.832	5.513

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Bestemming van het saldo

Algemene reserve

Bestemde premiereserve

	2020	2019
	-33.665	5.412
	833	101
	-32.832	5.513

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2020	2019
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	35.513	33.311
Uitkeringen uit herverzekering	626	4.904
Overgenomen pensioenverplichtingen	937	374
Overige	2.232	-9
	39.308	38.580
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen	-7.887	-7.030
Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.417	-694
Premies herverzekering	-1.778	-1.648
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-4.776	-3.068
Overige	0	29
	-15.858	-12.411
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Verkopen en aflossingen beleggingen	295.260	271.607
Directe beleggingsopbrengsten	5.321	5.669
	300.581	277.276
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-322.654	-301.389
Kosten van vermogensbeheer	-653	-670
	-323.307	-302.059
Mutatie liquide middelen	724	1.386
Saldo liquide middelen 1 januari	3.262	1.876
Saldo liquide middelen 31 december	3.986	3.262

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Het pensioenfonds is statutair gevestigd in 's-Gravenhage, heeft de vestiging in Heerlen op de Akerstraat 92. Het doel van het pensioenfonds is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens verstrekt het pensioenfonds uitkeringen voor de arbeidsongeschikte deelnemers. Deze doelstelling is nader uitgewerkt in onder andere de statuten, het pensioenreglement, de uitvoeringsovereenkomsten en de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Banden- en Wielenbranche. Het pensioenfonds geeft invulling aan de uitvoering van de in de branche verplichtgestelde pensioenregeling.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder Richtlijn 610. De bedragen opgenomen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven. Het bestuur heeft op 15 juni 2021 de jaarrekening vastgesteld.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand jaar, met uitzondering van de toegepaste schattingswijzigingen zoals opgenomen in paragraaf "schattingwijzigingen".

Presentatiewijziging pensioenuitvoerings- en administratiekosten

Om het inzicht en de onderlinge vergelijkbaarheid met andere pensioenfonds te vergroten is met ingang van boekjaar 2020 de presentatie van de pensioenuitvoerings- en administratiekosten gewijzigd. De presentatie van de vergelijkende cijfers over boekjaar 2019 is ook aangepast. Dit heeft geen invloed impact gehad op het resultaat of de vermogenspositie van het fonds.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties". Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Schattingswijziging

Prognosetafel

In 2020 heeft de Commissie Overlevingstafels van het AG een nieuwe prognosetafel gepubliceerd, zijnde de Prognosetafel AG2020, en heeft het fonds besloten over te gaan op deze nieuwe overlevingstafel. Dit is in 2020 verantwoord als een schattingswijziging. Ultimo 2020 is de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds verlaagd met 26.696 als gevolg van deze schattingswijziging. Dit effect van deze schattingswijziging op de technische voorziening in 2020 is als mutatie in het resultaat verwerkt.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen.

Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief transactiekosten, provisies, valutakoersverschillen e.d., worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

SPECIFIEKE GRONDSLAGEN

Beleggingen

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, slechts indien de reële waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Overlopende activa en passiva worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De liquiditeiten vermogensbeheer worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het verschil tussen reële waarde en nominale waarde is bij deze activa en passiva in het algemeen gering.

Participaties in beleggingspools en -instellingen die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor die onderliggende beleggingen (look-through benadering). Bij gemengde beleggingsfondsen wordt aangesloten bij de hoofdcategorie, bepaald op basis van reële waarde.

Vorderingen en schulden uit beleggingen welke samenhangen met een specifieke beleggingscategorie worden onder beleggingsdebiteuren dan wel -crediteuren opgenomen in de betreffende beleggingscategorie.

Financiële instrumenten worden gebruikt ter afdekking van beleggingsrisico's en het realiseren van het vastgelegde beleggingsbeleid. De derivatenposities zijn opgenomen als een afzonderlijke beleggingscategorie.

Reële waarde

De beleggingen van het fonds worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. De meerderheid van de financiële instrumenten bestaat uit participaties in beleggingsfondsen en wordt gewaardeerd door gebruik te maken van de intrinsieke waarde. Voor een ander groot deel van het fonds kan gebruik worden gemaakt van genoteerde marktprijzen. Derivaten worden gewaardeerd door gebruik te maken van netto contante waardeberekeningen. Het is gebruikelijk en mogelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Slechts indien de reële waarde van beleggingen niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Voor financiële instrumenten zoals beleggingsvorderingen en -schulden geldt dat de boekwaarde de reële waarde benadert als gevolg van het korte termijn karakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de reële waarde.

Vastgoedbeleggingen

Niet-beursgenoteerde beleggingen in vastgoedfondsen worden gewaardeerd op het aandeel in de reële waarde van de onderliggende beleggingen. Indien de waarderingsgrondslagen van vastgoedfondsen afwijken van de waarderingsgrondslagen van het pensioenfonds, wordt de waardering zo mogelijk aangepast aan de waarderingsgrondslagen van het pensioenfonds. Voor 2015 is niet belegd in direct vastgoed.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op reële waarde. De reële waarde is de beursnotering per balansdatum. De reële waarde van niet beursgenoteerde participaties is bepaald op basis van de laatst bekende intrinsieke waarde. Dit is het aandeel in het zichtbare eigen vermogen.

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde inclusief opgelopen rente. Van beursgenoteerde vastrentende waarden is dit de beurswaarde per balansdatum. Voor niet-beursgenoteerde participaties in vastrentende waardenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen. Derivaatcontracten met een negatieve waarde worden in de balans onder de overige schulden en overlopende passiva verantwoord.

Overige beleggingen

Geldmarktbeleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de contante waarde van de toekomstige kasstromen (rente en aflossing). Posities in rekening courantsaldi worden tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd.

Herverzekeringen

Het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico zijn herverzekerd op basis van kapitaaldekking.

Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van beschikbare informatie. Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Overige activa

Onder meer worden hieronder de liquide middelen opgenomen voor zover dit banktegoeden betreft welke onmiddellijk opeisbaar zijn. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

Algemeen

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds, volgens de van toepassing zijnde waarderinggrondslagen in de balans zijn opgenomen.

In de toelichting wordt opgenomen het krachtens de Pensioenwet minimaal vereiste eigen vermogen volgens de in het Besluit Financieel ToetsingsKader (FTK) voorgeschreven berekeningsmethodiek als het surplusvermogen.

Algemene reserve

Deze reserve is dat deel van het vermogen dat resteert nadat via de resultaatbestemming de bestemde premiereserve op het gewenste niveau is gebracht.

Bestemde premiereserve

Fluctuaties in de uitvoeringskosten en de opbouw van het deelnemersbestand leiden tot bewegingen in de gedempte kostendekkende premie (uitgedrukt in de pensioengrondslagsom). Dat zou kunnen betekenen dat er in het ene jaar een positieve premiemarge (het verschil tussen de vaste premie en de gedempte kostendekkende premie bij de geambieerde pensioenopbouw) is terwijl in een ander jaar een premietekort zou resulteren in een korting van de pensioenopbouw. Dat is ongewenst. Daarom wordt er vanaf 1 januari 2015 een bestemde premiereserve gevormd. Daaraan wordt een positieve premiemarge toegevoegd. Indien er sprake is van een negatieve premiemarge, wordt een gedeelte van de bestemde premiereserve onttrokken. De onttrekking is gelijk aan een naar evenredig deel (resterende periode tot 1 januari 2021) van de bestemde premiereserve doch maximaal gelijk aan de absolute waarde van de negatieve premiemarge. In 2019 is de premiemarge, conform de overeengekomen crisismaatregelen, niet toegevoegd aan de bestemde premiereserve, maar aan de algemene reserve. De onttrekking is beschikbaar als premie voor de financiering van de jaarlijkse pensioenopbouw. Aan de bestemde premiereserve wordt jaarlijks (een deel van) het behaalde fondsrendement toegevoegd.

Het vermogen tegenover de bestemde premiereserve wordt buiten beschouwing gelaten bij de vaststelling van de (beleids) dekkingsgraad.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds wordt gewaardeerd op actuele waarde. De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum opgebouwde pensioenaanspraken en rechten. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Dit betreffen alleen onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen en er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisstijgingen.

Voor de vaststelling van de pensioenvoorziening worden de mannelijke en vrouwelijke deelnemers afzonderlijk per geboortjaar en per deelnemerscategorie gegroepeerd. De voorziening is gelijk aan de contante waarde van de opgebouwde bedragen aan uitgesteld en ingegaan ouderdoms- en partnerpensioen.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande toeslagbesluiten (ook voor toeslagbesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met arbeidsongeschiktheid op basis van de contante waarde van de toekomstige opbouw waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid. Het arbeidsongeschiktheidsrisico is herverzekerd.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen per 31 december 2020:

Overlevingstafels

De Prognosetafel AG2020 (startjaar 2021) van het AG, waarbij de sterftekansen zijn vermenigvuldigd met een leeftijds- en geslachtsafhankelijke factor die is gebaseerd op de ervaringssterfte op basis van een externe maatstaf. Bij het ingegane wezenpensioen is de sterftekans van de wees verwaarloosd.

Partnerfrequentie

Voor de berekening van de technische voorzieningen voor nog niet ingegane partnerpensioenen wordt gebruik gemaakt van een leeftijdsafhankelijke partnerfrequentie. In verband met de uitruil van het uitgestelde partnerpensioen, dat wordt opgebouwd vanaf 1 januari 2001, is de partnerfrequentie voor zowel mannen als vrouwen op 1 gesteld vanaf leeftijd 65 tot de pensioenleeftijd. Boven de pensioenleeftijd neemt de partnerfrequentie af volgens de overlevingstafel van de partners.

Leeftijdsverschil man-vrouw

Voor partnerpensioen is aangenomen dat de partner 3 jaar jonger is dan de verzekerde man en 1 jaar en 6 maanden ouder dan de verzekerde vrouw.

Voorziening voor uitgesteld wezenpensioen

De lasten van nog niet ingegaan wezenpensioen zijn gesteld op 2% (2019: 2%) van de lasten van het nog niet ingegaan partnerpensioen tot 67 jaar; bij de vaststelling van de lasten van ingegaan wezenpensioen wordt verondersteld dat het pensioen moet worden uitgekeerd tot de 18-jarige leeftijd, waarbij geen rekening wordt gehouden met sterftekansen.

Voorziening voor toekomstige pensioenopbouw arbeidsongeschikten

Bij de bepaling van de pensioenopbouw voor arbeidsongeschikte deelnemers en ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioenen worden geen revalideringskansen in aanmerking genomen.

Voorziening voor toekomstige excassokosten

Dit betreft de kostenoverslag ter grootte van 2,5% (2019: 2,5%) van de technische voorziening in verband met toekomstige administratie en excassokosten. De doorlopende (administratie)kosten worden bestreden vanuit de opslag in de bijdrage.

Gehanteerde marktrente

De gehanteerde marktrente die gebaseerd is op de Ultimate Forward Rate methodiek zoals opgenomen in de rentetermijnstructuur gepubliceerd door DNB. De afgeleide rente ultimo 2020 is 0,31% (2019: 0,87%).

Leeftijd

De leeftijd voor de vaststelling van de voorziening wordt in maanden nauwkeurig bepaald.

Langlopende schuld uit hoofde van VPL

De langlopende schuld uit hoofde van VPL betreft de gefactureerde premie in het kader van de Overgangsregeling 55-. Hieraan worden de beleggingsresultaten toegevoegd, de inkoopsom van de extra pensioenaanspraken wordt onttrokken aan deze schulden. Ultimo 2020 is deze ingekocht bij het pensioenfonds en is het restantsaldo vrijgevallen ten gunste van het eigen vermogen van het pensioenfonds.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

Dekkingsgraad

De (nominale) dekkingsgraad van het fonds wordt berekend door op balansdatum het balanstotaal minus de kortlopende schulden en minus de langlopende schulden uit hoofde van de Overgangsregeling 55- te delen op de technische voorzieningen zoals opgenomen in de balans. Onder het nFTK is de beleidsdekkingsgraad leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraad van de afgelopen twaalf maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorzieningen pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen risico pensioenfonds

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. De premiebaten in het boekjaar zijn gebaseerd op de voorlopige loonsomopgaven van de werkgevers, tenzij definitieve loonsomopgaven al zijn verwerkt in dat boekjaar. Onder premiebijdragen risico fonds is separaat opgenomen de hoogte van de inkoopsom(men) inzake ingekochte pensioenaanspraken uit hoofde van de Overgangsregeling 55-.

Beleggingsresultaten

De beleggingsresultaten voor beleggingen voor risico fonds en beleggingen inzake de Overgangsregeling 55- worden op dezelfde wijze vastgesteld. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als indirecte beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. Aankoopkosten zijn verwerkt in de reële waarde van de beleggingen. Verkoopkosten worden verantwoord als onderdeel van de herwaarderingen.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten van vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden de externe en de daaraan toegerekende interne kosten verstaan.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen e.d.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Mutatie technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

Pensioenopbouw

De pensioenopbouw is de contante waarde van de pensioenaanspraken die toegekend zijn in het boekjaar.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. De interesttoevoeging wordt tegen de éénjaarsrente primo boekjaar (2020: -0,324%, 2019: -0,235%) berekend over de beginstand en de mutaties gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariële berekend en opgenomen in de technische voorziening. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen in de verslagperiode. Jaarlijks wordt 2,5% van de pensioenopbouw en de inkomende waardeoverdrachten toegevoegd aan de technische voorziening ten behoeve van de pensioenuitvoeringskosten. Daarnaast valt 2,5% van de uitkeringen, afkopen en uitgaande waardeoverdrachten vrij uit de technische voorziening ten behoeve van pensioenuitvoeringskosten (excassokosten).

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de actuele waarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Hieronder zijn opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen overdrachtswaarde van de overgenomen respectievelijk overgedragen pensioenaanspraken met betrekking tot de actuariële waarde.

Overige mutaties pensioenverplichtingen

Dit betreft wijziging van de ervaringssterfte.

Kostenopslag

De kostenopslag is 2,5% van de netto technische voorziening. Gedurende het jaar is deze opslag niet gewijzigd.

Inkoop uit hoofde van de Overgangsregeling 55-

Dit betreft de inkoop van aanspraken uit de Overgangsregeling 55- voor deelnemers die in het boekjaar 62 jaar zijn geworden en/of met (vervroegd) pensioen zijn gegaan en aan de voorwaarden voldoen.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Overige baten en lasten

De overige baten worden opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld overeenkomstig de directe methode. Alle ontvangsten en uitgaven worden hierbij als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds

Categorie	Stand	Aankopen	Verkopen	Gerealiseerde	Stand
	ultimo			en niet-	
	2019			koers-	2020
				verschillen	
Vastgoedbeleggingen					
Vastgoed beleggingsfondsen	90.285	22.489	-3.221	-6.235	103.318
	90.285	22.489	-3.221	-6.235	103.318
Aandelen					
Aandelen beleggingsfondsen	240.882	42.838	-24.778	20.353	279.295
	240.882	42.838	-24.778	20.353	279.295
Vastrentende waarden					
Obligaties en leningen	86.660	8.855	-19.340	7.199	83.374
Bedrijfsobligaties	5.736	3.220	0	541	9.497
Vastrentende beleggingsfondsen	419.813	151.902	-173.009	77.554	476.260
Geldmarktfondsen	0	89.989	-57.733	-134	32.122
	512.209	253.966	-250.082	85.160	601.253
Derivaten					
Valutaderivaten	801	3.294	-10.103	6.401	393
	844.177	322.587	-288.184	105.679	984.259
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds					
Derivaten met een negatieve waarde (passiva zijde)					
Derivaten	7				256
	7				256
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds passiva zijde					
	7				256
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds activa zijde	844.184	322.587	-288.184	105.679	984.515

Er zijn geen directe beleggingen in gelieerde ondernemingen.

Methodiek bepaling marktwaarde

Niveau 1: Genoteerde marktprijzen. Beleggingen met genoteerde marktprijzen worden verhandeld op een actieve markt.

Niveau 2: Onafhankelijke taxaties. Onafhankelijke taxaties worden niet toegepast voor de waardering van het indirect onroerend goed.

Voor de belangrijkste uitgangspunten bij de waardering van het indirect vastgoed wordt verwezen naar de grondslagen van waardering en resultaatbepaling en de toelichting op de balans bij de post vastgoed.

Niveau 3: NCW-berekening. De netto contante waarde methode wordt gehanteerd voor de derivatenportefeuille.

Niveau 4: Andere methode. Voor fondsbeleggingen in vastrentende waarden, aandelen, vastgoed en hedgefondsen wordt de waardering bepaald op basis van de laatst ontvangen fondsrapportages.

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Stand ultimo 2020
31 december 2020					
Vastgoedbeleggingen	0	0	0	103.318	103.318
Aandelen	279.295	0	0	0	279.295
Vastrentende waarden	124.993	0	0	476.260	601.253
Derivaten	0	0	393	0	393
Overige beleggingen	3.014	0	0	0	3.014
Totaal belegd vermogen	407.302	0	393	579.578	987.273
					Stand ultimo 2019
31 december 2019					
Vastgoedbeleggingen	0	0	0	90.285	90.285
Aandelen	240.882	0	0	0	240.882
Vastrentende waarden	92.396	0	0	419.813	512.209
Derivaten	0	0	802	0	802
Overige beleggingen	1.223	0	0	0	1.223
Totaal belegd vermogen	334.501	0	802	510.098	845.401

	2020	2019
[2] Vorderingen en overlopende activa		
Vorderingen op aangesloten ondernemingen	3.250	3.136
Vorderingen op deelnemers van het pensioenfonds	12	12
Af te rekenen beleggingstransacties	0	7.086
Vorderingen op verzekeringsmaatschappijen	7.310	4.486
Vorderingen op verzekeringsmaatschappijen inzake langdurig zieken	2.164	1.949
Te vorderen rente met betrekking tot vastrentende waarden	883	937
Overige vorderingen	0	10
Dividendbelasting	796	348
Overlopende activa	0	1
Totaal vorderingen en overlopende activa	14.415	17.965
Alle vorderingen met uitzondering van de vordering op herverzekeraars met betrekking tot langdurig zieken hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.		
[3] Liquide middelen		
Depotbanken	3.014	1.223
ING Bank N.V.	972	2.039
	3.986	3.262
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.		
Totaal activa	1.002.916	865.411
Passiva		
[4] Stichtingskapitaal en reserves		
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	-55.525	-60.937
Saldobestemming boekjaar	-33.665	5.412
Stand per 31 december	-89.190	-55.525

	2020	2019
Bestemde premiereserve		
Stand per 1 januari	514	413
Saldobestemming boekjaar	833	101
Stand per 31 december	1.347	514
Totaal eigen vermogen	-87.843	-55.011
<i>Het minimaal vereist vermogen bedraagt</i>	<i>104,3%</i>	<i>104,3%</i>
<i>De vereiste dekkingsgraad bedraagt</i>	<i>114,7%</i>	<i>115,6%</i>
<i>De beleidsdekkingsgraad is</i>	<i>87,8%</i>	<i>92,4%</i>
<i>De aanwezige dekkingsgraad is</i>	<i>91,8%</i>	<i>93,9%</i>

De dekkingsgraad is als volgt berekend: (Totale activa +/- schulden +/- bestemde premiereserve) / Technische voorzieningen x 100%.

Onder het nFTK is de beleidsdekkingsgraad leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraad van de afgelopen twaalf maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen.

Als de beleidsdekkingsgraad lager is dan de dekkingsgraad op basis van het vereist eigen vermogen is er sprake van een tekort.

Sinds 2015 bevindt het fonds zich in een positie van tekort en in 2020 is een herstelplan ingediend bij DNB, waarin wordt aangetoond dat de beleidsdekkingsgraad binnen de gekozen hersteltermijn van 12 jaar herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad. Dit herstelplan voorzagt voor ultimo 2020 een beleidsdekkingsgraad van 93,6%, terwijl de werkelijke beleidsdekkingsgraad van 87,8% lager is. Het fonds heeft in het eerste kwartaal van 2021 het herstelplan geactualiseerd en daarbij wederom gebruik gemaakt van de door de minister geboden tijdelijke maatregel om de hersteltermijn te verlengen naar 12 jaar. Gebruikmakend van deze verlengde hersteltermijn herstelt het fonds naar verwachting tijdig tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad. Bij de berekening is uitgegaan van het huidige strategische beleggingsbeleid, zonder rekening te houden met de mogelijkheid om boven een dekkingsgraad van 105% het risicoprofiel te verhogen.

	2020	2019
Technische voorzieningen		
[5] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Stand per 1 januari	908.221	727.119
Het verloop van de voorziening is als volgt:		
- Pensioenopbouw	37.188	32.715
- Indexering en overige toeslagen	0	0
- Rentetoevoeging	-3.040	-1.766
- Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-7.953	-7.073
- Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-194	-173
- Wijzigen marktrente	166.507	154.530
- Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-367	-344
- Wijziging actuariële grondslagen	-26.696	791
- Slotinkoop VPL	15.073	0
- Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	477	2.422
Stand per 31 december	1.089.216	908.221
De voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds is als volgt opgebouwd		
- Actieve deelnemers	534.847	448.056
- Gewezen deelnemers	396.928	320.912
- Pensioengerechtigden	155.267	134.828
- Overigen	2.174	4.425
	1.089.216	908.221
Totaal technische voorzieningen	1.089.216	908.221
[6] Langlopende schuld uit hoofde van VPL		
Stand per 1 januari	10.799	8.450
Rendement	-119	2.321
Dotatie premie Overgangsregeling 55-	2.108	2.085
Onttrekking u.h.v. onvoorwaardelijk geworden rechten	-10.853	-2.057
Vrijval restantsaldo VPL ten gunste van pensioenfonds	-1.935	0
Stand per 31 december	0	10.799
De VPL-overgangsregeling is door cao-partijen vastgesteld en opgenomen in het pensioenreglement. De overgangsregeling wordt uitgevoerd door het fonds. Deze overgangsregeling is in 2020 ingekocht bij het pensioenfonds.		

	2020	2019
[7] Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Negatieve derivaten	256	7
Collateral	612	679
Schulden aan aangesloten ondernemingen	167	164
Schulden aan uitkeringsgerechtigden	0	1
Belastingen en sociale premies	163	146
Schulden u.h.v. waardeoverdrachten en afkopen	44	4
Te betalen bankrente	1	1
Schulden inzake pensioenuitvoerings- en administratiekosten	300	400
	1.543	1.402
De kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.		
Totaal passiva	1.002.916	865.411

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen:

Contractuele verplichtingen

Het pensioenfonds heeft een uitbestedingsovereenkomst afgesloten met AZL voor de pensioenuitvoering die nog doorloopt tot eind 2022. De prognose van de jaarlijkse kosten van deze overeenkomst inclusief communicatiediensten bedragen € 1,8 tot 1,9 mln. Verder heeft het fonds een uitbestedingsovereenkomst gesloten met Kempen Capital Management en met Northern Trust. Deze overeenkomsten zijn maandelijks opzegbaar.

Investerings- en stortingsverplichtingen

Er zijn geen investerings- of stortingsverplichtingen.

Voorwaardelijke verplichtingen

Per jaareinde lopen er geen juridische procedures tegen het pensioenfonds en heeft het pensioenfonds tevens geen juridische procedures aangespannen tegenover derden.

Gebeurtenissen na balansdatum

UFR

De technische voorzieningen in de jaarrekening zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van De Nederlandsche Bank per 31 december 2020 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. Sinds 30 september 2012 wordt de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur bepaald met behulp van de Ultimate Forward Rate (UFR). Deze werd in eerste instantie gebaseerd op de door verzekeraars gehanteerde UFR van 4,2%, echter sinds juli 2015 op het (voortschrijdend) 120-maands gemiddelde van de 20-jaars forward rate. Naar aanleiding van het advies van de Commissie Parameters op 12 juni 2019, wordt deze methode aangepast. De belangrijkste wijziging is dat bij de toegroei naar de UFR meer gewicht wordt gegeven aan de marktrente. Daarnaast vindt toegroei naar de UFR vanaf een later moment plaats, pas vanaf looptijd 30 in plaats van looptijd 20. DNB heeft aangekondigd om de toegroei naar de nieuwe gewichten geleidelijk te implementeren vanaf 1 januari 2021. Deze toegroei wordt in vier gelijke stappen doorgevoerd. Het effect op de dekkingsgraden zal dus de komende jaren geleidelijk optreden. Ondanks dat de nieuwe UFR-methode formeel gezien nog niet van kracht is per einde 2020, zijn de effecten van de stapsgewijze invoering van de nieuwe UFR-parameters opgenomen in de volgende tabel:

	Huidig	2021	vanaf 2024
	100% UFR	75% UFR / 25% nUFR	100% nUFR
Technische voorziening	1.089.216	1.114.698	1.202.673
Dekkingsgraad	91,8%	89,7%	83,2%
Strategisch vereiste dekkingsgraad	114,7%	114,7%	114,4%

Overige gebeurtenissen na balansdatum

Verder hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging bestuursleden, auditcommissie en verantwoordingsorgaan

Gedurende het boekjaar 2020 zijn de volgende vergoedingen betaald:

	2020	2019
Bestuursvergoedingen	463	442
Vergoedingen auditcommissie	18	10
Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	34	38
Totaal	515	490

Personeel

Gedurende het boekjaar 2020 als in 2019 had Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche geen personeelsleden in dienst.

Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Verbonden partijen

Er is enkel een relatie tussen het fonds en de aangesloten werkgevers met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling.

Baten en lasten	2020	2019
[8] Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
Directe beleggingsopbrengsten		
Vastgoedbeleggingen	2.989	2.227
Vastrentende waarden	2.734	2.722
Rendementstoerekening Overgangsregeling 55-	119	-2.321
Subtotaal	5.842	2.628
Banken	-30	-25
Aangesloten ondernemingen	22	24
Herverzekeraar	0	398
Totaal directe beleggingsopbrengsten	5.834	3.025

	2020	2019
Indirecte beleggingsopbrengsten		
<i>Gerealiseerde en niet gerealiseerde koersverschillen</i>		
Vastgoedbeleggingen	-6.235	20.062
Aandelen	20.353	44.991
Vastrentende waarden	85.160	99.268
Derivaten	6.401	-4.235
Valutaverschillen	-11	-49
	105.668	160.037
In de indirecte beleggingsopbrengsten zijn de indirecte kosten opgenomen die via de beleggingsfondsen rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn verdisconteerd in de koersen van de betreffende beleggingsfondsen.		
Directe kosten van vermogensbeheer		
Beheerloon		
– Fiduciair kosten	-133	-107
Bewaarloon	-150	-174
Toerekening vanuit uitvoeringskosten	-370	-389
	-653	-670
Totaal directe kosten vermogensbeheer	-653	-670
De directe kosten vermogensbeheer omvatten de zichtbare ('directe') kosten die het fonds op factuurbasis betaalt. De kosten zijn, indien mogelijk, toegerekend aan de verschillende beleggingscategorieën. In de indirecte beleggingsopbrengsten zijn de indirecte kosten opgenomen die via de beleggingsfondsen rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn verdisconteerd in de koersen van de betreffende beleggingsfondsen en bedragen 2.732 (2019: 2.237). De transactiekosten zijn gesaldeerd met de beleggingsopbrengsten. De transactiekosten zijn verrekend in de aan- en verkoopprijzen en bedragen over het verslagjaar 793 (2019: 691). Het is niet mogelijk om de kosten toe te rekenen naar de desbetreffende beleggingscategorie.		
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	110.849	162.392

	2020	2019
[9] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers		
Pensioenpremie werkgevers en werknemers	33.340	31.263
Aanvullende verzekering	-3	3
ANW-Hiaatverzekering	176	150
Inkoopsommen	3	0
Inkoopsommen Overgangsregeling 55- aanspraken	10.853	2.057
	44.369	33.473
De premiebijdragen van werkgevers en werknemers bedragen in totaal 26,5% (2019: 25,5%) van de pensioengrondslag. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.		
Kostendeekkende premie	48.422	40.371
Gedempte kostendeekkende premie	32.619	27.717
Ontvangen doorsneepremie	33.340	31.263
Ontvangen doorsneepremie	33.340	31.263
Dotatie ten behoeve van bestemde premiereserve	-721	0
Feitelijke premie ten behoeve van toetsing	32.619	31.263
De kostendeekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	39.698	32.488
– Opslag in stand houden vereist vermogen	6.177	5.432
– Opslag voor uitvoeringskosten	2.547	2.451
	48.422	40.371
De gedempte premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	16.874	13.829
– Opslag in stand houden vereist vermogen	2.626	2.312
– Opslag voor uitvoeringskosten	2.547	2.451
– Voorwaardelijke onderdelen	10.572	9.125
	32.619	27.717

	2020	2019
De feitelijke premie is als volgt samengesteld:		
- Actuarieel benodigd	16.874	13.829
- Opslag in stand houden vereist vermogen	2.626	2.312
- Opslag voor uitvoeringskosten	2.547	2.451
- Voorwaardelijke onderdelen	10.572	9.125
- Premiemarge	721	3.546
- Dotatie ten behoeve van bestemde premiereserve	-721	0
	32.619	31.263
[10] Saldo van overdrachten van rechten		
Overgenomen pensioenverplichtingen	940	369
Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.417	-694
	-477	-325
[11] Pensioenuitkeringen		
Pensioenen		
Ouderdomspensioen	-6.178	-5.463
Partnerpensioen	-1.423	-1.232
Wezenpensioen	-35	-39
Invalideitpensioen	-132	-147
Subtotaal	-7.768	-6.881
Andere uitkeringen		
Afkoopsommen	-177	-135
Subtotaal	-177	-135
Totaal pensioenuitkeringen	-7.945	-7.016

	2020	2019
[12] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen		
Pensioenopbouw	-37.188	-32.715
Indexering en overige toeslagen	0	0
Rentetoevoeging	3.040	1.766
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	7.953	7.073
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	194	173
Wijzigen marktrente	-166.507	-154.530
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	367	344
Wijziging actuariële grondslagen	26.696	-791
Slotinkoop VPL	-15.073	0
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	-477	-2.422
	-180.995	-181.102
[13] Herverzekering		
Premies herverzekering	-1.778	-1.648
Uitkeringen uit herverzekering	3.665	2.362
	1.887	714
[14] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
<i>Administratie</i>		
– Regulier	-1.294	-1.261
– Incidenteel	-336	-269
Totaal administratie	-1.630	-1.530
<i>Governance</i>		
– Bestuurs- en VO-kosten	-497	-485
– Vergoedingen Auditcommissie	-18	-10
– Bestuursbureau	-199	-272
– Sleutelfuncties en compliance	-199	-67
– Overige governance	-28	-56
Totaal governance	-941	-890
<i>Controlekosten</i>		
– Accountant: Controle van de jaarrekening en DNB-jaarstaten	-39	-39
– Actuaris: Certificering	-22	-37
Totaal controlekosten	-61	-76

	2020	2019
<i>Advieskosten</i>		
- Actuariële advieskosten	-143	-204
- Communicatie	-140	-123
- Bestuursadvies	-27	-35
- Juridisch advies	0	-1
- Overige advieskosten	-54	-37
Totaal advieskosten	-364	-400
<i>Overige kosten</i>		
- Bijdrage DNB	-59	-50
- AFM	-6	-6
- Contributie Pensioenfederatie	-16	-16
- Pensioenregister	-3	-3
- Overige kosten	-31	-42
Totaal overige kosten	-115	-117
Herallocatie naar kosten vermogensbeheer	370	389
	-2.741	-2.624
[15] Overige baten en lasten		
Overige baten vermogensbeheerder	180	0
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	65	21
Gefactureerde boetes	42	-20
Vrijval VPL-saldo	1.935	0
Diversen	-1	0
	2.221	1
Saldo van baten en lasten	-32.832	5.513

Bestemming saldo van baten en lasten

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het fonds.

De bestemming is nader uitgewerkt in de ABTN. Het voorstel voor de bestemming van het saldo van baten en lasten 2020 is als volgt:

	2020	2019
Bestemming van het saldo		
Algemene reserve	-33.665	5.412
Bestemde premiereserve	833	101
	-32.832	5.513

	2020	2019
Actuariële analyse van het saldo van baten en lasten		
Beleggingsopbrengsten	-52.618	9.628
Premies	-8.905	-3.676
Waardeoverdrachten	-110	19
Kosten	0	0
Uitkeringen	8	57
Sterfte	2.674	296
Arbeidsongeschiktheid	327	447
Reguliere mutaties	-101	122
Toeslagverlening	0	0
Overige mutaties	27.892	-970
Andere oorzaken	-1.999	-410
	-32.832	5.513

Risicoparaagraaf

(bedragen in duizenden euro)

Solvabiliteitsrisico

In de risicoparaagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna wordt een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is, bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat een beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor (delen van) het deelnemersbestand. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is, wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden, gegeven de financiële risico's die het (na afdekking) loopt op de balans, komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat de beleidsdekkingsgraad wordt afgezet tegen de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische beleggingsmix om te bepalen of het fonds in een tekortsituatie verkeert.

Voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen maakt het fonds gebruik van het standaardmodel van DNB. In dit standaardmodel worden de risicofactoren aangeduid als S1 tot en met S10. Per risicofactor wordt uitgerekend welke buffer het pensioenfonds nodig heeft voor het betreffende risico. Vervolgens wordt rekening gehouden met de veronderstelde positieve samenhang (correlatie) tussen het renterisico (S1), het aandelen- en vastgoedrisico (S2) en het kredietrisico (S5). Tevens wordt rekening gehouden met de veronderstelling dat niet alle risico's zich tegelijk zullen manifesteren (diversificatie).

De volgende tabel toont de uitsplitsing van de vereist eigen vermogens op basis van de strategische beleggingsmix ultimo 2020 van 14,7% en ultimo 2019 van 15,6%. Voor de procentuele buffers per risicofactor geldt dat rekening is gehouden met de toerekening van de correlatie- en diversificatie-effecten aan de individuele risicobuffers.

	2020		2019	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	6.278	0,3	21.839	1,3
Aandelen- en vastgoed risico (S2)	118.192	9,7	99.292	9,7
Valutarisico (S3)	45.965	1,2	38.568	1,2
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	44.522	2,7	35.565	2,6
Verzekeringstechnisch risico (S6)	37.952	0,8	31.529	0,8
Actief beheer risico (S10)	3.985	0,0	2.243	0,0
Diversificatie- en correlatie-effect	-96.771		-87.704	
Vereist eigen vermogen risico fonds	160.123	14,7	141.332	15,6
Dekkingsgraad		91,8		93,9
Beleidsdekkingsgraad		87,8		92,4
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,3		104,3
Strategisch vereiste dekkingsgraad		114,7		115,6

De beleidsdekkingsgraad van het Pensioenfonds is per 31 december 2020 lager dan de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling volgens het standaardmodel, waardoor het pensioenfonds in een tekort verkeert. Eind boekjaar 2020 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 87,8%. Afgezet tegen de beleidsdekkingsgraad van 2019 van 92,4%, is de beleidsdekkingsgraad afgenomen met 4,6%-punt.

Reclassificatie beleggingen ten behoeve van risicoparagraaf

Bij toepassing van het Look Through-principe wordt door de betreffende beleggingsfondsen heen gekeken en vervolgens worden deze componenten toebedeeld naar hun desbetreffende beleggingscategorie.

	Stand ultimo 2020 conform balans	Liquide middelen	Over- lopende intrest	Te vorderen dividend- belasting voor risico fonds	Over- lopende aan- en verkopen beleggingen	Toepassing Look Through	Stand ultimo 2020 na Look Through
Onroerende zaken	103.318	0	0	0	0	7.354	110.672
Zakelijke waarden	279.295	0	0	0	0	-36.832	242.463
Vastrentende waarden	601.253	0	883	0	0	-189.734	412.402
Derivaten	393	0	0	0	0	103.979	104.372
Overige beleggingen	0	0	0	796	-611	118.246	118.431
Liquide middelen	3.014	0	-1	0	0	-3.013	0
	987.273	0	882	796	-611	0	988.340

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen. Het pensioenfonds kent een langere looptijd voor de pensioenverplichtingen dan voor de looptijd van de beleggingen. Onderstaande duratiecijfers geven meer inzicht.

Duratie van de vastrentende waarden (inclusief rentederivaten) 28,7.

Duratie van de pensioenverplichtingen 26,5.

Het pensioenfonds dekt strategisch 50,0% van het renterisico af op basis van de swapcurve. Onder het Financieel Toetsingskader dient te worden uitgegaan van de DNB-methodiek voor de berekening van het renterisico. Het renterisico wordt daarbij vastgesteld door middel van looptijdafhankelijke renteschokken die worden toegepast op de DNB-rentetermijnstructuur (inclusief UFR). Dit wijkt aldus af van hoe het Pensioenfonds de (strategische) afdekking in de praktijk vormgeeft.

De strategische renteafdekking van 50,0% op basis van de swapcurve is eind 2020 equivalent met een renteafdekking van 70,1% op basis van de DNB-methodiek. De feitelijke renteafdekking op basis van de DNB-methodiek bedraagt 70,2% eind 2020.

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijk renterisico bedraagt 6.539 (0,3%) en voor het strategisch renterisico 6.278 (0,3%).

Aandelen- en vastgoedrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen en vastgoedaandelen in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende aandelen en vastgoedcategorieën getoond.

	2020		2019	
	€	%	€	%
<i>Verdeling Aandelen en Vastgoed per categorie:</i>				
Niet-beursgenoteerd vastgoed	110.672	31,3	97.769	32,0
Beleggingsfondsen	447	0,1	443	0,1
Ontwikkelde markten (Mature markets)	175.284	49,7	151.354	49,7
Opkomende markten (Emerging markets)	66.732	18,9	55.617	18,2
	353.135	100,0	305.183	100,0

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch aandelen- en vastgoedrisico rekening gehouden met de door DNB voorgeschreven schokken die variëren overeenkomstig de risicograad van het type belegging. De buffer voor het feitelijk aandelen- en vastgoedrisico bedraagt 136.291 (11,4%) en voor het strategisch aandelen- en vastgoedrisico 118.192 (9,7%).

Valutarisico

Het valutarisico wordt veroorzaakt doordat de verplichtingen van het pensioenfonds in euro's luiden terwijl een gedeelte van de beleggingen van het pensioenfonds in niet-euro luidt. Het pensioenfonds loopt het risico dat haar buitenlandse beleggingen dalen in waarde als gevolg van valutakoersontwikkelingen. Het pensioenfonds kiest er daarom voor om (een gedeelte) van haar blootstelling naar buitenlandse valuta's af te dekken. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Indien de afdekking van het risico hoger dan 100% is loopt het fonds juist risico bij een stijging van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Strategisch streeft het fonds naar een afdekking van 50% van de valuta-exposure naar de Amerikaanse dollar, de Britse pond en de Japanse yen. Andere buitenlandse valuta worden niet afgedekt. Eind 2020 zou dit betekenen dat strategisch 30,0% van de niet-euro belangen wordt afgedekt.

Derivaten

Ter afdekking van de valutarisico's op de effectenportefeuille zijn er door de vermogensbeheerders valutatermijntransacties afgesloten. De post valutatermijntransacties bestaat uit de volgende transacties, omgerekend in euro per 31 december 2020:

in miljoenen euro	aankoop- transacties	verkoop- transacties
Euro	104.403	0
US dollar	0	-73.919
Britse ponden	0	-23.203
Australische dollar	0	0
Japanse yen	0	-6.889
Overige valuta	0	0
	104.403	-104.011

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch valutarisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 20% voor valuta in ontwikkelde landen en van 35% voor valuta in opkomende markten die berekend wordt op de niet-euro beleggingen na afdekking. De buffer voor het feitelijk valutarisico bedraagt 45.316 (1,1%) en voor het strategisch valutarisico 45.965 (1,2%).

Grondstoffenrisico

Het pensioenfonds belegt niet in grondstoffen.

Kredietrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat één of meerdere van haar tegenpartijen niet aan de voorafgesproken betalingen kan voldoen. Bij de berekening van het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

Het kredietrisico binnen de vastrentende-waardenportefeuille kan naast de creditspread eveneens gemeten worden aan de hand van de ratingverdeling van de rentegevoelige beleggingsportefeuille. Deze ratingverdeling wordt afgegeven door een kredietbeoordelaar. Een Europese staatsobligatie met een AAA-rating wordt in het standaardmodel als kredietrisicovrij beschouwd. Daarentegen worden beleggingen die geassocieerd staan onder 'lager dan BBB' als zeer risicovol beschouwd. Cash wordt als kredietrisicovrij beschouwd. Beleggingen die geen rating ontvangen worden als zeer risicovol beschouwd.

	2020		2019	
	€	%	€	%
<i>Rating vastrentende waarden:</i>				
AAA	69.370	16,8	65.575	17,8
AA	167.404	40,6	97.531	26,3
A	42.458	10,3	70.311	19,0
BBB	78.464	19,0	78.261	21,2
Lager dan BBB	24.574	6,0	23.572	6,4
Geen rating ¹⁾	30.132	7,3	34.184	9,3
	412.402	100,0	369.434	100,0
<i>Verdeling vastrentende waarden naar looptijd:</i>				
Resterende looptijd < 5 jaar	235.990	57,2	190.623	51,6
Resterende looptijd > 5 jaar, < 10 jaar	45.059	10,9	59.789	16,2
Resterende looptijd >= 10 jaar	131.353	31,9	119.022	32,2
	412.402	100,0	369.434	100,0

Hoogte buffer

Binnen de berekening van het standaardmodel wordt een kredietrisico becijferd conform de ratingverdeling van de vastrentende-waardenportefeuille. Naarmate de rating slechter wordt neemt de te hanteren buffer toe. Afgaande op de hierboven genoemde ratingverdeling resulteert dit in een buffer voor het feitelijk kredietrisico van 36.278 (2,1%) en voor het strategisch kredietrisico van 44.522 (2,7%).

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevensrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijk verzekeringstechnisch risico bedraagt 37.952 (0,8%) en voor het strategisch verzekeringstechnisch risico 37.952 (0,8%).

1) Geen slechtere rating, maar niet gerate. Dit betreft structured credit.

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen.

De spreiding van de portefeuille is in de toelichting op de balans nader toegelicht. Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen, moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. In het standaardmodel is geen rekening gehouden met een buffer voor concentratierisico. Het risico dient enkel kwalitatief toegelicht te worden.

Onroerende zaken	2020		2019	
	€	%	€	%
<i>Verdeling onroerende zaken per sector:</i>				
Participaties in vastgoed beleggingsfondsen	110.672	100,0	97.769	100,0
	110.672	100,0	97.769	100,0
<i>Verdeling onroerende zaken per regio:</i>				
Europa	105.499	95,4	91.892	94,0
Noord-Amerika	1.751	1,6	2.066	2,1
Azië	2.043	1,8	2.229	2,3
Overige	1.379	1,2	1.582	1,6
	110.672	100,0	97.769	100,0
Aandelen				
<i>Verdeling aandelen per regio:</i>				
Europa	90.748	37,4	79.202	38,2
Noord-Amerika	69.535	28,7	59.941	28,9
Azië	52.885	21,8	39.982	19,3
Overige	29.295	12,1	28.289	13,6
	242.463	100,0	207.414	100,0

	2020		2019	
	€	%	€	%
<i>Verdeling aandelen per sector:</i>				
Financiële instellingen	39.998	16,5	42.565	20,5
Informatietechnologie	37.287	15,4	25.189	12,1
Industriële ondernemingen	23.487	9,7	18.228	8,8
Cyclische consumentengoederen	0	0,0	0	0,0
Niet-cyclische consumentengoederen	79.037	32,6	65.940	31,8
Energie	8.987	3,7	11.718	5,6
Telecommunicatie	33.116	13,7	25.958	12,5
Materialen en basisindustrieën	12.406	5,1	9.970	4,8
Nutsbedrijven	8.145	3,4	7.329	3,5
Andere sectoren	0	0,0	517	0,2
	242.463	100,0	207.414	100,0

Vastrentende waarden

	2020		2019	
	€	%	€	%
<i>Verdeling vastrentende waarden per regio:</i>				
Europa	308.925	74,9	299.502	81,0
Noord-Amerika	15.279	3,7	17.002	4,6
Azië	11.888	2,9	10.179	2,8
Emerging markets	76.310	18,5	42.751	11,6
	412.402	100,0	369.434	100,0

Grote posten: vastrentende waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in vastrentende waarden

Staatsobligaties Duitsland	33.096	8,0	35.235	9,5
Staatsobligaties Nederland	33.612	8,2	28.082	7,6
JPMorgan Funds	0	0,0	33.650	9,1
Insight Liquidity Funds PLC - EUR Cash F	32.122	7,8	0	0,0
Kempen Alternative Investment Fund SICAV	36.810	8,9	0	0,0
Staatsobligaties Frankrijk	35.845	8,7	33.263	9,0

Actief beheer risico

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt alleen een actief beheer risico becijferd voor de aandelenportefeuille (inclusief vastgoedbeleggingen) indien de tracking error groter is dan 1%. Voor het pensioenfonds resulteert een buffer voor het feitelijk actief beheer risico van 8.504 (0,0%) en voor het strategisch actief beheer risico van 3.985 (0,0%).

Diversificatie- en correlatie-effect

Bij de becijfering van het totale vereist eigen vermogen dient gebruik gemaakt te worden van de wortel formule. Hierdoor is het totale vereist eigen vermogen kleiner dan de optelsom van de afzonderlijke buffers. In de wortel formule wordt namelijk verondersteld dat niet alle risico's zich op hetzelfde moment zullen voordoen (diversificatie). Wel wordt uitgegaan van een positieve samenhang (correlatie) tussen het renterisico, het aandelen- en vastgoedrisico en het kredietrisico. Per saldo heeft dit een risico-verlagend effect. Bij het pensioenfonds is dit voor de feitelijke beleggingsportefeuille eind 2020 -€ 99.569 en voor de strategische beleggingsportefeuille -€ 96.771.

Vastgesteld op 17 juni 2021.

Het bestuur

S. Smit
Onafhankelijk voorzitter

N. Passchier
Niet uitvoerend bestuurslid

P. de Geus
Uitvoerend bestuurslid

W. van de Pavert
Niet uitvoerend bestuurslid

M. Simon
Uitvoerend bestuurslid

G. van der Pluijm
Niet uitvoerend bestuurslid

I. van Eekelen
Niet uitvoerend bestuurslid

T. van der Rijken
Niet uitvoerend bestuurslid

J. Meijerink- Heuver
Niet uitvoerend bestuurslid

Overige gegevens

Statutaire resultaatbestemming

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het fonds. De bestemming is nader uitgewerkt in de ABTN.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfondsvoor de Banden- en Wielenbranche te 's-Gravenhage is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2020.

Onafhankelijkheid

Als waarmede actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfondsvoor de Banden- en Wielenbranche, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie. Omdat Towers Watson Netherlands B.V. beschikt over een door de toezichthouder goedgekeurde gedragscode, is het toegestaan dat andere actuarissen en deskundigen aangesloten bij Towers Watson Netherlands B.V. wel andere werkzaamheden verrichten voor het pensioenfonds.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 4.000.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 270.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken. Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van de artikelen 131 (minimaal vereist eigen vermogen), 132 (vereist eigen vermogen) en 133 (dekking door waarden).

Met betrekking tot artikel 139 (actualisatie herstelplan) en artikel 140 (maatregel minimaal vereist eigen vermogen) merk ik op dat het pensioenfonds gebruik heeft gemaakt van de ministeriële vrijstellingsregeling (in verband met uitzonderlijke omstandigheden) om geen kortingsmaatregel toe te passen in 2021.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening slecht, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen. Voor de volledigheid merk ik op dat, als op balansdatum rekening zou worden gehouden met de door DNB doorgevoerde wijziging van de rentetermijnstructuur per 1 januari 2021, mijn oordeel over de vermogenspositie niet zou wijzigen.

Rotterdam, 17 juni 2021

drs. H.L.N. Stofbergen AAG

Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche

Verklaring over de jaarrekening 2020

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche (‘de stichting’) een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (‘BW’).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche te ‘s-Gravenhage gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2020;
- de staat van baten en lasten over 2020; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Benadrukking van de onzekerheid in verband met de effecten van het coronavirus (Covid-19)

Wij wijzen op de paragraaf ‘Gebeurtenissen na balansdatum’ in de jaarrekening waarin het bestuur de mogelijke invloed en gevolgen van het coronavirus (Covid-19) op de stichting en op de omgeving waarin de stichting opereert alsmede de genomen en geplande maatregelen om met deze gebeurtenissen en omstandigheden om te gaan heeft beschreven. In deze toelichting is ook beschreven dat er nog steeds onzekerheden bestaan en dat het daarom op dit moment redelijkerwijs niet goed mogelijk is om de toekomstige effecten in te schatten. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot de aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 17 juni 2021

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. H.C. van der Rijst RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2020 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

**Stichting Bedrijfstakpensioenfonds
voor de Banden- en Wielenbranche**

Postbus 4471
6401 CZ Heerlen

www.bandenpensioen.nl